Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 120 | NR 5 2019

Uppdrag granskning – Rariteter på PM

Stockholmia 2019

Världens frimärksländer – Turkmenistan

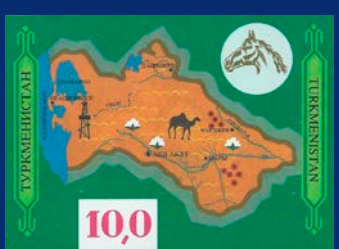

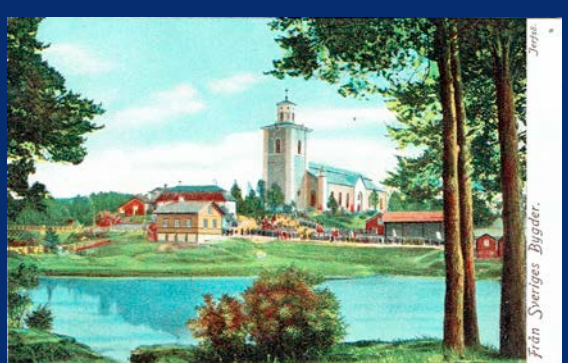

Vykortsgalleri – Kyrkomotiv

Utökat nummer – 16 sidor extra!

Færøske frimærker

Elinborg Lützen 100 år
Elinborg Lützen var den første - og længe den eneste - grafiker på Færøerne. Hun er kendt for de markante linoleumssnit i sort-hvidt, som beretter om alt fra bygdeidyl og hverdagsliv til skumle og skræmmende jætter og hekse og om grylen med de 40 haler. Kunstner: Hans Pauli Olsen.

Messehagler i færøske kirker
Rød messehagel af fløjl fra Sandvík kirke og grøn håndvævet messehagel fra kirken i Funningur. Karin Brattaberg har designet og vævet den med garn af norsk uld og bomuld.

To slupper fylder 135 år
De to slupper på frimærket er Jóhanna i forgrunden og Westward Ho. Begge slupper blev bygget i England i 1884 - og er blevet restaureret til deres oprindelige stand. Design: Kári við Rættará.

Posta Stamps, Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn, Færøerne

Tel. +298 346200
stamps@posta.fo

Posta
FAROE ISLANDS

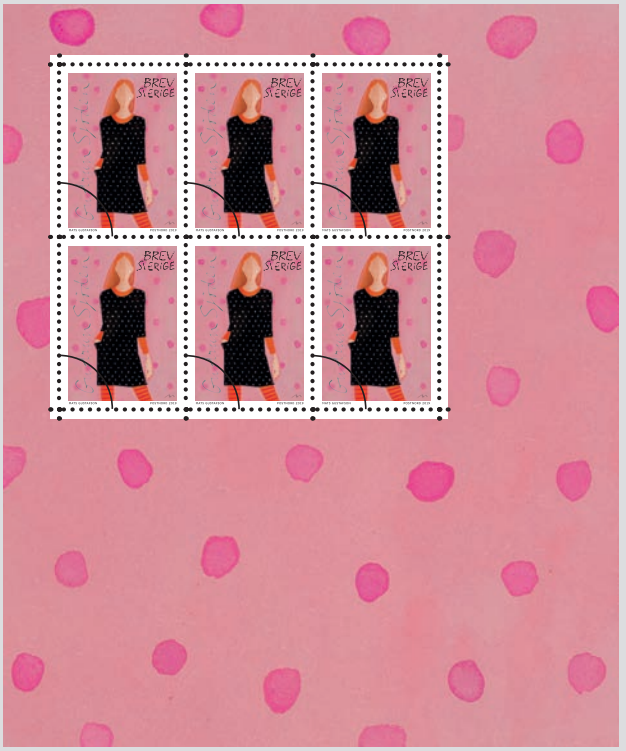

Svenskt mode

Sverige är framgångsrikt inom mode, både nationellt och internationellt. Flera märken satsar på skandinavisk enkel vardagsstil, bekväma, lättburna kläder med omsorg om detaljer och material som passar de flesta.

Souvenirark med sex frimärken
Pris: 62:00

10 frimärken/5 motiv
Pris: 90:00

Mats Gustafson, världsberömd konstnär och modeillustratör, har på PostNords uppdrag tolkat plagg från fem karaktäristiska varumärken: Filippa K, Whyred, HOPE, Gudrun Sjödén och ARKET.

Köp souvenirarket Gudrun Sjödén och häftet Svenskt Mode i vår ebutik, ebutik.postnord.se. Handlar du för minst 350 kr i ebutiken så får du ett fint notisblock. Erbjudandet gäller privatpersoner och så långt lagret räcker.

Teckna abonnemang och handla i ebutik.postnord.se

Vi levererar.

postnord

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 0370–705 66

Filatelisten är Sveriges Filatelist-Förbunds medlemstidning

Adress:
SFF-Filatelisten
Teknikringen 1D
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722–527 792

Internet & E-post:
www.sff.nu
redaktion@sff.nu

Redaktör och ansvarig utgivare:
Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2019:
Vår: vecka: 5, 10, 15, 20
Höst: vecka: 35, **40, 45, 50**

Annonspriser:

1/1 sida	3.680:-
1/2 sida	2.140:-
1/4 sida	1.200:-
1/8 sida	600:-
1/16 sida	350:-
Småannons	50:-

Annonsbokning till nästa nummer senast 11 september!

Svensk Filatelistisk Tidskrift utkommer 2019 med 8 nummer och trycks hos Exakta i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Hoppas ni alla haft en bra sommar! Vi kan nu närmast blicka framåt mot en ny spännande samlarhöst med mängder av olika arrangemang som klubbmöten, mässor, auktioner och inte minst Frimärkets Dag.

Under Stockholmia 2019 vid månadsskiftet maj/juni fick jag även tillfälle att träffa många av er läsare och ta del av era synpunkter på vår medlemstidskrift. Höstens första nummer är för övrigt utökat med hela 16 sidor, och min förhoppning är samtidigt att du finner en hel del av intresse bland alla artikelbidrag.

Nästa nummer av Filatelisten utkommer torsdagen den 3 oktober. Notera också gärna att sista dag för eventuell annonsbokning är den 11 september. Artikelbidrag däremot måste som vanligt vara redaktionen tillhanda minst fyra veckor före närmaste utgivningsdag.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (helst jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanjerbjudande om att bli medlem under resten av 2019 samt hela 2020 för endast 100 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS: Erbjudandet gäller endast dem som inte varit medlemmar någon gång under de senaste fem åren.

Förbundskansli:

Kansli:	Per Bunnstad (måndagar), Jeanette Aronsson
Besöksadr.:	Stationsgatan 3, Skillingaryd
Postadress:	Stationsgatan 3, 3 tr, 568 30 Skillingaryd
Telefon:	0370-705 66 (Öppet: Som regel måndag–tisdag kl. 10.00–12.00)
E-post:	Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
E-post:	Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu

Bankgiro: 568–1580

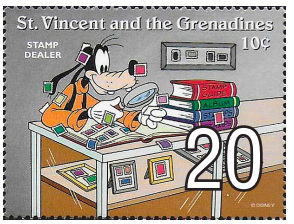

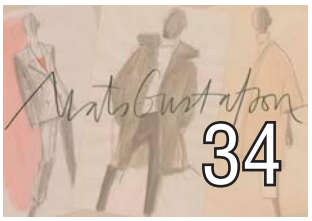

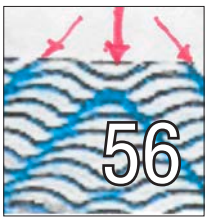

Innehåll

9 Rapport, bilder med mera från Stockholmia 2019.

22 Uppdrag granskning – Rara rariteter. Peter Lorentzon redogör för några av de unika objekt som finns i Postmuseums samlingar.

28 Vykortsgalleri nummer 64 – Kyrkomotiv. John Fritz visar och beskriver sina personliga favoriter.

34 Arne Sandström skriver om konstnären Mats Gustafson.

44 Peter Nordin berättar den här gången om rek-etiketter från Västmanlands län.

52 Lokalpostens makuleringsstämplar. Ett fullföljande av Sigge Anders rön.

Dessutom

46 Ångbåtsexpeditionen 150 år
50 Stefán Jónsson
54 Pskov
56 Frankoetiketter typ II
57 Hässleholms FC har flyttat
58 Öländsk frimärksresa
60 Ortstämpeldatabasen – SDB
61 Nytt i bokhyllan
62 Minnesord

I varje nummer

6 Ordföranden har ordet
8 Styrelsen informerar
16 Klubbat på auktion
20 Filatelistens samlarskola
37 Nya nordiska utgåvor
42 All världens frimärksländer
64 Firardags
65 Tävling
66 Samlarannonser
68 Sammanträden
73 Kalendarium
74 Annonser

Nästa nummer kommer ut den 3 oktober

Sveriges Filatelist-Förbund

Stationsgatan 3, 3 tr.
568 30 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Ordförande:
Bo Dahlner
Sörgårdsvägen 20, 163 51 Spånga
dahlner@duv.se

Vice ordförande:
Leif Ledmyr
Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö
leif.ledmyr@telia.com

Ulf Nilsson
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Ivan Forsgren
Åldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén
Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Lars Haagen
Tollarpsvägen 80, 298 94 Linderöd

Mikael Blomquist
Lundgrensgatan 7, 652 21 Karlstad

Revisorer:
Boris Preijde
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

Ulf Wahlgren
Blåbärsgatan 21, 212 29 Malmö

Valberedning:
Christer Karlsson (sammankallande)
Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Riksföreningar:
Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Bältespännarna:
Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
http://sff.nu/baltespannarna/

Hembygdsfilatelisterna
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna

Häftessamlarna:
Bo Göransson
Emil Spelares väg 4, 395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

Islandssamlarna:
Lars-Ove Pehrsson
Högstigen 5, 183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna:
Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
http://sff.nu/rysslandssamlarna/

SSPD – Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Czeslav Slania-Samfundet
www.sff.nu/slania/

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen
Benny Kullinger
Höganäsgatan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap:
Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Ordföranden har ordet

Vi har haft en skön sommar och jag hoppas att alla medlemmar har haft möjlighet att njuta av den!

Sommaren inleddes med världsutställningen Stockholmia 2019 på Waterfront Congress Centre. Det blev en bra utställning och jag träffade många av er medlemmar. För SFF:s del så fungerade det bra. Vi hade hela tiden mycket folk vid vår monter och vi sålde många böcker och värvade många nya medlemmar. Jag höll ett föredrag om min nya bok, Sveriges bandfrimärken 1920–1936, som nu lanserades. Det är tyvärr inte ofta som SFF ger ut böcker och det märktes på försäljningen. Min bok såldes mycket bra. SFF hade ordnat flera föreläsningar och seminarier där främst våra riksföreningar medverkade och berättade om sina verksamheter. Till föreläsningarna kom många besökare.

Tyvärr var jag inte så kurant under Stockholmia 2019. Jag klarade inte ens av att vara på plats hela dagarna, men det klarade våra styrelseledamöter, personal och extra personal med glans! Sfu var med hela dagarna och de flesta riksföreningarna fanns på plats i vår monter och även i salen där vi hade våra föreläsningar. Då vår vice ordförande i SFF tyvärr inte kunde vara med på Stockholmia på grund av sjukdom, blev det istället vår sekreterare som fick överta flera av mina officiella uppdrag. Två veckor senare blev jag opererad på Karolinska och idag känns det mycket bättre. Jag har dock lite svårt att gå längre sträckor eftersom jag snabbt blir andfådd. Med en ny medicinering kommer det att bli bättre.

Nya Facit Special Classic 2020 lanserades under Stockholmia. Det är många nyheter i katalogen. Artiklarna i katalogen är mycket välskrivna och innehåller väsentlig information. Postmusei Vänner deltog i SFF:s program och de lanserade årets Postryttaren. Vi genomförde även ett nordiskt ordförandemöte som jag tyvärr inte kunde delta i. SFF:s sekreterare, Ulf Nilsson, deltog istället vid mötet.

När det här numret av SFF-Filatelisten publiceras har Nordia 2019 ägt rum i Sarpsborg den 23 – 25 augusti. Jag är övertygad om att det blev en bra utställning! Jag kunde tyvärr inte delta på Nordia i år, men under min rehabilitering ställer SFF:s sekreterare upp och representerar Sverige igen vid Nordia och det nordiska ordförandemöte som är inplanerat under Nordia.

Frimärkets Dag är också bestämt till lördagen den 9 november. Dessvärre har SFF fått erfara vissa förändringar på Postnord som sannolikt kommer att medföra en del förändringar när det gäller genomförandet av Frimärkets Dag. Per Bunnstad har varit i kontakt med Postnord för att ta reda på vilka förändringar i deras organisation som kan påverka Frimärkets Dag. Vi kommer inom SFF:s förbundsstyrelse att diskutera detta framöver. Mer information om Frimärkets Dag kommer under hösten samt på vår hemsida www.sff.nu!

Bosse

Välkommen till våra auktioner!

AB PHILEA

Här visas en del av en samling hela världen som sådes på auktionen i samband med Stockholmia.

Utrop 200 000:-
Resultat:637 500:- inkl provision.

Välkommen med din inlämning!

Vi har lätt att hitta köpare över hela världen, speciellt tack vare vår satsning på Internet.

Peter, Christer och Bertil

AB PHILEA
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
auction@philea.se

SVERIGES FRIMÄRKS HANDLARE FÖRBUND

Vi har även kontor i Göteborg, Malmö, Kalmar, Skara, Uppsala, Vindeln och Helsingfors.

www.philea.se

Styrelsen informerar

Styrelsen har haft möte på Stockholmia och telefonmöte den 28 juni. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

Stockholmia 2019 är nu avslutat och det kan konstateras att det var en väl genomförd utställning och arrangörerna med alla frivilliga som gjort ett jättearbete skall gratuleras.

Från förbundets sida gläds vi åt en god tillströmning av besökare till vår monter och de föredrag som ordnades. Många nya medlemmar välkomnas också till förbundet.

Som rapporterats i media har Postnord dragit ner på personalen, detta har även drabbat den filatelistiska avdelningen. Vad detta kommer att innebära för framtiden och nu närmast Frimärkets Dag har vi i dagsläget ingen information om.

Med beklagan har vi fått meddelande om att den mångåriga medlemmen i både styrelse och UK Hasse Brockenhuus von Löwenhielm hastigt har avlidit. Hasse var alltid en glad och kunnig kollega som delade med sig av sina kunskaper. Vi skickar våra kondoleanser till hans familj och nära vänner.

Välkommen med anmälan till Frimärkets Dag

På www.sff.nu/fd ligger kring 1 september en anmälningsblankett för Frimärket Dag den 9 november. Just lördagen den 9 november är huvuddag men det finns viss flexibilitet att välja närliggande datum.

SFF och Sfu är huvudarrangörer och även Postnord är som vanligt med i arbetet. Exakta utformningen är inte klar när detta skrivs men vi räknar med att förutsättningarna är helt klara när tidningen kommer till alla.

Huvudtema är de frimärksutgåvor som kommer torsdagen den 7 november: ”Stationshus” och ”Jul – i julgranen”.

Börja redan nu planera för aktiviteter för det är viktigt att föreningslivet visar upp sig. Försök att hitta aktiviteter som lockar många besökare.

Arkivbild: I Vaggeryd förra året var temat lokala vykort och skogens djur, men även isbjörnar.

Per Bunnstad
Kansliet

Mingel när det var förvisning av utställningen, dagen före det officiella öppnandet. Bilder: Per Bunnstad.

Stockholmia – värt att minnas

Jag försöker att minnas Stockholmia 1986 och trots att jag då var 34 år är minnesbilderna ganska få. Om 34 år har jag hunnit bli 101 och råkar man vara kvar då så kanske man även kommer att minnas Stockholm 2019.

Oavsett vilket är Stockholmia 2019 något värt att minnas. Det var den största aktiviteten inom filatelin i Sverige på år och dag.

Vi får inte minst tacka trion Jonas Hällström, Jan Berg och Lennart Daun som var tre av segerorganisatörerna när engelska Royal Philatelic Society London i månadsskiftet maj–juni firade sina 150 år i just vår huvudstad.

Det var minst sagt rojalistisk glans över utställningen med vår egen kung Carl XVI Gustaf som invigningstalare och delar av Drottning Elizabeths frimärkssamling som kunde beskådas.

Det har sällan eller aldrig på en frimärksutställning delats ut så många guldmedaljer som vid denna utställning.

Några svenskar ingick i juryn: Erik Hamberg, Bengt Bengtsson och Fredrik Ydell samt Peter Nordin som jurysekreterare.

Stort guld tilldelades bland andra svenskarna Douglas Storckenfeldt, Roland Nordberg, Åke Rietz, Jan-Olof Ljungh, Staffan Ferdén och Lennart Daun.

Totalt delades 70 stora guld ut. Övriga medaljer: guld 96, stor vermeli 96, vermeil 69, stort silver 36, silver 15, silverbrons 2, brons 2 och diplom 1.

Det var nio olika bedömningsklasser och det blev en svensk seger: Lennart Daun i helsaker.

I övrigt kunde man beskåda Gustaf Douglas gula treskilling och mycket, mycket annat.

Det var också bokpresentationer och en rad seminarier, årsmöten med mera.

För SFF blev det närmast succé med kring 65 nya medlemmar och med väldigt stort intresse för litteratur, föredrag och seminarier.

1955, 1974, 1986 och 2019 är årtal med Stockholmia. Låt oss hoppas att det inte dröjer för länge innan det är dags för en femte upplaga. Kanske 2036 då det svenska postverket fyller 400 år och filatelistförbundet 150…

Per Bunnstad

Jonas Hällström guidade kungen.

Gustaf Douglas var belåten med att få träffa kungen med flera.

Seija Riitta Laakso från Finland mötte juryn.

Gertrude Almquist-Bois är svensk utställare bosatt i Tyskland. Lokalpost är hennes stora samlingsområde.

Många ville vara nära kungen.

Bland ramarna på plan 2.

Svenska Vykortsföreningen hade ett föredrag och till de medverkande hörde Benny Kullinger, Thorbjörn Persson och Arne Sandström

Islandssamlarna berättade om sina aktiviteter.

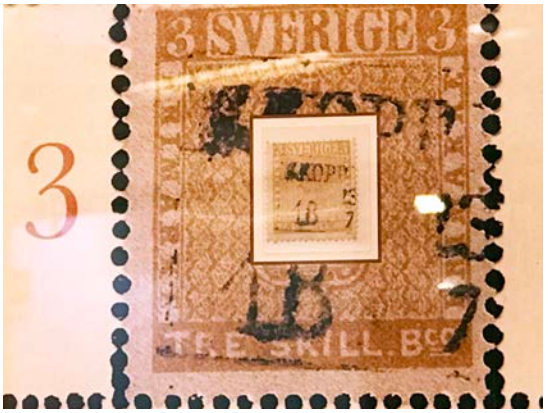

Gustaf Douglas klassiska frimärke kunde beskådas.

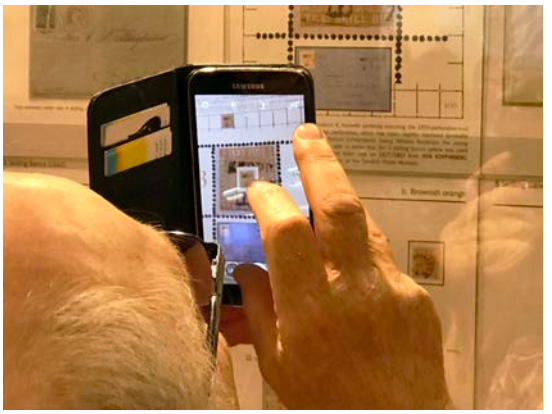

Och vilket tillfälle att föreviga den!

Från plan fem ned mot del av fyran.

SFF:s valberedning hade möte. Från vänster: Christer Karlsson, Christer Mårtensson, Gösta Karlsson och Lennart Daun.

Det var här utställningen höll till, ett stenkast från vattnet och stationen.

Richard Bodin, till höger, ledde en jurykurs. Deltagare var Åke Rietz, Roland Nordberg, Hasse Brockenhuus von Löwenhielm och Christer Karlsson. Hasse avled dessvärre bara några dagar efter utställningen.

Postnord hade en lyckad avdelning.

Hans-Ove Aldenbrink och Einar Nagel var två av många volontärer.

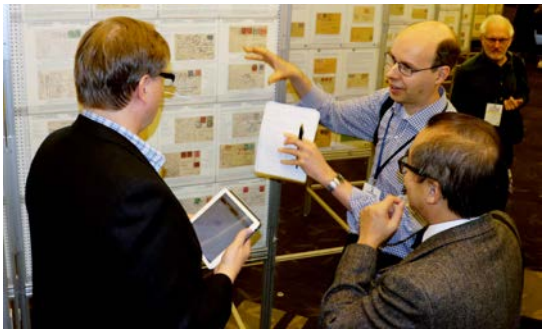

Per Gustafson, duktig svensk utställare som förklarade lite kring sitt exponat.

Lennart Daun och Jan-Olof Ljungh, framgångsrika organisatörer och utställare.

Dag Ekdahl från Uppsala var en av säljarna.

Jan Berg var en av organisatörerna av Stockholmia.

Duktiga volontärer – en nödvändighet

Hur genomför man en frimärksutställning om man inte har tillgång till duktiga volontärer som är beredda att ge av sin tid och sitt engagemang? Svaret är enkelt – det går inte!

Det här visade sig i all sin tydlighet under Stockholmia 2019 i månadsskiftet maj/juni. Jag, som logistikchef och volontärsansvarig, är oerhört stolt över det arbete, det intresse och det engagemang som de 137 volontärerna från 13 länder visade. Vi hade volontärer från så avlägsna länder som Uruguay, Sydafrika, USA, Indien och Pakistan. Många volontärer, närmare 30 stycken, ställde upp och jobbade hela tiden från den 25 maj till den 3 juni. Andra ställde upp del av tiden men alla bidrog, allt efter egen förmåga.

Bara några axplock:

- Planen för den 25 maj var att vi skulle ha 80 procent av alla ramar (850 av 1100) på plats kl. 18.00. Arbetet kom igång mycket snabbt, både med inmätning och rambyggnad. Tilltransporterna av ramar fungerade väl. Klockan 17.45 var alla ramar på plats. Fantastiskt väl jobbat.
- Trots en trög process vid mottagandet av exponat så fanns alla utställda samlingar på plats i ramarna inom utsatt tid.
- Utställningsvärdarnas närvaro och insatser under utställningen har lovordats väldigt mycket av besökare, handlare, utställare och ledningen för RPSL. Samarbetet med Securitas personal gick mycket smärtfritt.
- Under en av dagarna drabbades en besökare av hjärtproblem. En av utställningsvärdarna ingrep resolut och kompetent och räddade sannolikt livet på denne besökare.
- Närvaron av utställningsvärdar har skapat trygghet samtidigt som det varit påtagligt att vi hållit säkerheten på en hög nivå.

När utställningen skulle avvecklas blev nertagningen av exponaten kraftig försenad i förhållande till utformad plan. Trots detta demonterades och packades alla ramar så att transporterna den 3 juni kunde ske enligt ursprunglig tidplan. Tyvärr blev kontrollen av materielen lidande vilket kommer att orsaka en hel del extra jobb hos alla tre ramdepåerna. Ändå – fantastiskt väl jobbat.

Det finns också anledning att harangera Waterfront i deras sätt att sköta stödet till utställningen samt catering för alla volontärer. Jag har aldrig varit med om lika hög standard på den verksamheten tidigare. Dök det upp något problem så löstes det bums.

Jag vill, avslutningsvis, rikta ett väldigt stort tack till er alla som ställde upp. Ni, liksom jag, har fått uppleva något ”once in a lifetime”. Det finns anledning att citera ledningen för RPSL när dom kommenterade utställningen – ”this is far, far beyond our wildest expectations”. Ni var en betydande del av detta.

Mats Söderberg
Logistikchef och volontärsansvarig

Jonas Hällström sammanfattar Stockholmia

När Stockholmia 2019 stängde dörrarna efter utställningen har vi kunnat räkna in 7 832 besökare från inte färre än 51 olika destinationer över hela världen.

Från hela världen har vi efter utställningen enbart fått extremt positiva omdömen, och ska jag sammanfatta dem i en enda mening så säger de: Den bästa utställningen någonsin, som kommer att bli en utmaning för framtida utställningsarrangörer att leva upp till.

Utställningen blev i alla de avseende som vi planerat för en stor succé, med en total kvalitet långt utöver det vanliga. Detta kan summeras tack vare en lång rad frivilliga insatser från internationella gäster och frivilliga entusiaster och volontärer från Sverige.

Av besökarna så var bara en tredjedel svenskar och vi måste därför ställa oss frågan om hur frimärksintresset i Sverige egentligen ser ut idag.

Nationellt i Sverige genomfördes under månaden innan utställningen en omfattande annonskampanj i dagstidningarna Dagens Nyheter och Dagens Industri, den mest omfattande någonsin för en frimärksutställning i Sverige. Parallellt genomfördes också en omfattande skyltkampanj lokalt i centrala Stockholm genom Kulturreklam.

Mot bakgrund av det svenska besöksresultatet kan vi konstatera att frimärksintresset hos allmänheten inte finns kvar, så för den organiserade filatelin i Sverige finns stora utmaningar om vi vill förvalta arvet av vår hobby i Sverige.

Kofi Annan hyllades på Stockholmia

I USA brukar landets postverk organisera ceremonier i samband med utgivandet av nya frimärken. Personer med anknytning till frimärkena inbjuds att berätta om bakgrunden till den nya utgåvan och ibland finns även de ansvariga konstnärerna med. Detta är oftast evenemang som är öppna för allmänheten och de brukar avslutas med att deltagarna får ett minneskort med de nya frimärkena.

Uppenbarligen använder sig Förenta Nationernas postförvaltning i New York av samma upplägg vilket besökarna på Stockholmia 2019 hade möjlighet att bekanta sig med den 29 maj 2019. Avsikten med evenemanget var att presentera motivet på ett nytt bruksfrimärke från FN i New York med den förre generalsekreteraren Kofi Annan (1938–2018) som motiv.

Kofi Annan föddes i den brittiska kronkolonin Guldkusten som numera är den självständiga republiken Ghana. Efter slutförda studier inledde han en diplomatisk karriär som snart ledde honom till FN i New York. Han valdes till generalsekreterare år 1996. Det var en befattning som han sedan hade i hela tio år.

År 1984 gifte han sig med svenskan Nane Annan (née Lagergren) och hon hade bjudits in till ceremonin tillsammans med andra familjemedlemmar.

Vår tidigare utrikesminister Jan Eliasson hade en lång och framgångsrik karriär inom FN och under många år var han kollega med Kofi Annan. Han berättade om sina minnen från deras gemensamma tid i världsorganisationen.

Han avslutade sitt bidrag med att citera ett berömt uttalande av Annan: ”To live is to choose. But to choose well, you must know who you are and what you stand for, where you want to go and why you want to get there.”

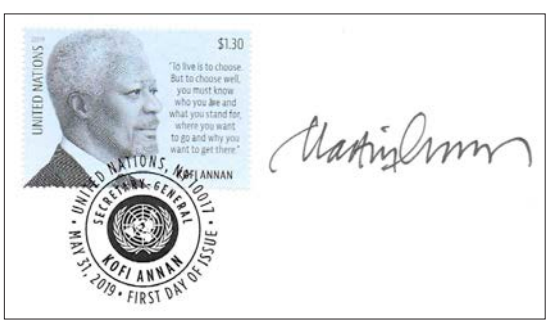

Från vänster till höger: Martin Mörck, Nane Annan, Jan Eliasson och Thanawat Amnajanan. Bild: Dane Garrod.

Nane Annan berättade sedan om sin makes långa karriär och även hon citerade ovanstående text som också finns med på det nya frimärket till höger om porträttet av Kofi Annan.

Det vackra porträttet av Kofi Annan har utförts av Martin Mörck som är bosatt i Göteborgstrakten. Han berättade hur han i flera månader hade studerat bilder av Kofi Annan för att kunna åstadkomma ett så bra resultat som möjligt. Och visst har han lyckats! Han refererade till de olika tekniker som han använt vid graveringen för att få fram ett så levande porträtt av Kofi Annan som möjligt.

Därefter var det dags att avslöja det nya frimärket som visades i stort format. Det har tryckts av Enschedé i Nederländerna och har valören $1.30. Officiell utgivningsdag var den 31 maj 2019 varför vi besökare fick bekanta oss med motivet före själva utgivningsdagen.

Evenemanget hade anordnats av Thanawat Amnajanan som är chef för FN:s postförvaltning. Han avslutade evenemanget med ett lotteri i vilket flera av deltagarna vann presentsatser av frimärken från FN:s postkontor i New York, Genève eller Wien. Dessutom fick samtliga närvarande ett minneskort med det nya frimärket. Martin Mörck hade vänligheten att signera det kort som jag erhöll men även övriga deltagare var villiga att medverka med sina autografer.

Hela evenemanget var på engelska och det filmades för att sedan visas i New York i samband med att det nya frimärket hade sin officiella utgivningsdag den 31 maj 2019. Presentationen av det nya frimärket från FN var ett av runt 200 olika evenemang under Stockholmia 2019.

Christer Brunström

Kungen saknar graverade frimärken

Kungen besökte Postnord under sin vandring genom Stockholmia 2019. Han frågade varför dagens frimärken inte är graverade utan offsettryckta. Kristina Olofsdotter, chef för Posten Frimärken, svarade att hovet hade låtit dem veta att frimärkena borde moderniseras. Kungen stod frågande inför svaret och gjorde kommentaren: ”Jag tror inte det”.

På Hovets hemsida – kungahuset.se – finns rubrik ”Porträtt av statschefen” med underrubrik ”Frimärken”. Lättast nås sidan genom att skriva ordet ”frimärken” i sökruta. I kronologisk ordning presenteras 24 frimärken med kungen, men de senaste offsettryckta klisterlapparna visas inte. Det är nog mer tillfällighet att man inte följt upp med aktuella frimärken, men vi som värnar de graverade märkena vill gärna uppfatta det som att man aktivt avstått.

Carl XVI Gustaf tillträdde som regent 1973. Året efter 1974 kom det första frimärket med den nye regenten baserat på ett foto av Lennart Nilsson. Hovgravören Czeslaw Slania ristade in porträttet i stålplatta. Han kom sedan att gravera många kungaporträtt.

Det första frimärket med Carl XVI Gustaf kom 1974.

Silvia blev den första drottning som år 1981 ensam kom att pryda ett frimärke. Arne Carlbom kommenterar i ”Frimärksbilder” (1988) att Silvia tyckte att porträttet såg för stelt och allvarligt ut.

År 1981 fick Drottning Silvia pryda ett frimärke.

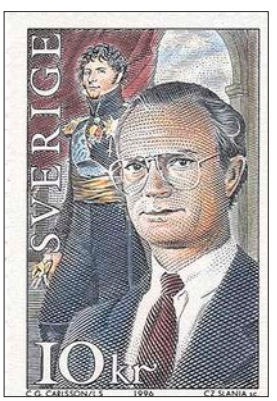

Carl XVI Gustaf 50 år 1996. I frimärkets bakgrund anfadern Karl XIV Johan i svensk generalsuniform efter François Gérards målning som finns i Bernadottegalleriet på Kungliga slottet.

Hela kungliga familjen har också presenterats på frimärken, bland annat då man 1993 kunde fira att Carl XVI Gustaf suttit 20 år på tronen. Det har här framförts synpunkter kring tveksam porträttlikhet.

Arne Karlsson

Sensationell nyhet från Frimärkshuset

Klubbat
på auktion
~ Fredrik Ydell ~

Sommaren är nu snart över och auktionskatalogerna kommer snart att dimpa ner på hallgolvet, eller så hittar man dem snart i sin dator, via olika hemsidor. Det dröjer nog ytterligare någon vecka efter ni har läst detta innan de första lite större svenska auktionerna kommer igång.

Fram till dessa får vi titta lite bakåt och se vad som hände innan sommarledigheten tog över. Det var två svenska auktioner som gick av stapeln i slutet av maj.

Philea
Philea hade sin stora vårauktion i samband med utställningen Stockholmia 2019. De hade samlat ihop till en gedigen katalog och det fanns också många väldigt intressanta och roliga objekt.

När det gäller avsnittet med förfilateli så fanns det flera bra objekt, men när objektet var lite extra så var utropet nog lite väl optimistiskt. Till exempel fanns den ovanliga Norrköping-stämplen i skrivstil som användes som ankomststämpel med ett utrop på 13 000 kronor. Eftersom stämpelkvaliteten inte var den bästa så förblev brevet osålt.

Detta gällde även två brev med den svåra stämpeln ”Fr.p.s” (=Frankrike per säck) som också blev osålda med ett utrop på 10 000 respektive 7 000 kronor. På dessa brev kan man inte klaga på stämpelkvaliteten för den var utmärkt, här var priset bara för högt.

Ett snyggt skillingbrev från Stockholm den 8 juni 1858 till Finland, med ett porto på 24 skilling såldes för 50 000 kronor. Men en bra förklaring till just denna portosats är obekant, för rätt porto är egentligen 20 skilling. Men man har försökt hitta en förklaring till dessa extra 4 skilling med att det skulle vara utbärningsavgift eller att brevet skulle transporterats snabbare. Men något bevis för dessa antaganden finns inte. Så just nu får man nog konstatera att det är ett brev som är överfrankerat med 4 skilling, tills den nya ägaren kan bevisa något annat.

Ett väldigt intressant brev var skickat från USA 1871 till Finnerödja i Sverige. Brevet var underfrankerat och lösenbelagt i Sverige med 61 öre. Lösenavgiften betalades med vapenfrimärken. Det finns nog inte alltför många lösenbrev från utlandet där avgiften

Ett synnerligen intressant brev från USA där lösenavgiften betalts med vapenfrimärken. Brevet hade utrop på 100 000 kronor men förblev osålt på Phileas auktion den 31 maj.

betalts med vapenfrimärken. Utropet var nu satt till hela 100 000 kronor, och det var för mycket. Brevet förblev osålt.

Ett annat högintressant brev var ett ringtypsbrev skickat från Vänersborg i november 1873 till Kina, en mycket ovanlig destination under denna tidsperiod. Frankeringen var 74 öre och brevet är väldigt snyggt. Utropet var satt till 175 000 kronor, men det var ingen samlare intresserad att investera.

Ett löst Gustav V Medaljong 25 öre med upp-och-nervänt påtryck 12 öre stämplat som sig bör i Guliksberg den 7 juli 1918 fanns till salu med ett utrop på 15 000 kronor. Dessa märken är inte helt vanliga och detta exemplar var lite bättre än normalt, även om märket var lite oxiderat. Märket såldes för utrop.

En tydlig trend just nu är att man får betala väldigt höga belopp för olika typer av till exempel essayer, Die proof, färgprover etc. Vi såg det tydligt på Postiljonens senaste auktion, där flera sådana objekt sprang iväg till väldigt höga priser (ett Oscarsmärke gick från 400 till 11 000 euro!). Så blev det också på Frimärkshuset senaste auktion, läs mera om detta längre fram i denna artikel.
Men även Philea fick bra betalt för färgprover på Tvåfärgad siffertyp.

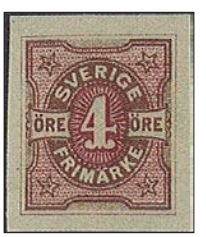

Ett färgprov i brun/karmin på 4 öre Tvåfärgad siffertyp såldes för 30 000 kronor hos Philea.

De hade en otandad 4-öring i samma färger som 3-öringen. Denna såldes för 16 500 kronor mot ett utrop på 10 000. Ett annat otandat färgprov på en 4-öring i färgerna brun och karmin klubbades för 30 000, och då var utropet 8 000 kronor. Så ni som sitter på sådana objekt, passa på att sälja dem nu.

Samlare av lokalpost hade ett gyllene tillfälle att komplettera sina samlingar. Philea hade fått förtroendet att sälja Bo Olssons samling av lokalpost. Samlingen var uppdelad ort för ort, från Alingsås till Östersund. Sammanlagt var det ungefär 100 olika poster som såldes, och merparten hittade nya hem. Det fanns väldigt mycket bra material och en hel del unika förslagsteckningar och prover med mera. Slutpriserna kändes inte alltför höga, så man får hoppas att köparna var nöjda.

Frimärkshuset (FH)
Den 25 maj hade Frimärkshuset sin vårauktion, och som vanligt fanns det en hel del att välja på. Det första avsnittet i katalogen var inte förfilateli som brukligt, utan en samling med 20 ostämplade frimärken i mycket hög kvalitet. Det var från 3 skilling banco till 1 Riksdaler ringtyp tandning 13.

Skillingmärkena bestod av hela serien och kvaliteten var ovanligt bra. Treskillingen var i c-nyansen och ett mycket vackert exemplar. Det såldes efter en hård budgivning för 110 000 kronor. Åttaskillingen i f-nyansen såldes för 55 000 kronor, medan 24-skillingen, som var ett praktexemplar, fick den nya köparen betala 125 000 kronor för. Den svåra 20 öre ringtyp i blekorange nyans, och ett mycket snyggt exemplar, klubbades för 16 000 kronor.

Bland förfilatelibreven fanns flera spännande och ovanliga brev. Ett brev stämplat med Landskrona fyrkansstämpel från 1839 i den ovanliga röda stämpelfärgen gick för 5 000 kronor. Detta måste den nya ägaren vara nöjd med för brevet var riktigt snyggt och i allra högsta kvalitet.

När Kersti och Bertil Larssons samling såldes hos Köhler i mars 2017 fanns ett mycket ovanligt brev med två stycken avtryck av Västerås lösenstämpel typ 1, ”Lösen 4 sk:”. Brevet är ett obetalt brev i andra viktklassen, därför två lösenstämplar, som medföljt ett fartyg på routen från Stockholm till Västerås. Stämpeln användes 1856–1857. Brevet såldes då för 2 700 euro,

Ett praktexemplar av 24-skillingen såldes för 125 000 kronor på Frimärkshusets auktion den 25 maj.

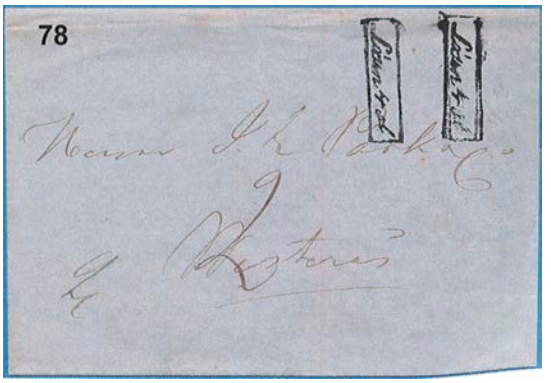

Ett mycket ovanligt lösenbrev med Västerås lösenstämpel typ 1 med två stämplar för brev i andra viktklassen. Brevet såldes hos Frimärkshuset för 27 000 kronor till en samlare i Skåne.

och är det enda kända med två stämpelavtryck med denna lösenstämpel. Just detta brev fanns nu återigen till salu och brevet såldes denna gång för 27 000 kronor mot ett utrop på 12 000 till en nöjd skåning som samlar på olika transportrouter.

Assurerade skillingbrev till utlandet är ovanliga och ett sådant brev hade FH på sin auktion. Detta brev, som egentligen är en framsida, skickades från Gefle 15 november 1855 till Finland. Frankeringen består av 4 skilling, 8 skilling och 24 skilling. Brevet hade utrop på 35 000 kronor, men försändelsen blev konstigt nog osålt, det berodde nog på att kvaliteten inte var på topp.

Ett 12 öre vapenbrev skickat från Funäsdalen 1858 till Norge med det ovanliga närportort på 12 öre såldes för 16 000 kronor. Sex exemplar av 12 öre vapen på ett underfrankerat brev till Frankrike 1860 med full stämpeldokumentation klubbades för 44 000 kronor. Utropet var 20 000 kronor. Ett brev i tredje viktklassen från Stockholm 1869 till London med en hitintills okänd portosats på 135 öre bytte ägare för 25 000 kronor.

1 Riksdaler ringtyp tandning 14 på försändelse är inte helt lätt att hitta. FH hade ett sådant märke som singelfrankering på en postanvisning skickad från Norrköping 11 maj 1882. Postanvisningen var sedan också stämplad med Norrköpings försöksstämpel, den som kallas för bikupestämpel. Detta gör att denna borde vara en unik försändelse. Utropet var satt till 5 000, men den såldes först vid 16 500 kronor.

Ringtypsbrev till ovanliga destinationer har alltid varit attraktiva för samlare. FH hade ett brev frankerat med fyra stycken 20 öre ringtyp tandning 13 till Chile 1884, skickat till fartyget Vanadis. Priset

startade på 5 000, men för dessa brev finns flera samlare så att slutpriset blev 17 500 kronor var knappast förvånande.

Ett snyggt stämplat 20/30 ringtyp tandning 13, i Wernamo den 1 maj 1880, hade katalogtext om att detta var ett av de snyggaste exemplaren av denna sällsynthet. Det var nog lite i överkant. Visst var centreringen och tandningen snygg, men det finns snyggare stämplade exemplar. Märket såldes nu för 50 000 kronor, och det var dubbelt så högt som utropet var satt till.

Ett av de två kända otandade exemplaren av 2 öre ringtyp med posthorn fanns nu till salu. Dessa två märken kommer från en stöld hos Postens tryckeri för länge sedan, och båda är stämplade i Göteborg den 12 december 1892. Ett av dessa märken såldes nu för 16 500 kronor. Utropet var försiktigt satt till 4 000 kronor.

Samlare av Stora tjänstemärken hade möjlighet att köpa en försändelse som egentligen inte skall finnas. Dessa märken fick bara användas på försändelser inom Sverige och till Norge, men det finns ändå några få kända brev till andra länder. Nu hade FH ett brev till Österrike skickat från Stockholm den 28 januari 1876. Köparen gav 18 000 kronor för denna sällsynthet, medan utropet var satt till 5 000 kronor.

Ett otandat mörkblått gravyravdrag typ H på 20 öre Oscar II såldes för 67 000 kronor, medan utropet var satt till 15 000 kronor. Ett pris som nog förvånade inlämnaren, även om objektet är väldigt ovanligt.

Även om FH hade en bra auktion med många bra resultat, så var nog den stora nyheten att Frimärkshuset med start redan i december 2019 ska börja sälja Beckemans fantastiska Sverigesamling med många helt fantastiska objekt. Auktionerna skall hålla på ända till 2023.

Det skall bli spännande att få se alla de objekt som ingår i denna samling. Jag hoppas att man innan samlingen splittras upp kan trycka en bok, så att man i framtiden kan se vad som ingick i den. Vi ser verkligen fram emot dessa auktioner!

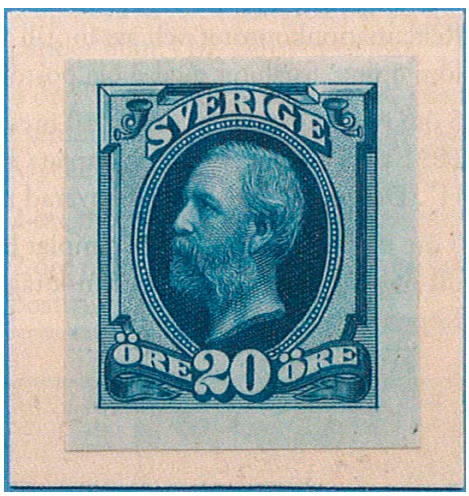

Ett otandat gravyravdrag typ H på Oscar II såldes hos Frimärkshuset för hela 67 000 kronor, mot ett utrop på 15 000 kronor.

Stamps in Svedala i större lokaler

Stamps in Svedala firar i år 20 år som mässa. För att kunna bemöta önskemål från bland andra frimärks- och vykortssäljare som vill vara med, men som tidigare inte har fått plats, byter man lokal till Aggarpshallen i Svedala.

– Aggarpshallen ligger på gångavstånd från järnvägsstationen i Svedala och är en nybyggd och modern hall med nästan dubbelt så stor yta som tidigare lokal, noterar Andreas Björk i arrangörsstaben.

Borden kommer inte att behöva stå lika tätt som tidigare, samtidigt kan antal säljare utökas rejält. Det blir således mer plats för besökarna att fynda bland vykort och frimärken samtidigt som utbudet blir större.
– Vi kommer också att ha tillgång till en modern kafeteria där föreningen som vanligt kan förse besökarna med kaffe och tilltugg samtidigt som de träffar och minglar med andra samlare. Under mina år med mässan har jag deltagit i många intressanta samtal om allt mellan himmel och jord i filatelivärden i cafeterian. Denna tradition kommer att leva vidare, uppger Andreas Björk.

Mässan arrangeras av Svedala Unga Frimärkssamlare och vänder sig till samlare i alla åldrar.
– Vår ambition är att det ska finnas något för alla på mässan; från den avancerade samlaren till nybörjaren. Mer information och karta till Aggarpshallen finns på www.sufs.se/sis. Varmt välkomna till Sveriges största årligen återkommande frimärks- och vykortsmässa. Vi ses helgen den 7–8 september 2019, avrundar Andreas Björk.

NY STORAUKTION

Storauktion nr. 206 arrangeras 27 - 28 / 9 i våra lokaler i Oslo. Här är några smakprov från auktionen:

BESTÄLLNINGSKUPONG

JA TACK, vänligen sänd mig, helt utan förpliktelser:

GRATIS auktionskatalog 206

Namn: .....

Adress: .....

Postnr./ort: .....

Sänd in kupongen, eller kontakta oss på:
www.skanfil.no / + 47 52 70 39 40 / skanfil@skanfil.no

PORTO

SKANFIL Auksjoner as

Postboks 2030
N-5504 HAUGESUND
NORGE

Filatelistens Samlarskola Nr 206

SFU 40 år

Bakom akronymen SFU döljer sig Sveriges frimärksungdom som just i år kan se tillbaka på en 40-årig verksamhet. Tanken har hela tiden varit att väcka barns och ungdomars intresse för vår gemensamma hobby – att samla och studera frimärken.

SFU har nog oftast tvingats driva sin verksamhet på egen hand men har alltid strävat efter ett intimare samarbete med SFF:s föreningar för vuxna samlare. Det finns lyckligtvis ett antal vuxenföreningar som har ungdomsavdelningar men det skulle kunna vara många fler.

SFU vänder sig framför allt till barn och unga från sex till 25 år men flertalet medlemmar finns inom spannet sex till tio år. Då är de kanske fortfarande påverkbara för en lugn aktivitet som frimärkssamling.

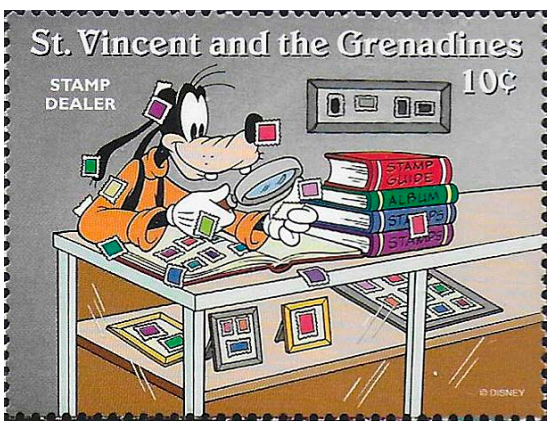

Disneyfigurer fångar många barns intresse.

Vi som följer nyhetsrapporteringen i våra massmedier får ständigt rapporter om hur dåligt många unga mår. Ofta skyller man stressen på skolan men det är nog bara en liten del av förklaringen. En annan mycket viktig orsak är den enorma digitaliseringen där redan spädbarn förses med mobiltelefoner och liknande. Senare får de unga ett liv på nätet med alla de reella eller tänkta krav som det ställer på användarna.

Att vara ständigt uppkopplad tar naturligtvis på krafterna och det är därför inte speciellt förvånande att många – både barn och äldre – känner av stress och krav som man inte kan uppfylla.

Djur av olika slag är också populära samlingsområden för yngre barn.

Att ägna en stund åt att ”arbeta” med frimärken kan vara minst sagt vilsamt. Sådana stunder ger möjligheter att fundera över tillvaron och vad som är viktigt och kanske inte lika viktigt. När det gäller yngre barn kan just frimärken leda till det som ibland kallas ”kvalitetstid” om föräldrarna kan slita sig från sina telefoner och i stället ägna sig åt sina barn.

Att samla frimärken är inte i första hand en vetenskaplig aktivitet som kräver enorm specialistkunskap av föräldrar och andra. När det gäller yngre barn handlar det nog främst om att visa hur man rent praktiskt kan samla frimärken.

FD i Berlin 1951.

Här måste man kanske tillägga att det nog numera är nödvändigt att dessutom berätta vad frimärken är och hur de används. Det är uppenbart att många idag mycket sällan kommer i kontakt med frimärken eftersom man i många familjer varken får eller sänder frimärkta brev. Det finns nog anledning att till och med lära barn hur man för hand skriver mottagaradress på ett vykort eller kuvert. Hur skall en sexåring känna till hur man gör om han eller hon aldrig har sett ett brev?

SFU är en nationell organisation med både individuella medlemmar och klubbar. Trots att man har en årsavgift på 70 kronor hänger verksamheten helt på de statliga bidrag man får. Det är tack vare dessa som man kan driva verksamheten, delta på mässor, ordna sommarläger och ge ut en tidning sex gånger per år. Liksom så mycket annat i den organiserade frimärksvärlden är arbetet ideellt.

Numera är många människor inte speciellt positiva till ideellt arbete varför det stora problemet för SFU och deras olika klubbar runt om i vårt land är bristen på lämpliga ledare. Här måste kanske föräldrar ta ett större ansvar och hjälpa till med det praktiska arbetet.

SFU kan ge mycket stöd till den vuxenförening som önskar starta en ungdomsavdelning. Man har både ett omfattande erbjudande av handledningar och kan dessutom ge ett ekonomiskt startbidrag. Det som krävs är att föreningen kan ställa upp med en passande lokal och lämpliga ledare. Det vore säkert att föredra om ledare för ungdomsklubbar inte är pensionärer men så är nog ofta fallet.

Man kan också konstatera att unga samlare sällan blir kvar länge som medlemmar i SFU eller i de lokala klubbarna. Efter några år får de nya intressen men kanske har fröet sådds till ett framtida samlande.

Några fortsätter med hobbyn och utvecklar sina samlingar. En del ställer ut på utställningar och blir framgångsrika. Jag misstänker att dessa framgångar delvis hänger samman med ett starkt stöd hemifrån.

Det är säkert många av Filatelistens läsare som skulle vilja stödja SFU och samtidigt öppna ögonen hos barnbarn och barnbarns barn för en givande fritidssysselsättning. Ett sätt är att ge bort en medlemsavgift som gåva. Priset är ju endast 70 kronor per år. Närmare information finner man på hemsidan www.sfu.se.

Man skall dock alltid först kontakta barnens föräldrar för att få deras tillstånd att överlämna uppgifterna om barnen till SFU. Det finns ju numera lagstiftning som reglerar hur företag och föreningar får använda personuppgifter.

En av fördelarna med medlemskap i SFU är tidningen Sfung som kommer sex gånger per år. Det är en färgstark publikation med artiklar av olika slag, reportage från utställningar och olika aktiviteter samt en liten tipstävling. Stampe är en återkommande figur i denna tidning. Tanken är att tidningen i framtiden skall få ytterligare innehåll som riktar sig till barn i lågstadieåldern.

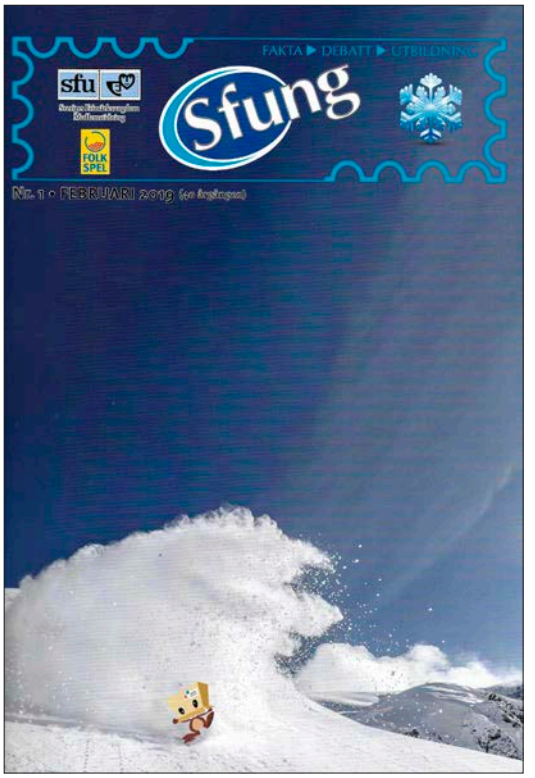

Christer Brunström

Var i hela världen..

År 1941 delades Jugoslavien upp i flera olika områden som indirekt styrdes av Tyskland och Italien. Montenegro blev åter självständigt under italienskt styre och separata frimärken gavs ut mellan 1941 och 1943. De har landsnamnet ЦРНА ГОРА med kyrilliska bokstäver.

Det här visade frimärket gavs ut den 9 maj 1943 och har valören 25 centesimi. Motivet visar folkdans framför klostret i Cetinje, Montenegros tidigare huvudstad.

Christer Brunström

~ Rara Rariteter på Postmuseum ~

I månadsskiftet maj/juni var den filatelistiska världens blickar riktade mot Stockholmia 2019. Ett världsevenemang vars like vi kanske aldrig mer får uppleva, åtminstone inte vi lite äldre ”ärrade” filatelister. Det enorma intresset för expositionen lär väl knappast ha undgått någon med minsta frimärksintresse. Postmuseum lockade också med en special-utställning då många besökare fanns i Stockholm. En utställning där devisen ”liten men naggande god” knappast kunde passa bättre.

Alla som hade köpt entrébiljett till Stockholmia bjöds på fri entré till Postmuseum. Utöver de ordinarie utställningarna visades den tillfälliga utställningen ”Rara Rariteter”. Även om antalet objekt var begränsat så var sällsynthetsgraden desto större.

För några av dyrbarheterna var det troligen första gången i offentlighetens ljus. Med tanke på den korta tid utställningen varade fick de heller inte den uppmärksamhet de förtjänade. Ett förhållande som månadens artikel förhoppningsvis kan råda lite bot på.

Bland läckerheterna i montrarna syntes bland annat var sitt exemplar av de otandade svenska 6- och 8-skilling banco-frimärkena. Av 6-skillingen är ett par och fyra singelmärken kända. Otandade exemplar av 8 skilling banco är endast kända i två exemplar. Båda valörerna är stämplade i CARLSHAMN.

Orsaken bakom det otandade skicket är sannolikt misslyckade perforeringar. Om för många ark placerades i perforeringsaggregatet fanns risk att nålarna inte nådde det underst liggande arket, som då blev helt eller delvis operforerat. Postpersonalen måste då klippa ut märkena från frimärksarket.

De båda rariteterna ingick i Eric von Rosens donation till Postmuseum 1929.

6 och 8 skilling banco. Otandade exemplar stämplade i Carlshamn.

Eric von Rosen, 1879–1948.

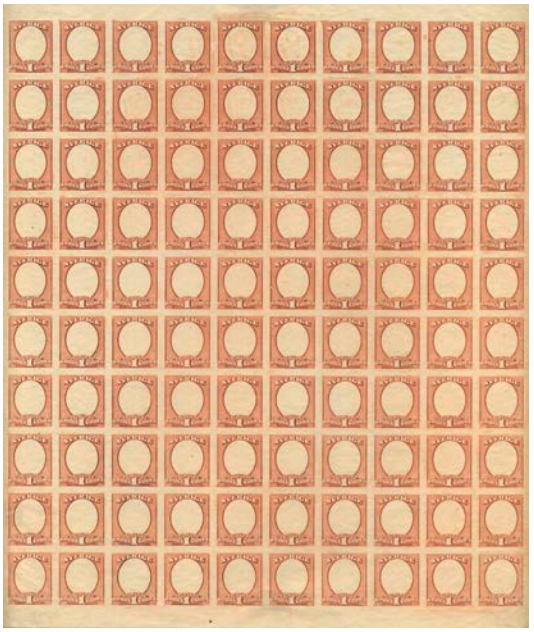

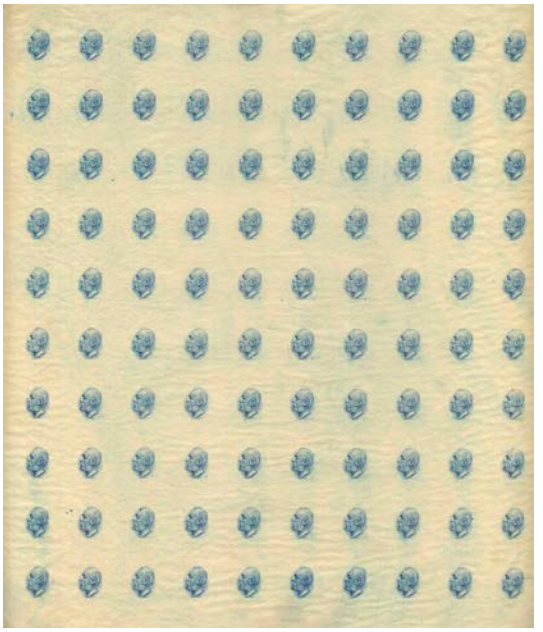

1 krona Oscar II i koppartryck. Valören trycktes i två färger vilket fordrade två tryckplåtar. Bilderna visar provtryck av ramar respektive porträtt i helark. Arket med ramtrycket är sällsynt, kanske rent utav unikt.

1 krona Oscar II. I januari 1900 emitterades valören 1 krona i serien Oscar II. Arbetet med förslagsteckningar hade påbörjats redan 1890. Under de nästföljande tio åren presenterades ett stort antal gravyrer, provtryck och färgprov för Generalpoststyrelsen. En anledning till det långa tidsperspektivet var att man ville framställa en 1-kronasvalör av yppersta klass. Den skulle, liksom föregående 1-kronasvalörer, framställas i två färger.

Detta innebar att två tryckplåtar måste framställas. De utställda arken är provtryck av ramar (troligtvis unikt) respektive porträtt. Den ojämna färgstyrkan på arket med rampartierna kan förklaras med att infärgningen gjordes för hand.

Utvecklingen av koppartrycksfrimärken med Oscar II i porträttyp påbörjades redan i början av 1885. Först i april 1890 gav Konungen sitt skriftliga godkännande till typ M. Innan dess hade ett stort antal gravyrprov och färger presenterats för styrelsen som därefter refuserats. Brevet till frimärksförrådet med de fyra provtrycken av typ K ”smalt huvud” hade granskats av Generalpoststyrelsen i september 1889. Två av märkena provstämplades för att visa hur färgerna på frimärken och stämpel samverkade.

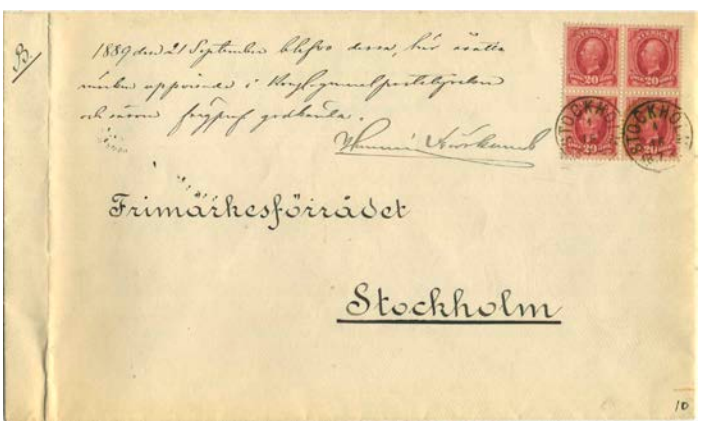

Brev till frimärksförrådet med 4-block (20 öre) av typ K ”smalt huvud”.

Färgen godkändes men inte provtrycken.

Normalprov av 55 öre medaljong. (Båda bilderna beskurna). I nedre marginalen syns underskrifter av arbetskontrollanten Salenius på frimärksförrådet och en representant för AB Jacob Bagges Sedeltryckeri.

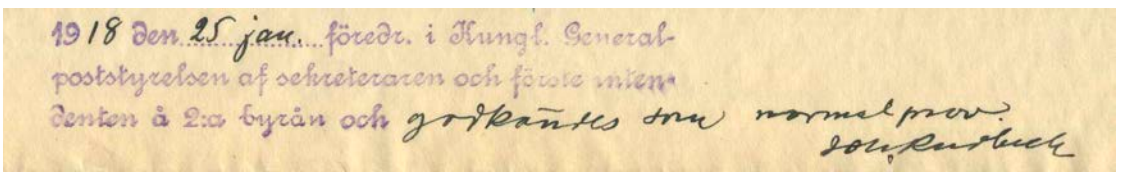

I arkets högermarginal finns denna stämpel som berättar att valören föredrogs för Kungliga Generalpoststyrelsen den 25 januari 1918. Johannes Rudbecks godkännande av normalprovet måste ha skett senare, sannolikt den 24 april då leveransen inkom till frimärksförrådet.

Helark av 55 och 80 öre medaljong finns så vitt jag känner till endast på Postmuseum. Senast de exklusiva arken visades var på Nordia 2015 i Upplands Väsby. Den här gången fanns även ett så kallat normalark (normalprov) av 55 öre med. Det otandade normalarket kan med sina stämplar, signaturer och godkännanden betraktas som en ”dopattest” för den spektakulära valören. I sammanhanget kan nämnas att det även finns ett normalark för 80 öre på Postmuseum. För er som inte känner till historien kring de så kallade Värnamomärkena följer här en kort resumé.

Från den 1 juli 1918 skulle avgiften för postförskottsbelagda paket utgöra 55 eller 80 öre. Nya portohöjningar gjorde emellertid att märken i dessa valörer inte behövdes. Postanstalten i Värnamo erhöll tio kartor av vardera valören den 2 juli, varav största delen köptes upp i ett parti. Från den 3 juli användes ett mindre antal märken till frankering, huvudsakligen för postpaket.

I Postverkets förråd förvarades länge ett större antal av dessa frimärken. Enstaka exemplar kom att delas ut till vissa postkongresser och dylikt. Genom beslut förstördes den arkiverade upplagan genom förmalning den 7 oktober 1985.

Den makulerade mängden uppgick till 39 343 exemplar av valören 55 öre och 46 663 exemplar av 80-öresmärkena. Efter att restpartiet förstörts kan upplagan fastställas till 2 357 exemplar av vardera valören. Helark och så kallade normalark av 55 och 80 öre finns endast på Postmuseum.

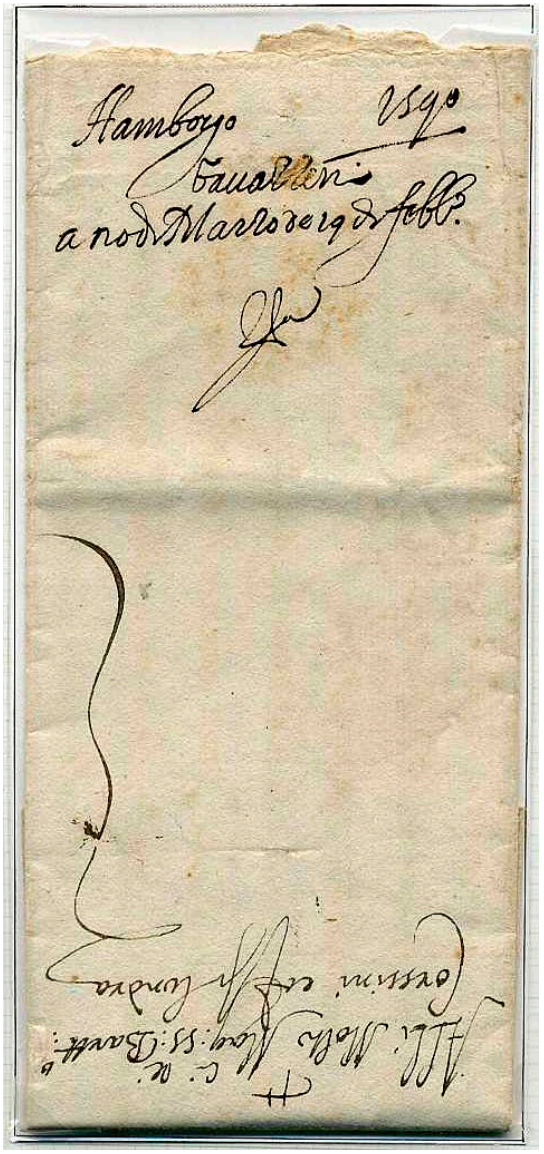

Brev sänt från Stockholm till London 1590! (Gåva från Postmusei Vänner 1986).

Brevet daterat Stockholm den 28 december 1590 och adresserat till London var mycket uppskattat, särskilt av de utländska besökarna. Brevet har gått via Hamburg (anteckning 19 februari 1591) och ankom London den 20 mars 1591. Det anses vara det tidigaste kända brevet (mellan två privatpersoner) från Sverige till London.

Innan 1636, då svenska postverket inrättades, fanns ingen reguljär postgång mellan Sverige och övriga Europa. På kontinenten var däremot postbefordran väl utbyggd redan under 1500-talet och Hamburg

Förslag till övertryck med ordet ”FLYGPOST” och fiktiva valören 25 öre. Skisserna med den varierande typografin är troligen utförda på Postverkets blankettryckeri i Stockholm sommaren 1920.

var en av knutpunkterna i detta postnätverk. För privatpersoner i Sverige som ville skicka brev till utlandet var det alltså nödvändigt att anlita en resande som kunde ta med sig brevet till en ort som ingick i det europeiska postnätet.

Brevet har lämnats till en kurir, som i detta fall skulle passera Hamburg. Kuriren har troligen färdats landvägen från Stockholm söderut hela vägen via Danmark till Hamburg. Alternativet är att brevet lämnats till någon besättningsman på ett fartyg destinerat till Hamburg. Med tanke på att det är mitt i vintern är detta alternativ mindre troligt.

Unikt förslag till 1920 års flygpostfrimärken. År 1920 fastställdes särskilda flygposttillägg för befordran av post på de då inrättade flygpostlinjerna Malmö–Berlin och Malmö–London med mellanstationer på kontinenten. För dessa tillägg utgavs tre flygpostmärken. De svenska tjänstefrimärkena hade tagits ur bruk den 1 juli 1920 och Posten hade vid indragningen oanvända lager. Av dessa övertrycktes tre valörer med ordet ”LUFTPOST” i valörerna 10, 20 och 50 öre.

Det utställda blocket visar de första förslagen till övertryck med ordet ”FLYGPOST” och fiktiva valören 25 öre. Beteckningen refuserades dock av postverket som ansåg ”LUFTPOST” lämpligare. Skisserna med den varierande typografin är sannolikt utförda på Postverkets tryckeri i Stockholm sommaren 1920.

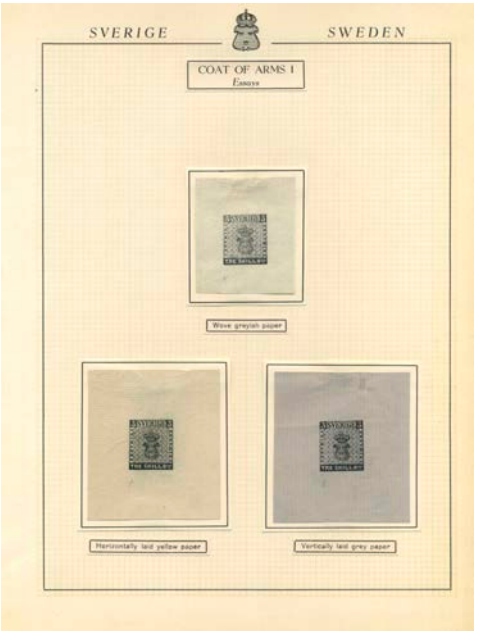

Utställningsblad med essayer av 3 skilling banco typ A ur Järnumdonationen. Avdragen är utförda på tre olika papperssorter.

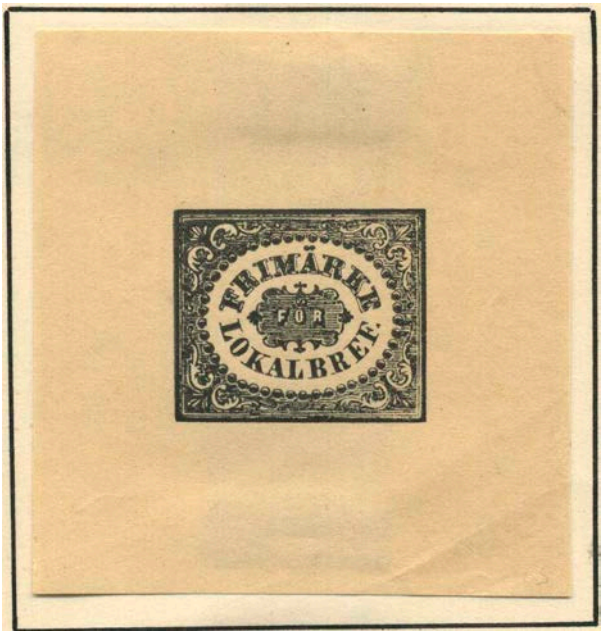

Stockholms svarta lokalfrimärke. Ett av de två moderstämpelavdragen ur Järnums donation. Endast fem avdrag är kända. Själva moderstämpeln finns ej bevarad.

Järnumdonationen. I samband med Postmuseums 50-årsjubileum i december 1956 överlämnade ingenjören Åke Jönsson från Helsingborg, sedemera Åke Järnum, 40 bredrandiga svartavdrag som gåva till museet. I januari 1957 kompletterades donationen med ytterligare åtta liknande avdrag. Hela donationen bestod av 48 avdrag och essayer monterade på 17 utställningsblad. Den omfattar Skilling banco typ A, Stockholms svarta lokalfrimärke, vapentyp med och utan valörinskriptioner samt 3, 17 och 20 öre liggande lejon.

Åke Jönsson skördade stora framgångar med sin utställningssamling Sverige till och med ringtyp tandning 14. Han fick bland annat Guld i Lissabon 1953, Stockholm 1955 och New York 1956. I New York erhöll han den sällsynta utmärkelsen ”Gold with Diamond”.

De 48 svartavdragen bidrog i hög grad till dessa framgångar. Åke Jönsson ansåg nu att han nått så långt det var möjligt som filatelist och beslutade att donera svartavdragen till Postmuseum.

Åke Järnum (tidigare Jönsson) 1910–1979.

Mats Ingers, artikelförfattare i Postryttaren 2019.

Svartavdrag av 12 öre vapen på strimmigt papper med del av vattenmärke till höger.

Reaktionen på Postmuseum blev dock av ett annat slag än Åke Jönsson förväntat sig. I ett officiellt tackbrev daterat september 1957 framgick att museet inte avsåg att ställa ut avdragen. Några av tidens namnkunnigaste experter hade olika uppfattningar beträffande avdragens tillkomst. De skulle inte karaktäriseras som tryck gjorda av Sparre, utan såsom på privat väg framställda nytryck. De ansågs ändå ha ett värde som studiematerial och skulle för det syftet förvaras i museet.

Man körde helt över Nils Strandell, vår kanske kändaste frimärksexpert då, som ansåg att avdragen var äkta och framställda av Pehr Ambjörn Sparre. En uppfattning som Mats Ingers delar, men med tillägget att de tillkommit i fullt samförstånd med Postverket.

Mats Ingers har under flera decennier minutiöst granskat och kartlagt provtrycken från Järnumdonationen. I Postmusei Vänners årsbok ”Postryttaren” 2019 tecknar han en fin biografi över industrimannen Åke Jönsson och redovisar samtidigt sina rön kring avdragen i en briljant och faktaspäckad artikel. Slutsatserna är att svartavdragen är framställda i ett sammanhang, sannolikt 1871, med moderstämplar och övriga patriser tillhöriga Postverket.

Jag kan varmt rekommendera alla att läsa artikeln i Postryttaren. Mats forskning är en ovärderlig kunskapskälla där han har vänt på alla tillgängliga stenar för att bringa klarhet om tillkomsten av våra första frimärksemissioner. Bli medlem i Postmusei Vänner så kommer boken automatiskt, www.postmuseivanner.se

20 öre ringtyp, blå (tandning 13). Färgprov från 1884. Den normala färgen för valören 20 öre var vid tiden röd men efter Världspostföreningens (UPU:s) möte i Paris 1878 förordades blå färg till utrikes brevporto.

Planerna för färgskifte till blått fick dock skjutas på framtiden. Likheten med tidens 20-öres lösenmärken var alltför stor och skulle troligen förvirrat både allmänhet och Postens egna funktionärer. En andra, med avsikt, förskjuten arkperforering har utförts genom märkesbilderna. Syftet var att destruera märkena och därmed förhindra användning.

Det fick bli det sista objektet från utställningen ”Rara Rariteter” som enbart visades de dagar Stockholmia 2019 pågick. Men det finns ju så mycket annat spännande material på museet. Varför inte ta och planera ett besök till Postmuseum i höst och studera några ramar med högklassigt filatelistiskt och posthistoriskt material.

Att titta, läsa och diskutera objekt tillsammans med andra samlarkollegor är en viktig och trevlig del av frimärkssamlandet. Det tycker åtminstone undertecknad som önskar er alla en glad och givande frimärkshöst.

Peter Lorentzon

Källor:
Postmuseum, Stockholm
Postryttaren, årsbok för Postmusei Vänner 2019
Mats Ingers, Hjärup
Lennart Lundh, Täby

Färgprov framställt 1884 efter Världspostföreningens färgrekommendationer där blå färg förordades till utrikes brevporto. Likheten med tidens 20-öres lösenmärke blev dock för stor och skulle nog förvirra både allmänheten och Postens egna funktionärer. Först 1891 infördes blå 20-öresmärken (Facit 56).

VYKORTSGALLERIET Nr 64

Av John Fritz

”Sommaren är kort, det mesta regnar bort”, så lyder texten i en sång av Tomas Ledin. Nåväl när jag skriver detta det 64:e kåseriet om vykort så är det bara den 7 juli, men regnet det öser ner utanför mitt fönster. Sommaren kanske hinner bli bättre tills detta nummer av Filatelisten kommer ut i slutet av augusti.

Detta galleri tänkte jag skulle handla om ett ämne som många deltiologer inte värderar så högt, nämligen kyrkor på vykort. Normalt så tycker jag inte kyrkomotiv är så tilltalande och jag samlar inte aktivt på denna motivgrupp men har i många år lagt kyrkomotiv åt sidan som är lite speciella, när jag har fått dom i något parti eller samling.

Vad jag menar med speciella kyrkomotiv kommer att framgå av bilderna i detta galleri, det kan vara kyrkor avbildade med en speciell omgivande miljö, eller till exempel med ett rikt folkliv, men det skall vara vackra kort och helst i färg. Hur började då detta med kyrkor i Sverige?

Personen som de flesta har hört talas om, Ansgar, är den förste kände missionären som kom till vårt land. 829 kom Ansgar till Birka, som var en tidig stadsbildning under vikingatiden från slutet av 700-talet och cirka 200 år framåt.

Ansgar bildade vår första församling på Birka och troligen restes den första svenska kyrkan 830 som en följd av Ansgars besök.

Rimbert, som var ärkebiskop i Hamburg och Ansgars efterträdare, skrev också Ansgars biografi, och i den anges att Birkas styresman Hergeir byggde en kyrka 830 på sin mark troligen i Birka, men några spår av denna kyrka har man inte funnit. Under 900-talet började man resa de första träkyrkorna så kallade stavkyrkor för att under 1000-talet ersättas av de första stenkyrkorna.

Många av de första stenkyrkorna var av typen försvarskyrkor, och fungerade som försvarsfästen i orostider.

Kyrkor tillhör den typ av byggnader som har bevarats bäst till eftervärlden, och främst då stenkyrkorna där vi har flera kyrkor som helt eller delvis är byggda på 1000–1100-talet.

Dalby kyrka i Skåne tror man uppfördes i slutet av 1000-talet, och Herrestads kyrka i Östergötland har man kunnat dokumentera till år 1112.

I Varnhem har man vid utgrävningar funnit lämningar av en stenkyrka byggd i början av 1000-talet, och den kyrkan gäller för närvarande för att vara Sveriges första bevisade kyrka.

Sveriges äldsta träkyrka är den i Granhult i Småland som har daterats till år 1217. I Sverige finns i dag cirka 3 500 kyrkor av olika slag, och en stor mängd med missionshus och kapell.

Jag och min fru besöker ofta kyrkor under våra resor till länder som har dessa fantastiska arkitektoniska byggnader, och jag grips alltid av respekt och vördnad för de människor som med enkla redskap och utan maskiner kunde skapa dessa fantastiska byggnadsverk.

Och härmed övergår galleriet till att njuta av den deltiologiska gåvan som dessa vykort utgör.

Gruss Aus John

e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Alla kyrkor är inte stora mäktiga byggnader. Många frikyrkliga församlingar har istället små missionshus eller kapell som också är en kyrklig byggnad. Detta trevliga kort med rikligt folkliv är från småländska Skruv i Kronobergs län.

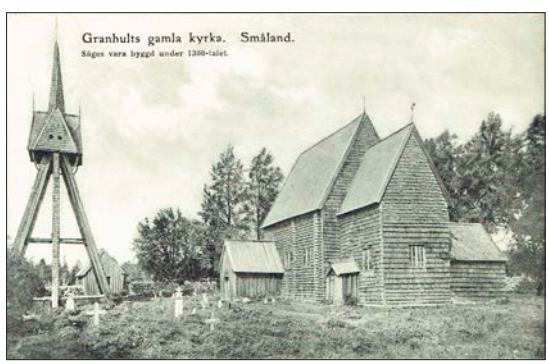

Vi håller oss i Småland, där Sveriges äldsta timmerbyggnad ligger och som jag beskrev i förtexten, nämligen Granhults gamla kyrka. Den ligger i Nottebäcks församling cirka fyra mil norr om Skruv (se föregående kort) i Växjö stift.

Småland är tillsammans med Öst- och Västergötland de landskap som har en stor andel gamla kyrkor. Denna gamla småländska träkyrka i Stockaryd var från början en gårdskyrka i Lagmansryd byggd 1292, renoverad på 1600-talet och ersatt 1906.

Dikanäs träkyrka är en timrad byggnad från 1833 som tillhör Vilhelmina församling. På detta 20-talskort ser man att kyrkan är timrad, men numera är kyrkan sedan 1983 renoverad och vackert vitmålad. I tornet hänger en klocka gjuten 1647.

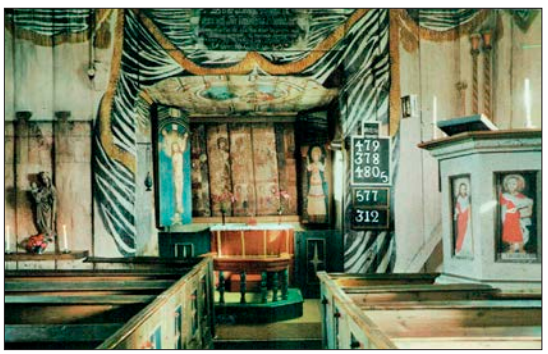

Norr om Borås ligger Sveriges enda medeltida stavkyrka. Den ansågs länge vara från 1200-talet, men senare forskning visar att den troligen byggdes år 1503. Kyrkan är byggd i stående timmer, och kortet visar hur rikt dekorerad interiören är.

Detta vackert kolorerade kort från 1905 visar Alsike kyrka i Uppland. Tornet är uppfört i gråsten under 1400-talet medan kyrkan för övrigt är byggd i tegel, något som var ovanligt på medeltiden. Här ser vi byvägen med folk och prästgården i bakgrunden.

Bolmsö kyrka från 1863, ligger som namnet visar just på ön Bolmsö i sjön Bolmen i Kronobergs län i Småland. Vykort som detta med ett rikligt folkliv är alltid tilltalande, men bland de cirka 25 välklädda personerna på bilden syns inte en enda kvinna.

Men på detta fina kort syns en söndagsklädd kvinna i sin finaste sommarklänning och hatt. Hon står framför Tingstäde kyrka på Gotland vars äldsta delar är från 1200-talet, och som med sitt majestätiska 55 meter höga torn också fungerade som sjömärke.

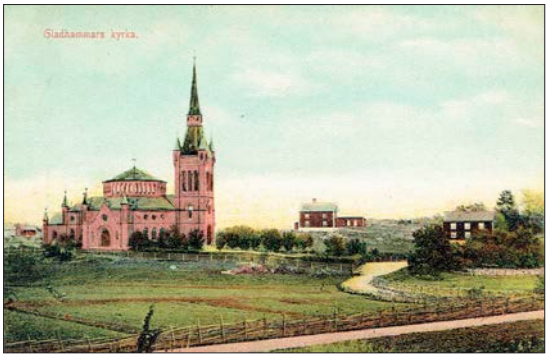

En av de vackraste kyrkor jag känner till är Gladhammars kyrka från 1886. Den ersatte den gamla medeltida kyrkan i trä som revs 1889. Kyrkan ligger i Kalmar län cirka en mil väster om Västervik. Det vackra tornet ser ut att vara hämtat från ett medeltida slott.

Varbergs kyrka stod klar 1772 och ersatte 1600-talskyrkan som förstördes i branden 1767. Ett mycket vackert färgkort som visar att kyrkomotiv inte behöver vara så tråkiga. Ett rikligt folkliv, som visserligen mest består av skolpojkar, men som blir till ett fint motiv.

Vi förflyttar oss till Bollnäs i Hälsingland och kyrkan som anses vara från 1300-talet. Kortet från 1909 visar hur vackra kyrkokort kan vara, med ett vattendrag där man fiskar och precis skall sätta ut en båt i vattnet där kyrkan vackert speglar sig.

Mycket vackrare än så här tycker jag inte att ett topografiskt kort kan bli. Bredaryds sockenkyrka väster om Värnamo invigdes 1865 på samma plats som en medeltida kyrka legat. På detta kort från cirka 1910 syns delar av byn samt folk och kor.

Vi tar oss till Dalarna och Leksand, där detta trevliga kort visar en målning av konstnären Julius Exner (1825–1910). Motivet heter ”En söndag utanför kyrkdörren i Leksand” och avbildar lokala kyrkobesökare i sina färggranna hembygdsdräkter.

Vi stannar i Leksand och ett brudfölje i likaledes vackra dräkter, efter en vigsel i kyrkan. Den är en av de största landsortskyrkorna med plats för 2 300 personer och ligger vid Siljan dit man förr oftast kom roende i kyrkbåtar och lade till nedanför.

Nu följer tre vintermotiv med kyrkor. Det första visar ett stämningsfullt motiv av Linderås kyrka, som ligger sydväst om Tranås i Småland. Kyrkan stod klar 1794, och på detta kylslagna motiv syns kyrkan bakom rimfrostiga björkar. Som på så många andra platser så har kyrkan ersatt en på platsen tidigare kyrka.

Ett mycket tilltalande motiv från Kall i Jämtland en vinterdag på 1940-talet. Kyrkan ligger på en höjd över Kallsjön cirka en mil norr om Åre och är invigd år 1866 då den ersatte en äldre medeltida kyrka. På detta vackra vykort ser man kyrkan och sjön med fjället i bakgrunden en solig vinterdag.

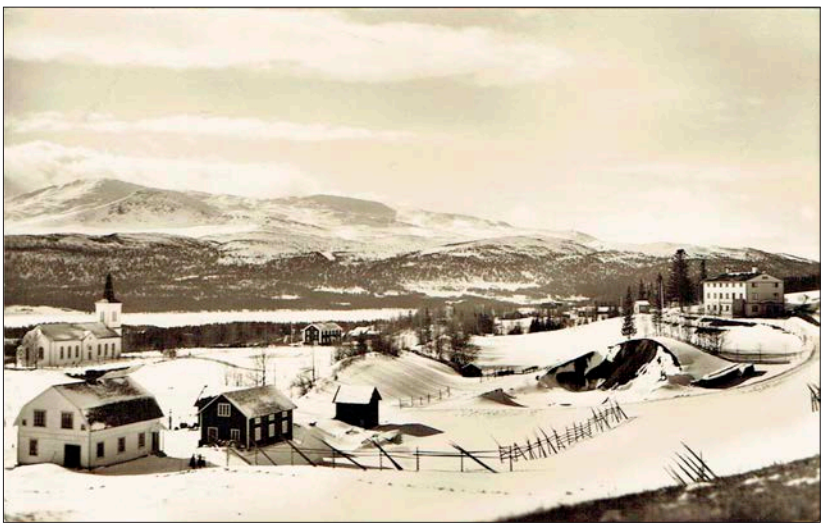

Det tredje kortet med vintermotivet visar en kyrka någonstans i Sverige cirka år 1930, men jag behöver läsarnas hjälp att fastställa var det är någonstans. Kyrkan ligger strax bakom några affärshus vid ett torg och där syns en T-Ford och över bilen en skylt där man kan läsa ”affären”. Det är troligtvis i juletider med tanke på julgranen med stjärna i toppen som står mitt på torget.

Ett mycket vackert vykort från tidigt 50-tal som visar bygatan i den idylliska radbyn Runsten som ligger på Ölands ostkust. Kyrkan stod klar 1841 och tornet är försett med en åttakantig lanternin, liksom flera öländska kyrkor.

Väckelsångs kyrka invigdes år 1832 och ligger i Kronobergs län drygt en mil norr om Tingsryd. Interiörkort tillhör inte de vanligaste vykortsmotiven. Detta fotografiska kort från 1930 visar en kyrkoherdeinstallation inför en fullsatt kyrka.

1909 postades detta vackra färgkort som visar Gävle kyrka, invigd 1654 och som då ersatte en tidigare kyrka. År 2007 föll den 200 kilo tunga klockkläppen ner från tornet och var nära att träffa en människa.

Detta vackert kolorerade kort visar hur fantastiska kyrkomotiven kan bli om fotografen anstränger sig lite. Järvsö kyrka år 1910 med den vackra sjön nedanför. Kyrkan stod klar 1838, och här begravdes Lill-Babs 28 maj förra året.

År 1772 stod Döderhults kyrka strax utanför Oskarshamn klar, och kortet är ett bra exempel på hur fint en fotograf kan komponera en bild. Döderhult är annars mest känt för den kände träskulptören Axel Petersson (Döderhultarn) Kortet från 1963.

Cirka två mil öster om Eksjö ligger Ingatorps kyrka som enligt mitt tycke är den allra vackraste, med ett torn som är byggt i fem avsatser. På kyrkogården ligger en kyrkobod som är Sveriges äldsta profana träbyggnad, från cirka år 1220–1230.

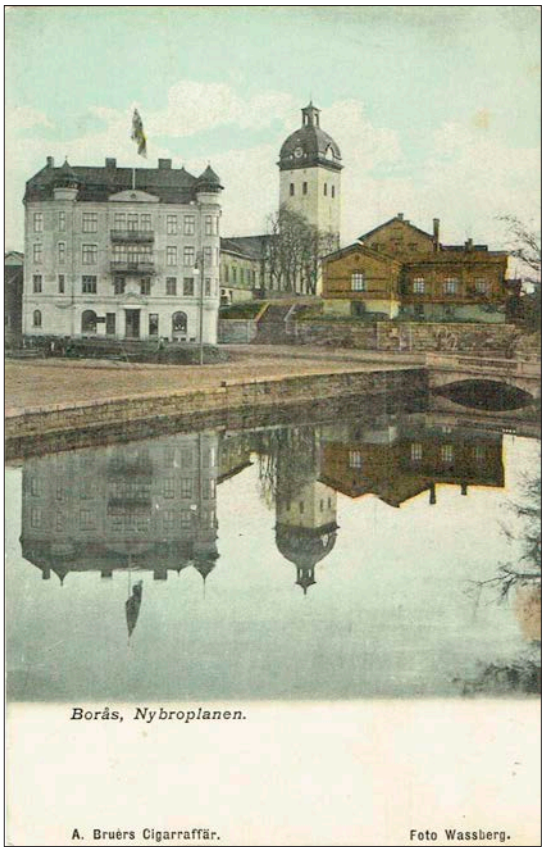

Caroli kyrka i Borås är stadens äldsta byggnad, och stod klar 1669. Kyrkan har reparerats och ombyggts flera gånger efter bland annat bränder. Ett kort från 1900–1905 som visar att även kyrkokort från städer kan vara vackra, och där kyrkan och delar av staden speglar sig i ån.

Mitt kanske allra vackraste vykort med kyrkomotiv, Lysekils kyrka som stod färdig 1901. Kyrkan som är byggd i granit står på toppen av ett berg med havet som bakgrund. Den första kyrkan på platsen var en gammal träkyrka som flyttades hit redan år 1545 från en annan plats.

Oscar Fredriks kyrka i Göteborg på detta underbara kort postat 1908 men som är några år äldre. Kyrkan ligger på en höjd i änden av Wermlandsgatan, och motivet visar folkliv och affärsreklam, men några motorfordon ser man vid denna tid inte till, man är född 50 år för sent.

Då var vi framme vid detta galleris sista kort, och det blev ytterligare ett vintermotiv. Vintern är inget för mig och det är endast på vykort som jag uppskattar den. Matteus-kyrkan i Norrköping är en vacker kyrka, och dessutom är detta vykort väldigt vackert kolorerat, och med detta kort säger jag tack för denna gång och Amen.

Mats – Svenskt mode

Den 22 augusti släppte Posten fem nya frimärken illustrerade av den svenske konstnären Mats Gustafson. Svenskt mode – fem märken för inrikes brev. Utges i häfte om tio märken, se sidan 34. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Mats Gustafson, född 1951, är uppvuxen på Lövsbergs gård utanför Mjölby, Östergötland. Numera bor han i Sag Harbor, Long Island, New York, men har också en bostad på Söder i Stockholm.

Mats tecknade under hela barndomen och sydde en del kläder själv eftersom modehusen i Mjölby och Linköping inte alltid hängde med i utvecklingen lika snabbt som Mats önskade. I skolan i Mjölby hade han bland annat den kände och omstridde lektorn Sven Stolpe, han som hatade alla rödskägg, som lärare i svenska. Där fick de spela teater baserade på de böcker de läste. Ett år gjorde Mats scenografin till julfesten i skolan!

Efter gymnasiet gick Mats på Dramatiska Institutet i Stockholm under åren 1974–1976 och utbildade sig till scenograf. Då hade han även gjort ett inhopp på Konstfacks teckningslärarlinje. Den konstnärliga ådran kom framförallt från hans mamma Inga-Kersti, som var utbildad textilkonstnär och lärare. På 1950-talet skjutsade mamman Mats och lillasyster Kersti till klassisk balett i Linköping. Dansen blev viktig för Mats eftersom den handlade om disciplin och elegans. Det var balett, teater, konst och scenografi som var vägen mot att illustrera mode, som blev hans berömmelse.

Mats Gustafson. Bild: Robert Johansson.

Efter utbildningen upptäcktes han av tidningen Femina och fick följa med en moderedaktör till Paris för att illustrera modevisningarna. Modechefen på brittiska Vogue fick också upp ögonen för Mats och hans sätt att illustrera! Under samma tid blev Mats headhuntad av Hennes & Mauritz och började teckna annonser för dagspressen. Det blev ett givande samarbete med H&M, bland annat gjorde han loggan till det trendiga Impuls och lär också ha arbetat om den ursprungliga H&M-loggan i samma veva. Det hände mycket under Mats liv åren 1978–1979.

Från vänster: Mor, Akvarell, 2001. Årskalender 1991 utgiven av Galeries Lafayette, Paris. Necklace, Tiffany & Co, 2004. Även vernissagekort till Nordiska Akvarellmuseets utställning sommaren 2019.

I början av 80-talet skrev Mats loggan till det nyöppnade Café Opera i Stockholm och han ritade glasögonen till Synsams logga. Ni som kommer ihåg TV-serien Jacobs stege, minns kanske även den loggan, gjord med samma hand.

1980 flyttade han till Manhattan, New York och påbörjade sin internationella karriär som modetecknare. Under en längre tid hade han även en studio/bostad i Paris. Först 2003 släppte han bostaden i Paris och flyttade samtidigt från Manhattan ut till Long Island.

Under 1980- och 1990-talen figurerade hans teckningar återkommande i amerikanska, brittiska, tyska, franska och italienska Vogue. Han har gjort illustrationer för Marie Claire i Paris och under en tid gjorde han annonser och stora utomhusaffischer för varuhuset Galeries Lafayette, annonser som klädde fasaderna på Lafayette och Paris tunnelbanor. Han har gjort illustrationer åt bland annat Hermès, Tiffany & Co, Yohji Yamamoto och Comme des Garçons.

Under senare år har Mats samarbetat med modehuset Dior och i samband med att modehuset fyllde 70 år kom Mats stora bok med modeteckningar för Dior ut, 2017, ”DIOR by Mats Gustafson”.

Hans sätt att illustrera mode i akvarell är unikt, och hans sätt att förenkla framhäver själva essensen i ett klädesplagg. Hans arbeten har ställts ut både i Sverige och internationellt.

Under sommaren 2013 visades hans separatutställning Fashion, Figures, Faces, på Millesgården och

Logotyp till Jacobs stege, 1985.

följande år på Röhsska Museet i Göteborg. Och nu senast, under sommaren 2019 fram till den 8 september, visas en omfattande retrospektiv utställning på Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn.

Mats anses som den störste svenske modeillustratören någonsin, ett faktum som återspeglas i boken 100 years of Fashion Illustration, där han är den ende svenske illustratören som medverkar. Mats har banat väg för en ny generation av svenska modetecknare.

Under våren 2018 fick Mats förfrågan från Postnord om han var intresserad av att medverka till en ny serie frimärken med mode. Postnord tänkte sig en serie frimärken på temat Svenskt Mode (svenskt ”vardags-mode” var underrubriken) med hans illustrationer. Det skulle belysa svenska modeföretag/designers som de flesta känner till och kan tänka sig bära (även något ”herrmode” skulle ingå).

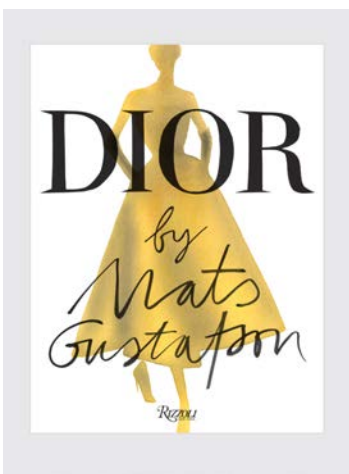

Från vänster: Linda Evangelista, Harper’s Bazaar, 1995. Bokomslag, DIOR by Mats Gustafson, 2017. Black dress (Yohji Yamamoto), Vogue Italia, 1999.

År 2007 kom det ut en serie frimärken, Svenskt mode, med illustrationer av Stina Wirsén. Det var åtta frimärken med Facitnummer 2618–2625. Nu skulle några nya namn/firmamärken fram och Mats presenterades en lista på olika förslag. Efter flera ingående resonemang valdes: Gudrun Sjödén, Arket, Whyred, Filippa K och Hope!

Man ansåg att de tillsammans gav en bra och varierande bild av svenskt mode av idag. Mats och Postnord gjorde besök hos samtliga showrooms och han fick bekanta sig med de senaste kollektionerna.

Sedan dess har Mats och Postnord haft flera möten, tittat på skisser och utkast och resonerat vidare. Diskussionerna har även skett på avstånd, då han mest jobbat från sin studio i Sag Harbor, NY. Mats säger att det har varit en rolig och lärorik process. Och han har fått stor respekt för sina medarbetare på Postnord, som utvecklat ett alldeles speciellt sätt att kunna se och tänka stort i ett litet format.

Arne Sandström

Skisser av Mats. Ur Frimärksåret 2019. Postnord.

Referenser:

50 years. Always in fashion. Hip, hip .. (1997): H&M:s jubileumsskrift med illustrationer av Mats

Cally Blackman (2007): 100 years of Fashion Illustration. Laurence King Publishing, London

Frimärksåret 2019. Postnord. www.postnord.se

Mats Gustafson (2001): Watercolors. Numrerad konstbok

Mats Gustafson (2017): DIOR by Mats Gustafson, Rizzoli, New York

Pictures, A quarter of a century at Proventus as seen by Mats Gustafson (2006). Proventus, Stockholm (med förord av Deyan Sudjic, Director of the Design Museum in London)

Andreas Berg och Sara Teleman, Red., (2013): Svensk illustration – en visuell historia 1900–2000. Bokförlaget Arena

Intervjuer med Mats

Svenskt mode – Utgavs den 22 augusti i häfte med tio märken om fem motiv. Facitnummer 3292–3296 och SH114.

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 29 augusti – 2 oktober

Finland 11 september

Kalla
Ett frimärke i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken. Design: Oona Himanen. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: En miljon märken.

Postis konstpris 2019 – Mert Otsamo
Två frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken med fem av vartdera motiv. Design: Paula Salviander. Tryck: Silverfolie plus 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: En miljon märken.

Kalle Päätalo 100 år
Ett frimärke i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken. Design:Susanna Rumpu och Ari Lakaniemi. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: En miljon märken.

Skogsutfärd
Två frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken samt i ett miniatyrark med två märken. Design: Suvi Roiko. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 1,5 miljoner märken respektive 100 000 ark.

Island 12 september

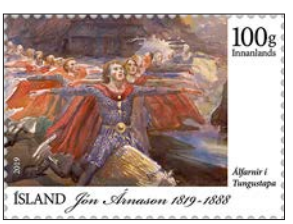

Jón Árnason – 200 år
Ett märke i valören 100g inland. Utges i ark om tio märken. Akvarell: Ásgrímur Jónsson. Design: Hlynur Ólafsson. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 35 000 märken. Nr 684A.

Isländskt flyg 100 år
Ett märke i valören 50g inland. Utges i ark om tio märken. Design: Borgar Hjörleifur Árnason. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 50 000 märken. Nr 685A.

Sjuksköterskeföreningen 100 år
Ett märke i valören 50g inland. Utges i ark om tio märken. Design: Elsa Nielsen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 50 000 märken. Nr 686A.

Sepac 2019 – Gamla bostadshus
Ett märke i valören 50g till Europa. Utges i ark om tio märken. Design: Elsa Nielsen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 60 000 märken. Nr 686A.

Isländska naturdagen
Två märken i valören 1 000g inland. Utges i miniatyrark. Konstnär: Eggert Pétursson. Design: Hlynur Ólafsson. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 15 000 ark. Nr 688A.

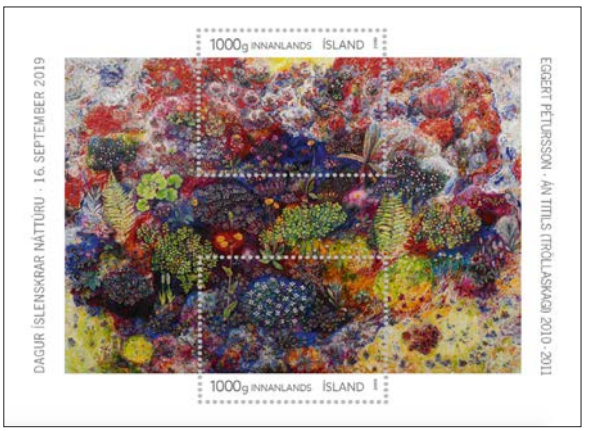

Danmark 19 september

Frimärkskonst
Sex märken i valören 10 kronor. Utges i miniark. Konstnär: Morten Schelde. Design: Postnord Frimärken/Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Min hund på frimärke
Fem märken i valören 10 kronor. Foto: Karsten Bidstrup. Design: Postnord Frimärken/Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Motiven offentliggörs först på utgivningsdagen.

Åland 20 september

Skördefesten
Tre märke i valören för inrikes post. Utges i häfte om nio märken med tre av vartdera. Fotograf: Therese Andersson. Tryck: 4-färgsoffset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 50 000 märken.

Färöarna 23 september

Elinborg Lützen 100 år
Ett märke i valören 55 kronor. Design: Hans Pauli Olsen. Tryck: Offset hos La Poste, Frankrike. FO 916.

Jóhanna TG 326 & Westward Ho TN 54
Ett märke i valören 11 kronor. Design: Kári við Rættará. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. FO 917.

Mässhakar
Två märken i valörerna 11 och 19 kronor. Konstnär: Karin Brattaberg samt okänd. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. FO 918–19.

Färöarna 1 oktober

Frankeringsetiketter – Kustfiske
Fyra frankeringsetiketter i valören 11 kronor. Konstnär: Suffia Nón. Tryck: Flexotryck hos Limo Labels.

Det kommer inga frimärksnyheter från Sverige, Grönland eller Norge under den aktuella perioden.

Internationell Auktion 27-28 september

Utländska rariteter

Essä

Gregory Frantz Guldmedaljsamling ”Spetsbergen”

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Huvudpartner till:

NORDIA 2020

Inklusive spännande höjdpunkter och specialsamlingar

”The Viola Collection” Finland ”Serpentines” del 2

Blandfrankering 5 kopek + 40 penni

Tête-bêche

Myntauktion 26 september! ”Nissan” Guldmyntssamling samt andra spännande numismatiska objekt

Se även annons på tidningens baksida för fler Skandinaviska rariteter

För kataloger och mer information besök vår hemsida ***www.postiljonen.se***

Postiljonen AB • Box 537 • 201 25 Malmö • Sweden
Tel. 040-25 88 50 • Fax. 040-25 88 59
stampauctions@postiljonen.se • www.postiljonen.com

All världens frimärksländer

Turkmenistan

Turkmenistan är både gammal och ny som stat. Under seklernas gång har mongoler, araber, perser och ryssar försökt lägga under sig det ökenområde i Centralasien som alltid varit turkmenernas land. Islam kom till Turkmenistan med araberna på 600-talet. Senare kom det persiska inflytandet att vara betydande.

Turkmenistan ligger mellan Iran och Afghanistan i söder och Uzbekistan och Kazakstan i norr. Landet har en kuststräcka vid Kaspiska havet. Stora delar av landytan upptas av Karakumöknen.

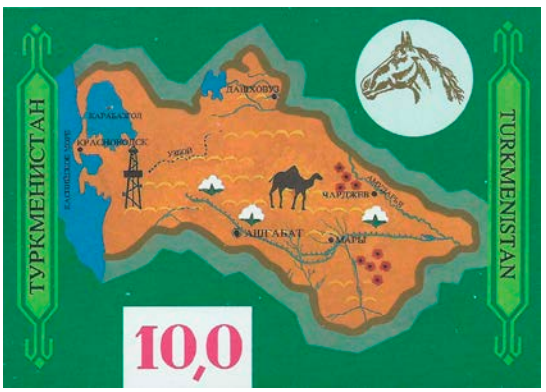

Ryssland började intressera sig för Turkmenistan vid mitten av 1860-talet men det skulle dröja till långt in på 1890-talet innan man fick kontroll över hela området. Den 23 maj 1925 grundades den Turkmenska Socialistiska Sovjetrepubliken med Asjchabad som huvudstad. Under de kommande åren förekom en hel del invandring av ryska bosättare.

Efter Sovjetunionens sönderfall blev Turkmenistan en självständig republik år 1991. Då leddes landet redan av Saparmurat Nijazov som sedan kom att vara landets president fram till sin död 2006. Nijazov styrde Turkmenistan som en enpartistat med sig själv som älskad ledare.

Personkulten kring Nijazov var mycket utvecklad och stora summor gick åt för att bygga monument till den store ledarens ära. Presidentens ofta vidlyftiga löften om ett bättre liv för befolkningen blev nog sällan infriade.

Efter Saparmurat Nijazovs död utsågs en ny ledare som har utlovat vissa förändringar i demokratisk riktning men det finns rapporter om att även den nyvalda presidenten går i sin föregångares fotspår. Framtiden får utvisa hur Turkmenistan kommer att utvecklas.

Turkmenistans ekonomi baseras traditionellt på odling av bomull i de konstbevattnade oaserna. Men landet har även betydande förekomster av olja och naturgas som har fått allt större betydelse.

Turkmenistan är dessutom ett transitland för den narkotika som produceras i Afghanistan. Här kan man ana att det finns personer i Turkmenistan som aktivt deltar i denna illegala handel.

Oljetanker på frimärke från 1994.

Turkmenistan har av olika anledningar försökt fjärma sig från inflytande från Ryssland och man för närmast en utrikespolitik baserad på neutralitet. Landet har även haft en del kontakter med USA och fått militär hjälp därifrån. Under sina olika insatser i Afghanistan har USA använt baser i Turkmenistan.

Som redan framgått är Turkmenistan ett huvudsakligen muslimskt land men det finns även en relativt stor minoritet ortodoxt kristna. Befolkningen talar turkmeniska men ryska spelar fortfarande en viss roll i kommunikationen mellan de olika nationella minoriteterna.

Det självständiga Turkmenistans frimärksutgivning inleddes år 1992. Fram till 1994 användes den ryska rubeln som valuta men sedan 1994 heter Turkmenistans valuta Manat. President Nijazov figurerar på många av de tidiga utgåvorna.

Landsnamnet fick med tiden ett trema över bokstaven U och det resulterade i skrivningen TÜRKMENISTAN. Ibland används beteckningen Türkmenpoçta på landets frimärken.

Under de första åren gav man ut många frimärken med kulturella motiv. Det gällde naturligtvis att skapa en turkmensk kulturell identitet. Dessutom kom det många frimärken med motiv från landets flora och fauna.

Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksområden har Turkmenistan gett ut 457 frimärken och 23 block. Jag är dock inte säker på att dessa siffror är speciellt aktuella.

Tyvärr är Turkmenistan ett av de länder som drabbats av illegala utgåvor. Här handlar det om frimärken som ser ut som om de hade getts ut av Turkmenistan men så är alltså inte alltid fallet. Bakom dessa illegala utgåvor finner vi samvetslösa entreprenörer i frimärksbranschen. Säkrast är nog att undersöka om dina turkmeniska frimärken finns listade i pålitliga kataloger som tyska Michel eller liknande.

Det vore en stor överdrift att påstå att Turkmenistan tillhör de mera populära frimärksländerna. Kanske är det just detta faktum som skulle kunna göra landet intressant?

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
Befolkning: 5.2 miljoner
Språk: turkmeniska, ryska
Huvudstad: Asjchabad
Valuta: Manat = 100 tenga (ca SEK 2.70)
Filateliservice: SCPC ”Turkmenpost”, Philatelic Bureau, Jitnikov Street 36, Ashgabad, Turkmenistan.

Köp och sälj på:
www.samlamera.se

Rek-etiketter

Del 46 – Västmanlands län

Idag är turen kommen till att titta lite närmare på rek-etiketterna från Västmanlands län. I länet finns fem städer, Västerås, Köping, Sala, Fagersta och Arboga. Västerås är den stora centralorten, bland annat känd för företag som Asea och HM.

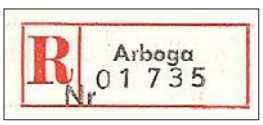

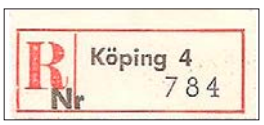

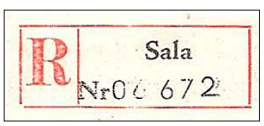

Här ser vi rek-etiketter från Västmanlands fem städer. Rek-etiketten från Sala har varianten med olika former på siffrorna, fyra kantiga och en rundad.

I filatelistiska sammanhang är nog Arboga mest känt. Vem har inte vid något tillfälle sprungit på de otaliga brev som finns från minnesfesten av det första riksmötet 1435. Tyvärr för oss rek-samlare användes bara Arbogas vanliga etiketter, inga för tillfället specialgjorda.

Västmanland är ett av de få län där vi ännu inte upptäckt några feltryck, men det finns mycket annat att samla på.

Några provisoriska etiketter är kända, och i Västerås har man till och med på 1990-talet tillverkat egna rek-etiketter helt lokalt.

Fagersta har tydligen fått slut på etiketter, så man har lånat in etiketter från Krampen som sedan har ändrats för hand.

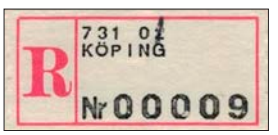

I Köping har vid något tillfälle huvudpostkontoret fått slut på etiketter, så man har lånat in etiketter från filialkontoret Köping 2, som då har ändrats för hand.

Filialkontoret Västerås 19 (tidigare Tillberga) fick slut på etiketter 1990. Då tillverkade man helt enkelt egna till dess att man åter hade tillgång till riktiga etiketter. Man tog vanliga självhäftande etiketter som man påstämplade med poststationens namn. Slutligen så skrev man dit inlämningsnumret. En intressant lokal lösning, som vi inte hittar på så många platser i landet genom åren.

Under den tid som posten använt rek-etiketter hittar vi bara två ganska kortlivade poststationer i Västmanlands län. Båda poststationerna är kortlivade till namnet, även om de sen levde vidare under annat namn, bägge som filialpostkontor till Västerås.

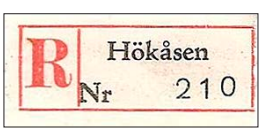

Hökåsen öppnade verksamheten 1963 och fanns bara kvar med namnet fram till 1969 då poststationen döptes om till Västerås 18.

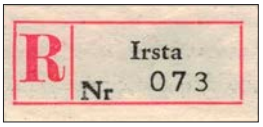

Irsta öppnade 1961 och fanns bara kvar med namnet fram till 1969 då poststationen döptes om till Västerås 17.

Tänkte passa på att visa att även en liten poststation har hunnit använda många olika rek-etiketter under sina verksamhetsår. Jag har valt att göra det med Kärrgruvan, en av alla dessa små gruvorter i Bergslagen som under hundratals år levt på gruvbrytningen.

Kärrgruvan fanns redan som poststation när rek-etiketterna infördes kring 1895. Naturligtvis hade man dåtida stavning av namnet och man erhöll som alla andra poststationer typ 1:1 med stora siffror. Vid någon beställning av etiketter efter 1907 fick man den då kurserande typen med små siffror, typ 1:2.

Omkring 1912/13 kom så en ny typ av etiketter, nu med rött genomstick, typ 3:1. Sannolikt fick man redan vid nästa beställning åter nya etiketter, fortfarande med rött genomstick, men nu med svarta siffror, typ 3:2.

Några år in på 1920-talet ser vi sen att man får den nya typen med återigen färglöst genomstick, typ 4.

Bokstäverna är av en typ som började användas 1923. När man sen i början på 1930-talet får nya etiketter, fortfarande typ 4, är det den nya stavningen som slagit igenom.

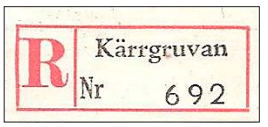

Från 1945 börjar man trycka etiketter av typ 5. De är snarlika typ 4, men utan kolon mellan N:r. Så dessa etiketter börjar användas på poststationen någon gång efter det årtalet. Slutligen erhåller man omkring 1960 sina första och enda rek-etiketter tryckta i rullar, typ 6. Dessa använde man tills poststationen 1 mars 1964 döps om till Norberg 2, men det är delvis en annan historia.

Detta är ett enkelt exempel på hur en liten poststation kan berätta mycket posthistoria. Bara denna poststation hann alltså ha åtta olika etiketter, innan ortnamnet försvann, postalt sett.

Ifall du är intresserad både av rek-etiketter och av Västmanlands posthistoria har jag sammanställt ett första utkast till en katalog över Västmanlands rek-etiketter. Det är ett litet häfte i färg på 12 sidor.

Vill du rekvirera detta och hjälpa till att komplettera vetandet kan du höra av dig till mig. Det kostar bara 20 kronor i självkostnadspris, och då ingår frakten.

Har du synpunkter hör gärna av dig på peter_rek@hotmail.com.

Peter Nordin

Rösta på årets Europafrimärke

Posteurops omröstning för att utse det vackraste Europafrimärket pågår.

Årets frimärkstema är nationalfåglar och ett av alla frimärken är det svenska bidraget med koltrasten, Sveriges nationalfågel, som är tecknad av Lars Sjööblom.

Din röst kan du lägga på Posteurops hemsida: http://www.posteurop.org/europa2019 till och med den 9 september.

Posteurop, samarbetsorganet för europeiska postoperatörer, har gett ut Europafrimärken sedan 1956.

Ångbåtspostexpeditionen 150 år

Den första ångbåtspostexpeditionen inrättades på Dalslands kanal ombord på s/s Laxen i september 1869. Det var resultatet av att den dåvarande Generalpostdirektören Adolf Wilhelm Roos i juli månad 1869 gjorde en resa med s/s Laxen, på den 1868 färdigbyggda kanalen.

Då fick han idén att det kanske kunde vara möjligt att använda Sveriges vattenleder för ambulerande postkontor. Därför inrättades på försök en ångbåtspostexpedition ombord på s/s Laxen. Expeditionen fick namnet efter del av sträckan, Dalslands Kanal.

Kontraktet mellan Kungliga Generalpoststyrelsen och rederiet för s/s Laxen är undertecknat av Wilhelm Roos i Stockholm 9 september 1869 och 27 september i Billingsfors av A W Waern, men de första kända avstämplingarna är från 1 september 1869.

Överordnat postkontor var Wenersborg som tillhandahöll utrustningen till ångbåtspostexpeditionen såsom stamp, siffertyper, stämpeldyna, brevlåda och skylt visande ”ångbåtspostexpedition”.

S/s Laxen byggdes i järn 1867 på Lindholmens varv i Göteborg (reg. nr. 2744). Ångmaskinen med en styrka av 15 hästkrafter gav en maximal hastighet på åtta knop.

Försöket med ångbåtspostexpedition blev så lyckat att redan året därpå, 1870 inrättades ytterligare 19 expeditioner. Nu fick expeditionerna ett eget nummer (No 1–19), istället för sträckans namn. S/s Laxen behöll dock Dalslans Kanal-stampen till och med 1870-12-06 då s/s Laxen, på väg till sin vinterhamn i Göteborg, lämnade all utrustning för ångbåtspostexpeditionen till det överordnade postkontoret i Wenersborg.

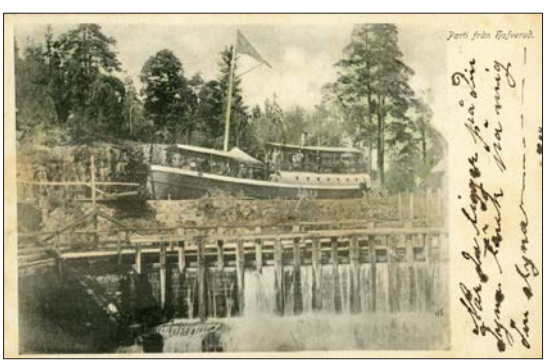

S/s Laxen på ingång till akvedukten i Håverud.

DALSLANDS KANAL 1869-09-08. Sänd till Högädle Herr Constantin Sjöberg, Göteborg.

Stampen hamnade senare på Postmuseum i Stockholm med datumet 1870-12-06 kvarsittande. I mitten på 1980-talet ändrades datumet till 1870-06-12.

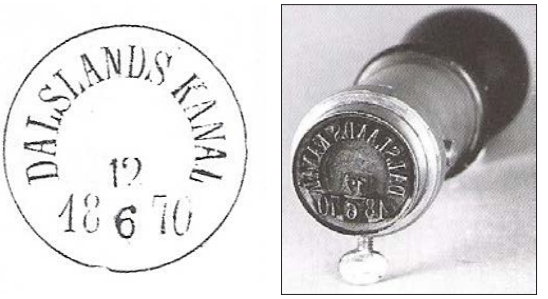

Stämpelavtryck DALSLANDS KANAL 1870-06-12 samt stampen. Bilder från Postmuseum.

DALSLANDS KANAL 1870-06-14. Transitstämplad WENERSBORG 1870-06-15 och vidaresänd med järnväg (U.W.H.J.) till Uddevalla.

Hittills är 18 brev kända med stämpel DALSLANDS KANAL. Dessa är:

1869-09-01 Sidvänd stämpel. Sänd till Kamreraren H. Herr Ad. Ahlin, Upperud
1869-09-01 Sänd till Kamreraren H. Herr Ad. Ahlin, Upperud
1869-09-01 Transitstämplad Wenersborg 1869-09-02 Sänd till Kampenhofs Fabrik, Uddevalla
1869-09-04 Sidvända dubbla stämplar. Sänd till Kamreraren H. Herr Ad. Ahlin, Upperud
1869-09-08 Sidvänd stämpel. Sänd till Högädle Herr Constantin Sjöberg, Göteborg
1869-09-12 Sidvänd stämpel. Sänd till Kamreraren H Herr Ad Ahlin, Upperud
1869-09-29 Sidvänd stämpel, märket liggande. Sänd till Kamrerare H. Herr Ad. Ahlin, Upperud
1869-09-29 Sidvänd stämpel. Sänd till Herr Kamrer Ad. Ahlin, Upperud
1869-10-22 Sidvänd stämpel. Sänd till Kamrerare H Herr Ad Ahlin, Upperud
1870-06-14 Transitstämplad Wenersborg 1870-06-15. Sänd till Kampenhofs Bolag, Uddevalla
1870-07-26 Sidvänd stämpel. Adressaten överstruken med bläck. Sänd till Upperud
1870-09-05 Dubbla stämplar, ena sidvänd. Sänd till Kamreraren Herr Ad. Ahlin, Upperud
1870-09-06 Sidvänd stämpel. Sänd till Herr Kamrer Ad. Ahlin, Upperud
1870-09-17 Sänd till Bruksförvaltaren Herr A G Jansson, Billingsfors
1870-09-27 Sidvänd stämpel. Sänd till Kamreraren H Herr Ad. Ahlin, Upperud
1870-10-05 Sänd till Kamreraren H Herr Ad. Ahlin, Upperud
1870-10-29 Transitstämplad Wenersborg 1870-10-30. Sänd till Kampenhofs Aktie Bolag, Uddevalla
1870-12-06 Sidvänd stämpel. Stämplad sista dagen. Sänd till H. Herr Kamrer Ad. Ahlin, Upperud

1871 erhöll s/s Laxen ångbåtspostexpedition No 20. Samma år 1871 inrättades ytterligare fem ångbåtspostexpeditioner (No 21-25). S/s Laxen behöll ångbåtspostexpedition No 20 till och med 1896-08-31. Hon såldes 9 juni 1898 till Herrar Bjelland & Co i Stavanger för 3 000 kronor av Johannes Andersson i Buterud.

Endast ett brev stämplat med ångbåtspostexpedition No 20 på 12 öre vapentyp II är känt.

ÅNGBÅTS PXP No 20 1872-07-04. Brevet sänt till Brukspatronen J. N. Biesèrt, Töcksfors, verkställande direktör för Dalslands Kanalaktiebolag 1870–1876.

Rutterna för s/s Laxen var enligt Kongl. Generalpoststyrelsens cirkulär:
1869 Göteborg–Wenersborg–Strand
1870–1871 Göteborg–Wenersborg–Strand–Töcksfors
1872–1875 Göteborg–Wenersborg–Strand–Westra Ed–Töcksfors
1876–1877 Göteborg-Wenersborg–Strand–Westra Ed
1878–1879 Trollhättan–Wenersborg–Strand
1880–1894 Köpmannebro–Strand–Ed
1895–1896 Köpmannebro–Bengtsfors

Under åren 1882–1896 var s/s Laxens ångbåtspostexpedition av 1:a klass, vilket innebar att man även fick hantera rekommenderade försändelser. En sigillstamp erhölls med texten ”ÅNGBÅTS POST-

ÅNGBÅTS PXP No 20 1871-06-17.

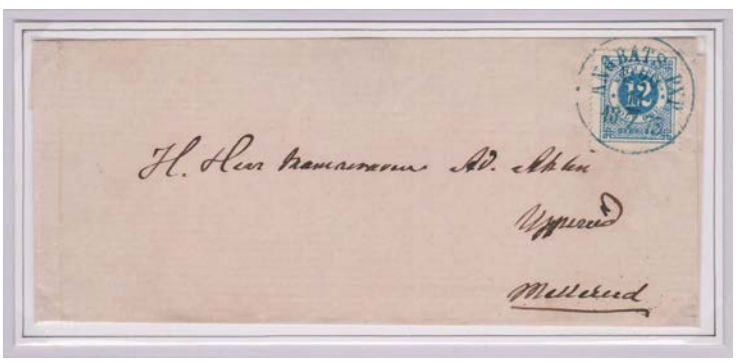

ÅNGBÅTS PXP No 20 1873-07-11, blå färg. Blåa stämpelavtryck är kända och förekommer vanligast 1873.

Lacksigill använd på ångbåtspostexpedition N:r 20 ombord på s/s Laxen.

ÅNGBÅTS PXP No 20 1876-06-07, lokalporto sex öre, sänt från Lennartsfors till Kamreren för Dalslands Kanalaktiebolag, Adolf Ahlin, Upperud.

EXPEDITION N:r 20" och överst en kunglig krona samt under denna ett posthorn. Endast ett lacksigill från denna stamp är känd.

Gunnar Lithén
gunnar.lithen@gmail.com

Referenser:
- Ångbåtspostexpeditionerna på Dalslands kanal. Gunnar Lithén, 2008. ISBN 978-91-633-6219-4
- Dalslands kanal 1868–1918. Gustav Åsbrink, på uppdrag av intressenter i Dalslands kanalaktiebolag. Aktiebolaget Hasse W. Tullbergs boktryckeri, Stockholm 1918

Filatelistisk litteraturpristävling

Trelleborgs Filatelist Sällskap utlyser en ny filatelistisk litteraturpristävling, den elfte i ordningen sedan starten 1986.

Vinnaren belönas med Trelleborgsmedaljen i gediget silver, en av Sällskapet instiftad utmärkelse för att uppmuntra och stimulera filatelistisk forskning och författarskap i de nordiska länderna. Medaljen delas ut vart fjärde år.

2018 års Trelleborgsmedalj gick till danska filatelisten Ib Krarup Rasmussen för hans verk "Dansk pakkepost til udlandet". Boken är ett resultat av många års forskning och idogt samlande.

Ett särskilt hedersomnämnande och en mindre medalj tilldelades Richard Bodin för boken "Swedish armed forces & military volunteers". En bok som visar, med hjälp av posthistoriska objekt, de krig där svenskar har medverkat från 1500-talet och framåt till modern tid.

Alla författare av filatelistisk litteratur i de nordiska länderna har rätt att delta i tävlingen. Ämnesvalet är fritt och kan gälla vilket som helst område inom filatelin. Enda restriktionen är att verket inte får ha publicerats tidigare än när den senaste medaljutdelningen ägde rum 2018.

Anmälningstiden går ut den 31 oktober 2021, men bidragen mottages löpande. Vinnaren presenteras under 2022.

Tävlingsbidrag skickas till:
Trelleborgs Filatelist Sällskap,
Fredrik Ydell, Kalkstensvägen 11 A, SE-21632 Malmö, Sverige.

E-post: fredrik.ydell@gfk.com

Fredrik Ydell

Auktion Beckeman del 1

Färgprov

Essay

Dubbeltryck

Essay

Typ E

Essay

Första dag

Otandat

Nyans c3

20/TRETIO

Färgprov

10/6 öre

Typ B

Typ B

Färgprov

Prov Wilcke

Färgprov

Vm linjer

Tandning 14

Första dag

Vi har fått förtroendet att avyttra Sven-Eric och Anna-Lisa Beckemans samling av svenska frimärken.

Det är den ur alla aspekter absolut största samling svenska frimärken som någonsin utbjudits till försäljning på auktion, och den innehåller ett stort antal av de rariteter som existerar under perioden 1855–1936. Samlingen innehåller frimärksförslag och provtryck, stämplade och ostämplade frimärken i nyanser, enheter och varianter och, inte minst, en stor mängd fantastiska försändelser.

Försäljningen kommer att på börjas den 7 december och fortsätter i en serie auktioner under de kommande åren.

Frimärkshuset Skandinavisk Filateli AB

Humlegårdsgatan 13, 114 46 Stockholm
Tel 08-661 74 50, www.frimarkshuset.se

© Nordisk Filateli

Stefán Jónsson

– Isländsk frimärkstecknare och arkitekt

I november 2018 hade jag, vid besök i Reykjavík, förmånen att träffa Stefán Örn Stefánsson, son till frimärkstecknaren, arkitekten med mera Stefán Jónsson. Stefán Örn har i sin ägo ett arkivmaterial från sin pappas olika professionella verksamheter, bland annat ett omfattande material av skisser och provtryck till isländska frimärken från framför allt perioden 1948–1959.

Detta material har jag därefter haft glädjen att få ta del av i kopior för att kunna göra en fördjupad studie av märkesmotiven och deras tillkomst. Stefán Örn (född 1947) har också frikostigt delat med sig av sina egna minnen av pappans arbete med förlagorna, särskilt de från det sena 1950-talet, liksom även utlåtanden om pappans alster. Far och son har båda varit aktiva som arkitekter.

Stefán Jónsson föddes den 16 oktober 1913 i Sauðárkrókur på norra Island. Han utbildade sig till tecknare, bland annat i Köpenhamn. Från 1940 arbetade han med design som egen företagare fram till 1956. Han formgav, förutom frimärken, även julkort, vykort, annonser, affischer, neonskyltar, varumärken, bokomslag och mycket annat, inklusive julmärken för Thorvaldsenföreningen (1946, 1952, 1953, 1954 och 1970). De isländska frimärken som är skapade av Stefán Jónsson framgår av tabellen på nästa sida. I flera fall – men inte alltid – är de signerade SJ någonstans i frimärksmotivet.

Förutom dessa utgivna frimärken, deltog Stefán även i tävlingar eller i konkurrens med andra konstnärer rörande andra utgåvor. Redan 1939 hade han lämnat in förslag till utformning av den isländska serien till världsutställningen i New York. Även 1956, när de nordiska länderna gav ut märken med ett och samma motiv – 5 flygande svanar – deltog han. Den gången var det bidraget från Danmark som vann. En tävling som han däremot gick segrande ur var den om blomsterfrimärken som utkom 1958.

Frimärkena till isländska republikens 25-årsjubileum 1969 baserade sin utformning på en design som Stefán Jónsson gjort redan till republikens utropande den 17 juni 1944.

I början av 1950-talet fördjupade han sitt kunnande inom design och tryckteknik, bland annat vid Thomas de la Rue i London, det tryckeri som tryckte de flesta av de av honom designade frimärkena.

Stefán Jónsson studerar några av de isländska frimärken som han formgav, bland annat Skálholtserien från 1956 och de egna förslagen till Nordenfrimärken (5 flygande svanar) samma år. Notera även konstnärens signatur, vilken förekommer på flera av hans frimärken.

1956 påbörjade Stefán Jónsson en ny karriärbana när han i Köpenhamn vidareutbildade sig till arkitekt. Efter avslutade studier återkom han till Island 1961, där han – särskilt i Reykjavík-området – på frilansbasis deltog i utformandet av nya stadsdelar och byggnader i den snabbt växande staden.

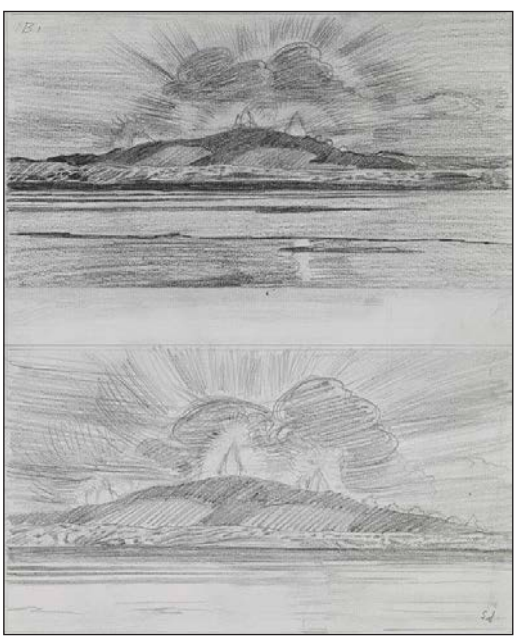

Tidiga skisser till Stefán Jónssons första frimärksserie, Hekla 1948.

Som framgår av listan nedan över Stefán Jónssons frimärksproduktion, återkom han med två senare utgåvor 1976 och 1980. Då var det ett tryckeri i Paris som framställde frimärkena. Stefán Jónsson avled den 11 mars 1989.

Tabell: Stefán Jónssons frimärken

1948	Hekla, 7 märken med 3 motiv Facit 281-287
1949	Välgörenhet, 5 märken med olika motiv Facit 288-292
1949	UPU, 4 märken med olika motiv Facit 293-296
1950-56	Yrken och vyer, 12 märken med 4 motiv Facit 297-306, 330-331
1950	Jón Arason, 2 märken, 1 motiv Facit 307-308
1951	Posten på Island 175 år, 2 märken med olika motiv Facit 309-310
1952	Alltingsbyggnaden, 1 märke Facit 311
1952	Jöklar med flyg, 3 märken med olika motiv Facit 312-314
1953	Handskrifter, 5 märken med olika motiv Facit 321-325
1955-57	Sport, 4 märken med 2 motiv Facit 332-333, 348-349
1956	Skálholt 900 år, 3 märken med olika motiv Facit 334-336
1956	Kraftverk och vattenfall, 8 märken med olika motiv Facit 337-344
1956	Islands televerk 50 år, 1 märke Facit 345
1957	Jöklar utan flyg, 3 märken med olika motiv Facit 350-352
1957	Presidentens residens, 1 märke Facit 353
1957	Jónas Hallgrímsson 150 år, 1 märke Facit 356
1958	Blommor, 2 märken med olika motiv Facit 357-358

Olika förslag till utformning av märket till det isländska televerkets 50-årsjubileum med konstnärens egna blyertsanteckningar.

1959	Flyget på Island 40 år, 2 märken med olika motiv Facit 367-368
1976	Isländska posten 200 år, 2 märken med olika motiv Facit 553-554
1980	Olympiska spelen, 1 märke Facit 592

I en serie artiklar kommer jag att presentera olika av Stefán Jónssons isländska frimärksserier närmare, illustrerade med skisser och provtryck ur konstnärens arkiv. Några exempel ur detta arkivmaterial visas redan här. Skissmaterialet är på flera ställen försett med konstnärens egna anteckningar på engelska. Enligt sonen ska de anteckningarna tillkommit när materialet ställdes ut vid en frimärksutställning, troligen i Prag och någon gång på 1960- eller 70-talen. Om någon i läsekretsen vet mer om när och var materialet ställdes ut är dessa raders skribent intresserad av att få reda på det.

Rune Bengtsson
rune.bengtsson@prv.se

Ett av Stefán Jónssons bidrag till tävlingen om gemensamma Nordenfrimärken 1956. Konstnärens egna anteckningar under märkesbilden.

Ett av flera förslag till utformning av märket till poeten och geologen Jónas Hallgrímssons 150-årsjubileum. Landskapsmotivet anknyter till poetens romantiska dikter och till hans geologiska intresse. Den slutliga frimärksbilden saknar dock berglandskapet.

Lokalpostens makuleringsstämplar

Del 21 – Kumla Lokalpost 1945–47

Uppställningen av lokalpostens stämplar 1887–1947 påbörjades mycket sakkunnigt av Sigge Anders i SFT mars 2006 och pågick till april 2008, då hans svåra sjukdom tyvärr hindrade honom att slutföra sin stämpelhandbok. Min ambition är att i kommande nummer fullfölja Sigges artikelserie i hans anda.

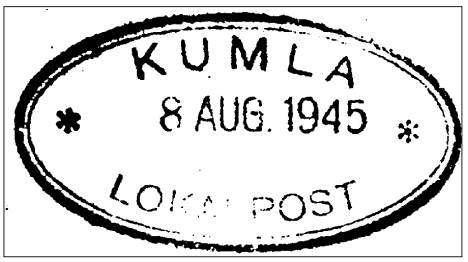

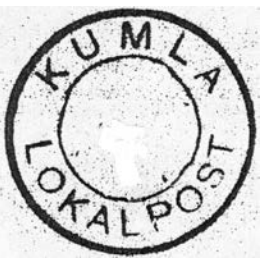

***Bruksstämplar**. Kumla använde huvudsakligen två stämplar, som sattes in för olika ändamål. Dessa användes under lokalpostens hela verksamhetstid, det vill säga 16.4.1945 till 30.6.1947. Den ena är en oval stämpel, 45x24 mm, med texten KUMLA/LOKALPOST följande ovalens konturer uppe och nere. I mitten en datumrad stående på ovalens mittlinje och en stjärna på vardera sida. Datumformat: 16 APR. 1945, undantag för juni: 12 JUNI 1947. Den andra är en rund stämpel, 36 mm, med en inre tunnare koncentrisk cirkel, cirka 18 mm. Mellan de båda cirklarna den bågformade texten KUMLA/LOKALPOST, utan datumangivelse. Användes för reklamtryck och dylikt. Endast en violett stämpelfärg kom till användning.*

***Flikstämplar.** I normalfall utgjordes flikstämpeln av den runda bruksstämpeln utan datumangivelse. Men under hela verksamhetstiden, kunde även andra stämplar sättas in tillfälligt, i vissa fall för att bemöta samlares önskemål.*

***Förstadagsstämplar.** För detta användes den ovala bruksstämpeln med tillsatsen FIRST DAY COVER under datumet 16.APR. 1945, men något förskjutet åt vänster. Härmed förbereddes ett visst antal FDC med ett eller båda märkena. Med den runda bruksstämpeln med tillsatsen 16.4.1945 FIRST DAY COVER i mitten tillverkades vidare FDC. Redan existerande förstadagsbrev med den ovala stämpeln kompletterades i efterhand med den saknade valören som stämplades med den runda stämpeln.*

***Firmastämpel.** Treradig stämpel, 45x14 mm. Användes som kontorsstämpel för att komplettera underskriften på brev och andra dokument. Användes tillfälligt för att stämpla lokalpostbrev och som flikstämpel, mer reguljärt som avsändarstämpel på brev sända med den kungliga posten.*

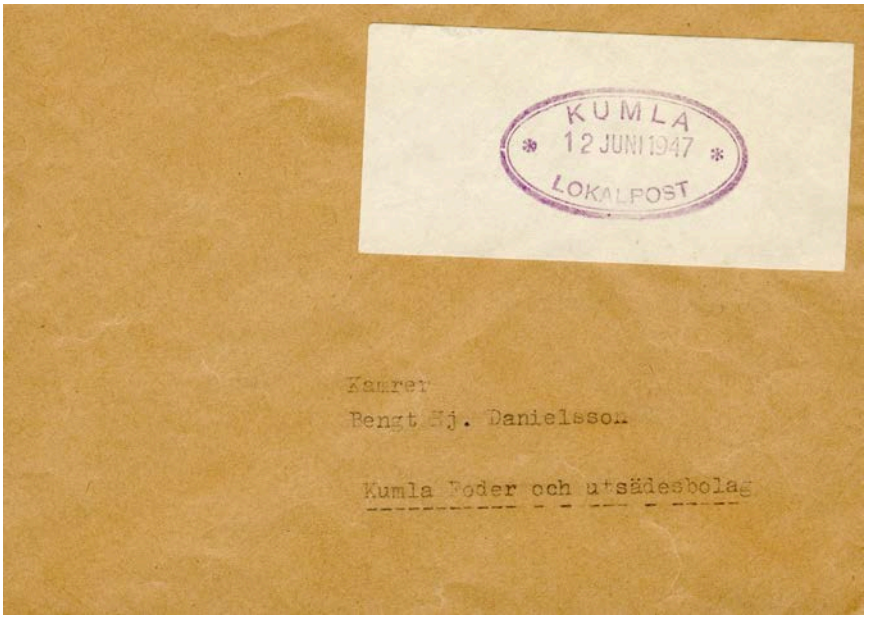

Frankeringsetikett. *Mot slutet av lokalpostens verksamhetstid framställdes gummerade frankeringsetiketter med den ovala bruksstämpeln i violett färg, storlek 89x42 mm. De var kanske tänkta att användas reguljärt, om märkena skulle ta slut. Känd användningstid: mitten av juni 1947.*

Anmärkningar och kommentarer, även angående tidigare avsnitt, tas tacksamt mot.

Gertrude Almquist-Bois
E-post: GAlmquist@t-online.de

Sveriges bandfrimärken 1920–1936

Den efterlängtade boken om Sveriges bandfrimärken av Bo Dahlner presenterades på Stockholmia i slutet av maj och kan beställas hos förbundet.

Medlemspriset är 250 kronor plus porto 60 kronor, alltså 310 kronor.

Boken skickas snarast efter betalning av 310 kronor till bankgiro 568-1580. Uppge namn, adress och ”Bandfrimärken”.

Du kan läsa mer om boken på sff.nu/bandfrimarken.

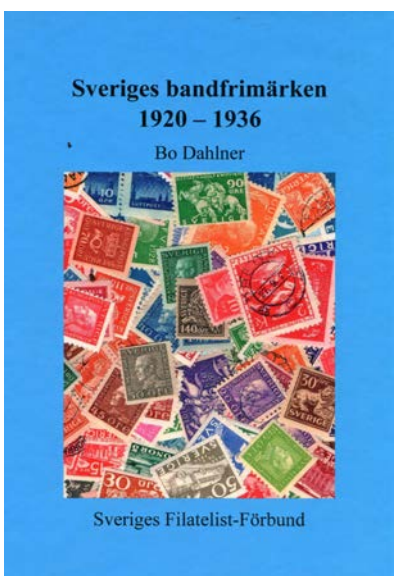

Pskov

I västra Ryssland cirka 20 kilometer från den estniska gränsen ligger staden Pskov som idag har något mer än 200 000 invånare. Det är en trafikknutpunkt och staden har både maskin- och textilindustri. Pskov är huvudort i länet *(oblast* på ryska) med samma namn. Det är en av Rysslands äldsta städer och den är än idag ovanligt rik på katedraler, kloster och kyrkor. Norrtälje är för övrigt en av Pskovs många utländska vänorter.

Under det ingermanländska kriget 1610–1617 gjorde Gustav II Adolf stora ansträngningar att inta Pskov men samtliga angrepp slogs tillbaka. Det var i samma stad som Nikolaj II avsade sig sin tsartitel den 15 mars 1917. Året efter intog tyska trupper staden den 25 februari men fredsuppgörelsen strax efteråt medförde ett tyskt tillbakadragande.

Pskov var ett av väldigt många områden som runt förra sekelskiftet hade lokalpost. Dessa zemstvoposter kompletterade den statliga ryska posten som nöjde sig med att transportera försändelserna mellan de större orterna i det enorma landet. Pskov gav ut ett 50-tal frimärken mellan 1871 och 1910 enligt Chuchins katalog över ryska zemstvomärken. Samtliga avbildar på varierande sätt stadens originella vapensköld som visar en hand som pekar ned mot ett lejon.

Zemstvomärke med valören 5 kopek utgivet år 1896.

Det var nog ingen som trodde att Pskov någonsin skulle återuppstå som frimärksområde men det var just det som hände under den tyska ockupationen. Den varade från den 9 juli 1941 till den 23 juli 1944. Striderna i och kring staden ledde till enorm förödelse.

På tyska heter staden Pleskau och det är inte speciellt konstigt med tanke på att det ursprungliga ryska namnet var Pleskov. Det är betydligt lättare att uttala än Pskov!

För att lösa omedelbara postproblem gav den tyske militärkommendanten tillstånd att övertrycka sovjetiska frimärken för att användas av stadsposten i Pskov. Här väljer jag att hoppa över dessa utgåvor eftersom det kan vara mycket svårt att skaffa garanterat äkta exemplar.

Jag har följaktligen valt att börja min Pleskausamling med de två frimärken som gavs ut den 18 oktober 1941.

Valören 20 kopek avbildar stadens vapen och är tryckt i röd färg medan det olivgröna märket med valören 60 kopek har Treenighetskatedralen med anor från 1138 som motiv.

Här visas ett vykort av katedralen från 1942. Eftersom det har text på både tyska och ryska kan man förmoda att tyska entreprenörer på något sätt var inblandade. Kortet är för övrigt frankerat med tre olika Pleskau-frimärken.

Den första upplagan var på vitt papper men en nytryckning den 5 januari 1942 gavs ut på ett något tjockare gråaktigt papper. Samtliga frimärken trycktes i små ark med tio märken.

Portot 20 kopek gällde för vanliga brev medan 60 kopek var avgiften för rekommenderade försändelser. Det förekommer en hel del överfrankerade filatelistiska brev på marknaden. Genuina bruksförsändelser är betydligt ovanligare. Här visas ett rekommenderat postkort från Arbeitsamt Pleskau. Texten på baksidan uppmanade mottagaren att infinna sig på arbetskontoret vid en viss tid och med angiven utrustning.

I mars 1942 kom en ny upplaga av de ovan beskrivna frimärkena. Den här gången hade man helt enkelt ändrat på färgerna så att 20 kopek blev olivgrönt och 60 kopek tegelrött. En begränsad upplaga på 3 000 serier gavs ut otandade. Annars varierade upplagorna mellan 15 000 och 28 000 för de ovan beskrivna bruksmärkena.

I oktober 1941 kom dessutom ett frimärke med valören 60 + 40 kopek. Tillägget gick till de olika barnhemmen i Pleskau. Detta frimärke trycktes i brun färg som uppvisar olika nyanser beroende på tryckupplagan. I januari 1942 kom ytterligare en upplaga där märkena hade fått en gulaktig gummering.

Motivet på detta frimärke är Maria med Jesusbarnet baserat på en ikon från Lebjatowo enligt den tyska MICHEL-katalogen. Det har visat sig omöjligt att närmare identifiera motivet men tyskarna tog en mycket berömd ikon – Theotokos från Tikhvin – till Pleskau under kriget.

Den ortodoxa kyrkan i nordvästra Ryssland tycks ha samarbetat med de tyska ockupanterna. Som bekant hade Stalins regim inte mycket till övers för religion i någon form alls.

Detta frimärke nytrycktes våren 1942 på ett gulaktigt och något tunnare papper än tidigare. Även här gav man ut 3 000 otandade exemplar medan upplagan för det tandade märket var 24 100.

Den 1 december 1941 gav militärledningen i Pleskau tillstånd att ge ut ett block som innehöll ett fyrblock av välgörenhetsmärket med valören 60 + 40 kopek. Specialister skiljer på två varianter beroende på vattenmärkets riktning. Totalt såldes 2 308 block. Försäljningspriset var för övrigt 5 rubel. Vinsten från försäljningen tillföll barnhemmen i staden.

Ett nytt block i samma utförande men med tilltryck av ett brunt kors i den övre marginalen gavs ut den 28 februari 1942. Nu gick behållningen av försäljningen till det tyska Röda korset. Försäljningspriset hade dessutom ökat till 10 rubler. Många block försågs med postanstaltens stämpel i marginalen innan de överlämnades till köparen.

Ett brunt kors var kanske inte optimalt varför det något senare kom nya upplagor på två olika slags papper med korset tryckt i röd färg.

Även dessa block såldes för 10 rubel till förmån för Röda korset. Liksom det tidigare fyrblocket är det också mycket vanligt att även dessa fick en poststämpel i marginalen.

Den 1 maj 1942 togs stadspostkontoret över av den tyska tjänsteposten (Deutsche Dienstpost Ostland) och man började använda tyska Hitlerfrimärken övertryckta OSTLAND. Den sista utgåvan av Pleskaus frimärken gällde dock ända fram till den 31 maj 1942. Rubeln värderades till 10 pfennig. Brev med blandfrankeringar är mycket ovanliga.

Från den 1 maj 1942 gällde tyska portosatser även i Pleskau och efter den 31 maj kunde endast frimärken med övertrycket OSTLAND användas. Därmed avslutades en posthistoriskt mycket intressant episod. Pskov drabbades mycket hårt under kriget och staden var gissningsvis närmast ett väl administrerat arbetsläger.

Christer Brunström

Frankoetiketter typ II, 1 000 gram

Det finns många olika saker i vår herres frimärkshage. Redan 1981 kom frankoetiketter med Postemblem och bokstav typ I som togs fram för avtalskunder med mindre bokförlag, för att de skulle få rabatt på sina bokpaket. Den här artikeln handlar om Postemblem med bokstav typ II som kom 1 mars 1994.

Bästa kännetecknet är de rundade hörnen och att rutan med krönta posthornet är otryckt vit med SVERIGE och blått krönt posthorn. Upplagan var 240 000 för vardera valör 250, 500 och 1 000 gram. I katalogen klassificerade som EF:7–9. Tjänsten avvecklades halvårsskiftet 2003. Redan köpta etiketter var dock giltiga fram till 31 december 2004.

Vid en uppsortering av en blandad låda med alla möjliga udda märken hittade jag i högen en frankoetikett som hade ett mycket mörkare bakgrundstryck. Övriga typ II, oavsett viktangivelse, har ett ljusblått grundtryck.

Min första tanke var att det bara var variation i trycket. Min andra tanke var naturligt nog att det var en tidig frimärksförfalskning.

När jag bestämde mig för att förstora varje viktangivelse plus det mörka 1000 g till A4-format framgick det väldigt klart att det är bakgrundstrycket som skiljer på det mörka märket.

Förutom att själva bakgrundstryckets linjer är tjockare, så är trycket förskjutet åt vänster cirka 6 mm om man utgår från de dubbla sammanfallande våglinjerna och övrigt tryck. Därmed faller min första hypotes.

Min andra tes faller också, för varför skulle förfalskare lägga ner så mycket extra arbete? Dessutom gör ju själva grundavtalet det hela orimligt och lätt avslöjat.

Facit nr EF:9 med typiskt ljusblått skyddstryck.

Samma katalognummer men med blått skyddstryck.

Om upplagan trycktes 1994 i 240 000 exemplar så har den kanske tagit slut. Den gamla tryckrullen är kanske inte användbar och en ny skapats.

Det är väl rimligt att högsta vikten och därmed också portovinsten gjorde att dessa tog slut först.

Å andra sidan så kanske alla tre vikterna trycktes om?

Det är möjligt att hela konceptet med reducerat porto för små bokfirmor prövats och då har det beslutats att avsluta sommaren 2003 med totalt förbud att använda dessa märken från den 1 januari 2005.

Mitt mörka märke med förskjutet bakgrundstryck är stämplat UMEÅ POSTTERMINALEN 2001-08-15 Direktinlämningen Tfn. 0920-84206, 4-kantsstämpel med fem rader.

Stämplade märken är inte så lätt att hitta. Märkena har etikettklister som inte är vattenlösligt, så det blir att samla som klipp.

Du som läser dessa rader, tag gärna kontakt med mig om du har synpunkter eller har mörka märken.

Har du rent av jobbat på ett tryckeri med dessa märken och avtal? Jag söker helark eller delar av ark, även som bild till:

Gunnar Dahlstrand
gunnardahlstrand42@gmail.com

Omvända spetsen på skyddstrycket cirka 5 mm från ramen till höger.

Omvända spetsen på skyddstrycket cirka 12 mm från ramen till höger.

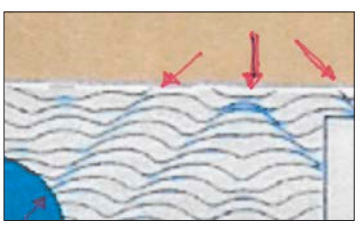

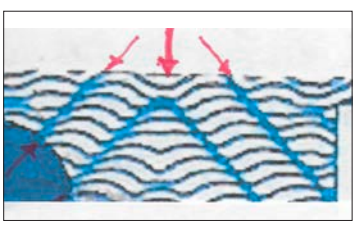

Bilder från A4-förstoringarna med röda pilar som visar omvända spetsen på skyddstrycket.

Hässleholms FC har flyttat

Då Posten 1996-04-01 införde ”Det Nya Brevnätet” så blev postkontoret Drottninggatan 2 en av de sex serviceterminalerna. I augusti 2000 upphörde det som terminal och blev Postcenter (PC). I april 2006 ändras begreppet till Företagscenter (FC) med postadress 281 01 Hässleholm.

2019-03-04 flyttade man till en nybyggd fastighet. Dit flyttade även paketverksamheten på Helsingborgsvägen. Besöksadressen blev Krossgatan 28, 281 44 Stoby. Därifrån kommer all brevbäring att utgå. Även till orterna Broby, Markaryd, Osby, Perstorp och Örkelljunga, om jag tolkat skrivelsen rätt. Postadressen är dock fortfarande 281 01 Hässleholm

För att dokumentera denna unika händelse så skapade jag åtta brevkort att sändas till mina samlarkollegor. Med min kännedom om hur nya frimärken ibland icke makuleras, så gjorde jag en bildsida med ett 5-öres frimärke som på FC blev daterade med den dagens poststämpel.

Adressidan hade jag frankerat med de nya Tulpanfrimärkena. Korten lades därefter på ”Gula lådan” för vidare befordran till postterminalen i Malmö. Där borde korten ha fått den vanliga inkjetstämpeln i någon av IRM-maskinerna.

I efterhand har jag nu tyvärr sett, att inget av Tulpanmärkena blev stämplade i Malmö. Kortet till mig själv fick dock ett kulspets-X. En av mina bekanta fick dock ett intressant behandlat ort.

Här är mina teorier. Maskinen i Malmö tolkade inte Tulpanen som ett frimärke. Maskinen vände därför automatiskt på kortet, för då måste ju frimärket vara där.

Maskinen trodde att frankeringen fanns där, och stämplade den bildsida som jag och personalen i Hässleholm hade skapat.

Maskinen tolkade dock portot 5 öre Postryttaren som otillräckligt och skrev därför ”too low”. Det tolkar jag som den vikttext, som normalt brukar skrivas som till exempel 12 gram.

Ett mindre troligt alternativ är, att man i Malmö stoppat några av korten direkt i sorteringsmaskinerna. Här nedan visas bilder av kortets båda sidor.

Postnord i Hässleholm flyttade alltså till Stoby. Historiskt sett, så var det Stoby som blev Hässleholm.

Kjell Arvidsson

För senaste information. Gå in på förbundets hemsida!

www.sff.nu

Öländsk frimärksresa

Den som gör en resa har något att berätta uttryckte sig en gång Johann Wolfgang von Goethe. Det finns en hel del sanning i detta påstående. Den kanske mest kände besökaren på Öland var Carl von Linné som 1741 gjorde sin väldokumenterade Ölandsresa.

Så här skrev han om sina iakttagelser av skärfläckan: ”Denna fågel är så mycket underligare, som hans art är den endaste, vilken Skaparen givit ett tillbakaböjt näbb, med vilken han i dyn, såsom en plog, ristar att söka sig föda”.

Under min egen Ölandsresa våren 2019 fick jag tyvärr inte se någon skärfläcka men kunde studera hur ett par änder i Borgholms småbåtshamn med stjärtarna i luften undersökte botten i sina ivriga försök att hitta något ätbart.

När Linné reste omkring på Öland var det förmodligen med en betydligt större känsla av att befinna sig på en ö än vad fallet är idag. Sedan 1972 finns ju den sex kilometer långa bro som förbinder Öland med Kalmar och fastlandet. Detta har fått som konsekvens att orten Färjestaden numera har ett tämligen olämpligt namn men det knyter naturligtvis an till öns långa historia.

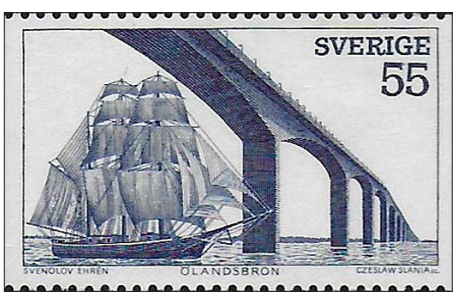

På grund av sin strategiska belägenhet har Öland ofta befunnit sig i händelsernas centrum. På medeltiden fanns här ett femtiotal borgar som byggts för att ölänningarna skulle kunna skydda sig mot angripande sjörövare från andra sidan Östersjön. Senare blev Öland inblandat i de omfattande stridigheterna mellan Sverige och Danmark.

Öland är en långsmal ö som sträcker sig 137 kilometer längs den småländska östersjökusten. Under årens lopp har det kommit ett antal svenska frimärken som har just öländska företeelser som motiv.

År 1971 var mycket av posten i Sverige frimärkt med den 75-öresvalör som visar väderkvarnar på Öland.

Som nykomling till ön är nog alla väderkvarnarna något av det allra första man lägger märke till. Vi hade soligt och fint väder under vårt besök men det var riktigt blåsigt vilket ju är en förutsättning för att väderkvarnar skall fungera. Man kan bara hoppas att dessa minnen från en svunnen tid får finnas kvar och att ägarna har möjlighet att hålla dem i skick.

År 1972 kom frimärkshäftet I sydost och av de fem frimärkena är två tillägnade Öland. Ölandsbron har jag redan visat och det andra märket har två hästar på alvaret framför Borgholms slottsruin som motiv.

Borgholms slott har en 900-årig synnerligen omväxlande historia. Det var Gustav Vasa och sonen Johan III som beslöt att bygga ut de ursprungliga befästningarna till ett ståtligt slott. Det blev naturligtvis förstört i krig. Karl X Gustav ägnade sig åt att återställa slottet.

En del svenska kungar var roade av jakt och de betraktade uppenbarligen Öland som sina personliga jaktmarker, vilket medförde stora svårigheter för de lokala bönderna, eftersom hjortar fick vandra omkring fritt och äta av grödorna.

Bönderna fick inte bedriva någon jakt alls och under en period såg man till att öns alla hundar bara hade tre ben för att förhindra att de skulle kunna

användas för att spåra upp villebråd. Utanför slottet finns för övrigt ett tämligen bombastiskt monument som minner om Karl XV:s tre jakter på ön.

Slottet förstördes i en brand år 1806 och fick länge stå kvar som en romantisk ruin. Redan vid mitten av 1800-talet beslöts att slottet skulle bevaras som en del av vårt svenska kulturarv.

Idag förvaltas slottet av Statens fastighetsverk och det är alltså du och jag som äger det (under förutsättning att vi är medborgare i Sverige). Det är ett av de stora besöksmålen på Öland, och förutom en välgjord utställning om slottets historia har man en fantastisk utsikt över Kalmarsund från de övre delarna av byggnaden.

Stora Alvaret – södra Ölands unika slättområde – är numera ett världsarv fastställt av UNESCO. Det firade vi med fyra valörlösa frimärken år 2003. Det är en färgstark utgåva som kanske inte riktigt fångar det ödsliga intryck som delar av alvaret ger.

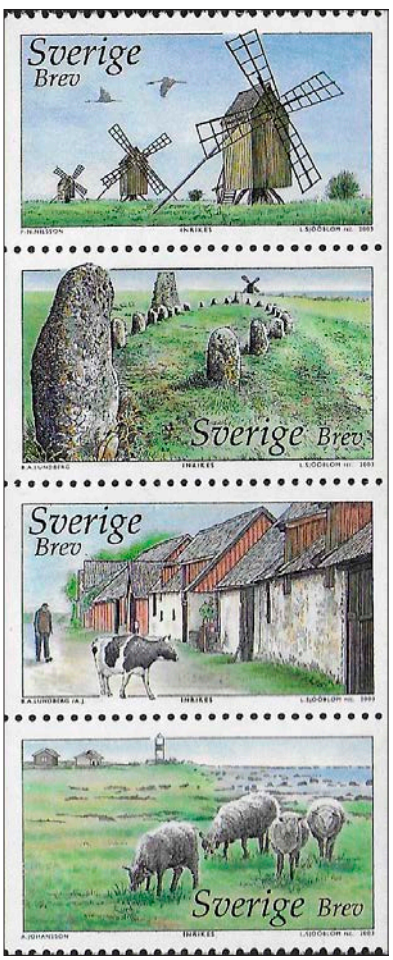

Ett alvar består av flacka hällmarker med ett ytterst tunt jordlager på hård kalkberggrund. Stora Alvaret är världens största betade alvar. Här finns ett antal endemiska växter och djur. Allt står att läsa på häftesomslaget till frimärksutgåvan.

I samband med Öland måste man kanske också nämna den lilla klippön Blå Jungfrun. Den ligger strax norr om Öland.

Enligt gammal folktro var det på Blå Jungfrun som man kunde finna Blåkulla, och det var dit som häxor från hela landet vallfärdade på sina kvastar.

En fin bild av dessa årliga resor finner vi på det block som Sverige gav ut år 2008 med rubriken Mytiska platser. Här färdas häxan baklänges på en flygande bock.

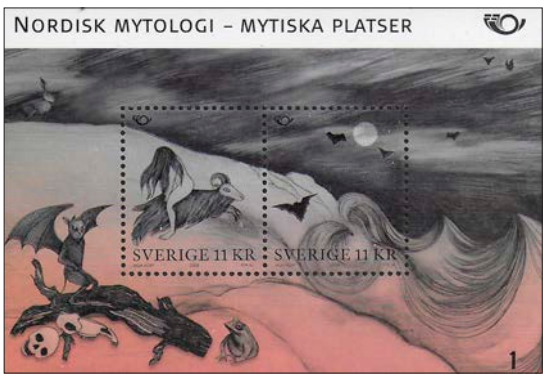

Idag har Öland en folkmängd på strax över 25 000 personer. Sommartid växer öns befolkning alldeles enormt.

Och speciellt den 14 juli då kronprinsessan Victoria firar sin födelsedag på Sollidens slott (alldeles i närheten av Borgholms slottsruin).

För många svenskar är TV-sändningarna från Solliden den enda kontakten med Öland. Vi frimärkssamlare kan utan alltför stora besvär besöka ön med hjälp av de frimärken som haft Öland som motiv.

För mig kommer dessa frimärken att vara ett permanent minne av ett trevligt besök.

I motsats till Linné gjorde jag inga sensationella naturupptäckter men hittade mängder av blåsippor, en blomma som jag inte sett sedan någon gång på 1950-talet.

Christer Brunström

Svenska ortstämpeldatabasen – SDB

Välkommen att besöka SDB, en ortstämpeldatabas som innehåller information om de flesta kända svenska poststämplarna från 1819 fram till och med år 2005. Efter sex års arbete är nu programmering, uppdatering och test klart och presentation av SDB skedde (www.sdb.jkppf.se) under Stockholmia 2019.

Du når också SDB ortstämpeldatabas genom att från Samlamerasidan (www.samlamera.se) klicka på vidstående bild.

Jönköpings Posthistoriska Förening har huvudansvaret till programvaran för att SDB ska fungera på ett bra sätt avseende presentation av datainnehållet.

Databasens innehåll/uppgifter har registrerats i en dator under lång tid i ett datorbaserat elektroniskt register och innehåller mycket detaljerade uppgifter om svenska poststämplar. Sammanställningen har gjorts av Sten och Bernt Wahlberg. Uppdateringarna slutade under år 2005.

Stämpeldata om de svenska poststämplarna kommer till stor del från landets många stämpelforskare, där underlagen bland annat har varit utgivna handböcker, CD-skivor, Postens arkiv, enskilda samlingar, auktionskataloger, olika webbaserade säljsajter samt många kontakter som Wahlbergs hade med landets stämpelsamlare.

År 2013 fick riksföreningen Hembygdsfilatelistern i uppdrag att ”ta hand om databasen” och våren 2018 tog Jönköpings Posthistoriska Förening över ansvaret och slutförde projektet med stämpeldatabasen SDB. Det har skett ett stort arbete från år 2013 fram till i dag för att strukturera om den information som finn registrerad i dataregistret.

Arbetet har i första hand utförts av Göran Heijtz, Stockholm och Hans-Ove Aldenbrink, Bankeryd. I slutfasen har Nils-Ivar Johansson, Ängelholm bistått med test av programvaran, analys och korrigering av innehållet samt komplettering av stämpelbilder i den nya databasen SDB.

Stämpeldatabasen innehåller närmare 70 000 olika stämpeluppgifter. I stort sett finns alla kända poststämplar i Sverige med – fram till och med år 2005. Stämpeldatabasen SDB innehåller svenska ortstämplar och postställen.

Den nya databasen SDB är förberedd för att lägga in alla typer av stämplar såsom Postombud, Lantbrevbärare, Järnväg, Ångbåt med mera. Efter 2005 har det tillkommit många nya stämplar, bland annat gummistämpel Nst 64. ”SFF:s” nya filatelistämpla , ett 70-tal olika, som landets filateliföreningar förfogar över, har nu lagts till i SDB databas.

Hur söker man i databasen?
På startsidan kan du ange upp till åtta olika sökfält med bland annat fritextsökning. Med fritextsökning menas att man kan ange delar av ett ord och ange en * före och/eller efter ordet så hittar SDB förhoppningsvis rätt stämpelpost. I dessa fall visas stämpelposter upp med den text som man har angivit.

De fält man ska kunna söka på är själva orten med dagens stavning. Vidare ska man kunna söka på vad som står i stämpelns övre och undre del, man kan söka på ortens gamla stavning. Normalstämpeltypen är också sökbar med flera fält. Det är bara att prova sig fram. För att få bra behållning av SDB:s innehåll rekommenderas att man läser igenom all dokumentation under sidan ”Dokumentation”.

Alla kan titta lite grann i stämpeldatabasen, det går att titta på tio poster utan att vara inloggad. För att få tillgång till allt material krävs medlemskap i Hembygdsfilatelisterna eller Jönköpings Posthistoriska Förening.

Medlemsavgiften är 150 kronor per år. Hembygdsfilatelisterna har plusgiro 98 86 28-4 och Jönköpings Posthistoriska Förening har plusgiro 5 22 27-6.

Jönköpings Posthistoriska Förening
Hans-Ove Aldenbrink
Box 78, 564 22 Bankeryd
Tel. 0706 95 88 88
E-post: hoa@aljodata.se

Facit Classic 2020 i hårt omslag

Ända sedan 1947 har Facitkatalogen varit frimärkssamlarnas bibel. Med åren har den blivit allt mer specialiserad och numera är den inte enbart en katalog utan även en handbok.

Denna nya, fjärde utgåva är skriven på både svenska och engelska och innehåller alla utgivna Nordens frimärken under den klassiska perioden fram till år 1951 med beskrivningar av varianter, nyanser, teknik, utgivningsdatum, upplaga, gravörens namn samt motivet.

Många svartvita bilder har bytts ut mot färgbilder. Katalogen omfattar 480 sidor, nästan 100 sidor mer än föregående.

I denna utgåva har detta skett:
Peter Stommendal redovisar sin modell för beräkning av antalet oanvända svenska frimärken 1855–1877.

Ny katalogisering av Stockholms svarta lokalfrimärke från F6a1, F6a2 och F6a3 till F6A och F6B av Mats Ingers.

Peter Lorentzon beskriver nyanskorrigeringar av Oscar II i koppartryck, F54 och F59. Peter har också utfört ett stort arbete med att uppdatera vattenmärken och varianter på Sverige F50–F104. I en annan artikel gör Peter en förteckning över plåtnummer och semaforlinje med semaforstreck i marginalerna på Gustaf V i medaljong och i ytterligare en artikel om Gustaf V i medaljong regler för bedömning av ”starkt förskjutet påtryck” på provisorierna F97–F104.

Kjell Nilson skriver om arbetet med nyanseringen av Tre Kronorseriens frimärken F284–F317.

Preben Görgensen, Danmark, har omarbetat avsnittet ”Frimärken med reklammärke”.

Göran Persson bidrar med en utmärkt artikel ”The 1920 Schleswig Plebiscite Stamps”.

Grönlandexperten Torben Hjörnes fortsätter skriva om ”Grönländska stämplar” från 1938–1984.

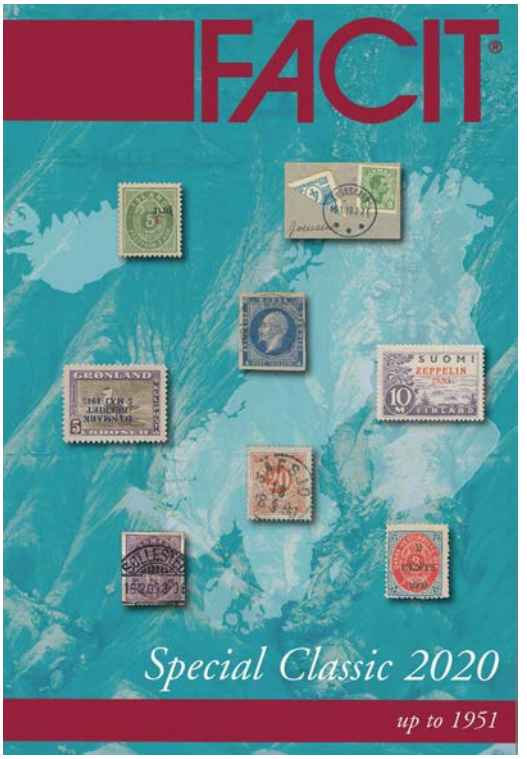

Islandsgruppen har gjort många uppdateringar och nytt är arbetet med återanvändningsperioden för kronstämplar och bläckmakuleringar.

Ellis Glatt har skrivit ett tillägg till artikeln från 2013 ”Í Gildi ’02–’03 overprint”.

Esa Kärkäs har omarbetat avsnittet ”Finska frimärken på försändelser”.

Liksom tidigare är redaktören Gunnar Lithén och katalogkommittén värda allt beröm! Facit Special Classic 2020 är en utmärkt katalog!

Katalogen kostar i handeln 450 kronor plus eventuell frakt. Som medlem i SFF kan du beställa den till ett reducerat pris, 349 kronor plus 79 kronor i frakt.

Gösta Karlsson

Gilla SFF på Facebook så får du filatelistiska nyheter i ditt flöde.

Traditionell samlarträff i Östersund

Sedan många år tillbaka är det tradition att frimärksföreningarna i Östersund och Trondheim träffas under ett par dagar, för att verkligen grotta sig i sitt och andras samlande.

Denna gång deltog också samlare från Namsos frimärksförening. Träffen inleddes med en guidad visning av Östersunds stadsmuseum under Göran Modéns sakkunniga ledning, följt av bytesverksamhet, samkväm och visning av auktionsobjekten.

Efter morronfikat dag två tog Anders Lundbäck plats på podiet och berättade mycket intresseväckande om sin motivsamling kring den polske tonsättaren och pianisten Frédéric Chopin. Dagens andra föredragshållare var Ole Georg Nordli, som sakkunnigt berättade och visade postkort från Trondheim.

Innan eftermiddagen var till ända genomfördes en förhållandevis stor och blandad auktion. Träffen avslutades med gemensam middag.

Huvuddelen av deltagarna under en välbehövlig fikapaus. Bild: Jan-Anders Jacobsson.

Av utvärderingen kunde konstateras att deltagarantalet ökat markant i jämförelse med tidigare år och detta beroende på ett annat genomförandekoncept.

Jan-Anders Jacobsson

In Memorial över Björn Söderstedt

Vår ordförande Björn Söderstedt har hastigt lämnat oss. Han kom med i föreningen Islandssamlarna 1999 och valdes till ordförande vid årsmötet 2012.

Björn samlade inom våra områden på Island och dess tjänstemärken, men hans stora samlingsområde var Åland som han med stort intresse började samla på då de fick egna frimärken. Sedan utökades intresset och infattade även den gamla postvägen som gick över de åländska öarna samt också alla båtar som gått och passerat Åland via de olika rederierna.

Björn var född och uppvuxen i Älta söder om Stockholm och utbildade sig senare till fotograf. Han och en kompanjon hade fotolabb på Kungsholmen och en av deras stora kunder var SF. Så har ni någon gång stått och tittat på filmbilderna utanför biografen så är de gjorda av Björn. Utöver frimärken så har dans varit det stora nöjet och då gammeldans och folkdans.

I mars förra året hade han oturen att på väg till ett frimärksevent halka i en rulltrappa så att han bröt nacken. Han hade änglavakt för han blev inte förlamad men det var som att börja om på nytt igen, för att lära sig gå, greppa saker med händerna med mera.

Men en vecka efter sin 75-årsdag, drabbades han på natten till måndagen den 20 januari av ett hjärtstillestånd, så på fredagen den 25 januari kl 13.03 somnade han lugnt och stilla in. Begravningen hölls den 4 mars i Sankt Görans kyrka med många dansanta och filatelivänner som ville säga farväl.

På mammas och mina samt min brors vägnar vill jag också passa på att tacka alla som tänker på oss i vår sorg och saknad, med de kort och hälsningar vi fått. De små men mycket värmande små orden uppskattar vi mycket, tack.

Mikael Magnusson
Son och sekreterare i
Islandssamlarna

Hasse Brockenhuus von Löwenhielm

En mycket god vän och kamrat, som har varit medlem i vår förening Borås Filatelistförening sedan 1968, har lämnat oss. Det kommer att bli ett stort tomrum efter Hasse Brockenhuus von Löwenhielm som var en oerhört social och alltid tillmötesgående människa.

Otaliga är de sammankomster som Hasse deltagit i i Sverige och då framför allt i vår egen förening, Borås Filatelistförening. Dessutom hade han en mängd olika internationella uppdrag under lång tid. Man kan beskriva Hasse som en av Sveriges ledande filatelister under många år.

I korthet kan hans filatelistiska gärningar beskrivas så här: Hasse började samla frimärken i unga år. Han var liksom de flesta ”generalsamlare”, vilket manifesterades i hans stora intresse för äldre frimärksalbum från hela världen. Efterhand kom dock hans intresse koncentreras till indiska småstater men han har också intresserat sig för Borås lokalpost och portokort. Hasse har haft flera samlingar utställda på olika utställningar i Sverige och internationellt.

Han blev styrelsemedlem i BFF, Borås Filatelistförening, 1968. Han har haft olika uppdrag i styrelsen och avgick från dessa uppdrag 2018. Han har alltså varit med i styrelsen för BFF i 50 år.

Han blev medlem i SFF, Sveriges Filatelist-Förbund, 1957 och var från 1984 under många år styrelseledamot där han avgick 2008. Han var dessutom styrelseledamot i SFU 1984–1989. Vidare har Hasse haft ett antal olika viktiga uppdrag i UK, Utställningskollegiet, de senaste 30 åren.

Hasse har varit medlem i åtskilliga filatelistiska organisationer både in- och utrikes. Han har varit medlem i Royal Philatelic Society London sedan 1986 och blev Fellow i Royal 1993, har varit dess representant i Sverige under flera år. Han deltog senast månadsskiftet maj/juni i Stockholm när Royal firade 150-årsjubileum.

Hasse fick under åren många utmärkelser. Men den absoluta finaste är Strandellmedaljen, men även Wallbergmedaljen är av fin valör.

En av Hasses övriga stora meriter är att han introducerade Filatelistisk grund- och högskola i Sverige efter dansk förebild. Han har varit ledare för inte mindre än 15 olika högskolor. Han har dessutom arrangerat ett tiotal jurykurser i Sverige och har hållit ett stort antal föredrag på olika klubbar i Sverige.

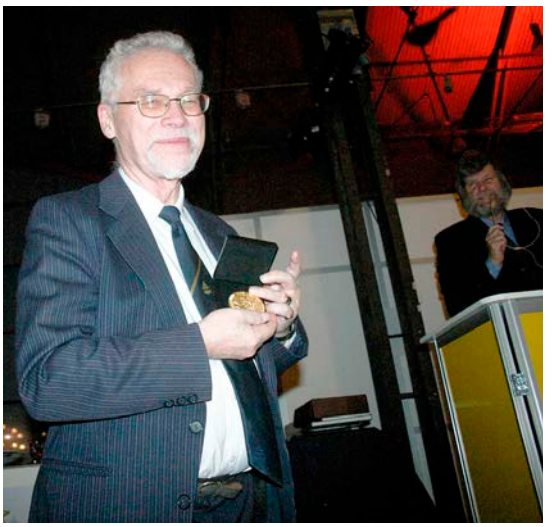

Hasse hyllades vid Bofilex 07.

Hasses internationella meriter är omfattande. Han har varit FIP-domare och juryman och kommissarie vid många FIP-och Nordia-utställningar. På forskningssidan har Hasse framför allt lagt ner arbete i anslutning till sina utställningssamlingar. En del av dessa forskningsresultat finns publicerade i filatelipressen, bland annat i Filatelisten och katalogen till Stockholmia 86.

Tack vare sitt långa medlemskap och sin breda kunskap om vår förening fick Hasse i uppdrag av Borås Filatelistförenings styrelse att skriva en bok om föreningen och dess historia.

Det innebar flera resor till Stockholm och vårt Postmuseum för att få fram faktauppgifter. Boken som har namnet ”Vår förenings historia” har blivit ett fantastiskt fint uppslagsverk och är en fin historiebeskrivning.

Det finns mycket att skriva om när det gäller Hasses ”filatelistiska resa” och sammanfattningsvis kan man säga att han var en uppskattad filatelist såväl här hemma i Sverige som utomlands.

Vi tänker nu på hans fru Brita och dottern Helena med familj och vi kan återigen bara konstatera att Hasse alltid kommer att finnas i våra minnen som en underbar vän och människa.

För Borås Filatelistförening
Erik Hultman
Lennart Daun

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i höst

SEPTEMBER
90 år
22 Gunnar Dahlvig, Laholm
25 Gunnar Vesterlundh, Håknäs

85 år
4 Nicke Welin-Berger, Rättvik
9 Kenth Berglin, Kungsbacka
10 Bo Karlsson, Västra Frölunda
17 Gert Pettersson, Staffanstorp
29 Bengt Hjalmarsson, Västerås

80 år
8 Gert Björkman, Klippan
8 Erik Ås Svensson, Säffle
22 Eric Johansson, Trollhättan
24 Anders Johnsson, Trondheim
26 Helmer Andersson, Oxelösund

75 år
5 Anders Nordell, Ulricehamn
6 Christer Samsson, Sollentuna
7 Urban Johnsson, Täby
7 Percy Nerhardt Alvesta
7 Anders Dalborg, Landvetter
11 Gösta Börjeson, Habo
13 Per-Olov Andersson, Örebro
16 Christer Lundin, Floda
16 Christian Edler von Rennenkampff, Jönköping
17 John Erik Torsper, Malung
20 Bo Karlsson, Karlskoga
23 Lennart Pettersson, Huddinge
27 Lars Holstensson, Nässjö

70 år
16 Bengt-Åke Persson, Kristianstad
19 Göran Norell, Uppsala
28 Anette Karlsson, Hammarö
29 Tommy Paulsson, Munka Ljungby

60 år
9 Börje Silverfjäll, Västra Frölunda
9 Uno Larsson, Garphyttan
28 Lennart Karlsson, Umeå
29 Benny Nilsson, Borgholm

OKTOBER
90 år
6 Stig Asker, Vingåker

85 år
3 Rolf Andersson, Västerås
7 Rune Ericsson, Ydre
7 Olle Dahlenborg, Ätran
17 Lars Andersson, Kungsbacka
27 Gösta Larnfelt, Gustavsberg

80 år
5 Sten Kjellin, Hova
16 Bror Betz, Trollhättan
21 Tomas Olsson, Vällingby
28 Lars Nygårds, Leksand

75 år
3 Finn Parbst, Håcksvik
3 Perry Björck, Kungsör
9 Harold Löwing, Huddinge
9 Håkan Andersson, Onsala
10 Anders Brandt, Nacka
10 Tom Ellerth, Nättraby
10 Lars Magnus Lundgren, Halmstad
13 Tore Enström, Boden
14 Lars-Olof Svensson, Ulricehamn
20 Gerulf Naglitsch, Saltsjöbaden
26 Claes Forshill, Norrtälje
27 Claes Manner, Helsingborg

70 år
1 Kaj Klarin, Strängnäs
11 Thomas Leijon, Ystad
11 Bertil Torstensson, Falköping
12 Ulf Möllerstedt, Malmö
13 Leif Johansson, Mölnlycke
14 Kenneth Abrahamsson, Umeå
17 Marie Ekman, Göteborg

60 år
6 Henrik von Grothusen, Bromma
12 Jan Berg, Stockholm

50 år
3 Robert Rentsch, Stockholm
17 Henrik Risoy, Tranby
30 Mattias Nyberg Lind, Täby

Tack för all omtanke kring Hasses bortgång

TACK alla frimärkssamlare runt om i Sverige för er omtanke när Hasse Brockenhuus von Löwenhielm lämnade oss.

Tack för alla hälsningar, brev och kort, minnesgåvor och för vackra blommor i kyrkan.

Tack också för närvaro vid begravningen och för värmande ord på samlingen efteråt. Det blev en minnesvärd dag som vi alltid kommer att minnas. Filatelin var en stor del av pappas liv och ni var alla en del av detta.

Hälsningar hustrun Brita och dottern Helena.

ANNONSPUSSEL 5–2019

Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående bilder hämtade? Skriv ned svaret tillsammans med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort och posta så att vi får lösningen senast 12 september: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1D, 583 30 LINKÖPING.

A

B

C

D

1:a pris: Sveriges bandfrimärken 1920 – 1936 av Bo Dahlner.

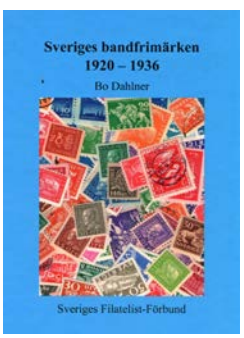

Boken finns att beställa hos SFF. Medlemspriset är 250 kronor plus porto 60 kronor (inom Sverige), totalt 310 kronor genom förskottsbetalning till förbundets bankgiro 568–1580. Uppge namn, adress, medlemsnummer och ”Bandfrimärken”.

2:a–3:e pristagarna får varsin Trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Lycka till!

Vinnare och lösning:

I förra numrets korsordstävling blev Glenn Andersson, Sala, vinnare av Facit Special Classic 2020, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB.

Riktpriset på katalogen är 450 kronor plus frakt. Den kan beställas till medlemspris genom förbundet, se annons på sidan 67 eller www.sff.nu

Peter Thörnblom, Billdal, och Kent Lindahl, Partille, får varsin Trisslott. Stort Grattis!

■	E	U	R	O	P	A	D	A	G	E	N	■
K	■	T	■	K	■	■	O	■	E	■	O	■
R	Å	H	E	T	■	A	P	A	T	I	S	K
Y	■	U	■	O	■	K	■	■	I	■	R	■
L	I	S	E	B	E	R	G	■	N	Y	I	S
B	■	■	■	E	■	O	■	■	G	■	N	■
O	H	M	■	R	U	B	E	N	■	Ö	G	A
■	A	■	A	■	■	A	■	Y	■	■	■	V
S	L	A	K	■	S	T	R	A	P	A	T	S
■	V	■	T	■	■	I	■	N	■	R	■	T
H	A	L	S	D	U	K	■	S	E	R	I	E
■	R	■	A	■	G	■	■	E	■	A	■	G
■	D	E	M	O	N	S	T	R	E	R	A	■

vanG

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**
OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser
MANUS till SMÅANNONSER för tidningens nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress SFF-Filatelisten, Stationsg. 3, 568 30 Skillingaryd, **senast 5 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till info@sff.nu.

Medlemmar kan själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

12 öre Vapen märken och brev i minst prakt kvalitet. Sänd gärna skanningar med önskat pris till kjell-larsson@live.com eller 070–825 88 50 för mer info.

Frimärksalbum Sovjetunionen Schaubek komplett. Kjell Randehed hedrande@hotmail.com. 076–800 61 47

Frimärksalbum Sverige år 2000–2015. Helst förtryck eller liknande. Fabrikat oväsentlig. Kjell Randehed hedrande@hotmail.com. 076–800 61 47

Gamla frimärkskataloger med Sovjetunionen till och med 1991. Kjell Randehed hedrande@hotmail.com. 076–800 61 47

OS 1912. Högt pris betalas för kort 6, 12, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 30 i korta serien; 6, 297, 299, 303, 315 i långa. callerland@gmail.com

Rabatthäften. Årgång 1979–1980 115 kr/st inkl. frakt. Årgång 1981–1990 130 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Suche Schweden gestempelt von 1855–1945 nach Fehlliste im Tausch gegen deutsche Marken oder Kauf zu vernünftigen Preisen. Tausch - basis Michel oder Facit. Korrespondenz bitte in deutsch.
Thomas Träger. Saluts. 21, D-08066 Zwickau, Tyskland

Svenska frimärken ostämplade massvara, partier, samlingar, klipp dödsbon etc. Lant.ligt@hotmail.com. 076–796 54 99

SÄLJES

Berlin, 25% av Michel. Det mesta av o och en hel del **. Sänd mankolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 457 72 Grebbestad, 0525–10474.

Kilovara - nyinkommet; Norge 150 g à 100:-. Tätt klipp på enkelt papper.

OBS! Underlag för småannonser skickas alltid till Skillingaryd: Sveriges Filatelist-Förbund, Stationsg 3, 568 30 Skillingaryd eller info@sff.nu

Portofritt vid betalning till SEB 5323-29 962 13 eller i brev till L. von Wowem, Tulegatan 23, 602 17 Norrköping.

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kr per Michel €) Från Aden till ÖvreVolta. Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar,

Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion,
Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar.
Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU med flera. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden.
Begär listor! Billigt! Endast SEK 3 per Micheleuro!
Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp.
K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, S-112 69 Sthlm.
svenssonkarlerik44@gmail.com

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Nu är Facit Special Classic 2020 här

349:- plus frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Facit Special Classic 2020 är på **480 sidor** och innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag,

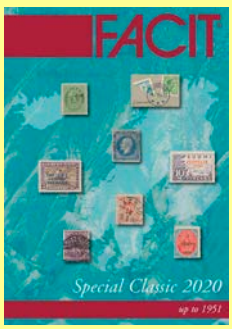

Facit Sverige 2019

259:- plus frakt!

Facit Sverige 2019 är på 392 sidor och är därmed den ”tjockaste” Sverige-katalogen hittills.

(ord. pris 350 kronor plus frakt)

Facit Norden 2019

349:- plus frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Facit Norden 2019 är på 960 sidor och innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter. Perioden före 1951 beskrivs med utgåva och valör, utan varianter, med pris för normalmärke.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Classic, Sverige och/eller Norden på talongen samt gärna ditt medlemsnummer. Sveriges Filatelist-Förbund, Stationsg. 3, 568 30 Skillingaryd. Tel. 0370–70566, e-post: kansli@sff.nu

Porto: 79:-/bok eller 120:- för två, 160:- för alla tre

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer 90:- i porto per bok

Läs mer om böckerna på www.sff.nu/facit/

Möten

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar!
Dessa tas emot på: info@sff. nu
Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem

Alingsås varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Uppehåll jul, nyår och sommaren

Arvika 16/9, 14/10, 18/11, 16/12. Ingesunds Folkhögskola kl. 17.30

Boden 18/9, 22/10,19/11, 19/12. Hellgrensgatan 4 kl. 19

Bollnäs 2:a torsdagen i varje månad (utom maj, juni, juli, aug). 12/9, 10/10, 14/11, 12/12. Lenninge Bystuga kl. 19

Borås 19/9 Föreningsauktion, 17/10 Joel Yrlid (Kongo), 14/11 Inlämningsauktion, 5/12 Julmöte. Simonsland, Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Eksjö 18/9, 16/10, 2/11 Samlarmässa, 20/11, 11/12. NBV-lokalen Norra Storgatan 27 kl. 18.30

Enköping 6/9, 4/10, 8/11, 6/12. Wallinska gården, Kryddgårdsgatan 8 kl. 18.30

Eslöv 5/9, 19/9, 3/10, 17/10, 31/10, 14/11, 28/11, 12/12. Fika och miniauktion varje kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.30–22.00

Fagersta 10/9 Årsmöte. Ny lokal: Sveasalongen, Västanfors. Dörrarna öppnas kl.19.00, klubbmöte kl. 19.30

Falkenberg 18/9 Göran Bexelius – Nyanser på ringtyp T14, 16/10 Hallandsträffsmöte, 20/11 Medlemsauktion och ”15 minutare” med Mats Ahlmark. Dessutom lotteri, 5-minuters föredrag och kvällsmat varje träff. Allt till det facila priset av 50:-. 17.00 Urvalshäften, 18.15 Mötesförhandlingar. Samlarträffar med lotteri och allmän filatelidiskussion för eftermiddagslediga onsdagar kl. 15: 28/8, 25/9, 23/10, 27/11, Framtidens hus, Torggatan 5, Falkenberg

Falun 9/9, 14/10, 11/11 Större auktion, 9/12. Nybrokyrkan SMU-ingången från Nybrogatan kl. 19

Filipstad Första tisdagen varje månad utom juli och augusti. Mötesplats: Bergskolan kl. 18

Floby 19/9, 17/10, 21/11, 19/12. Möten i Kyrkans Hus kl. 18.30

GÖTEBORG
GFF Lotter och auktion varje gång. OBS! Numera endast tisdagar. Dalheimersalen, Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 kl. 18.30

Islandsklubben 12/9 Isländska vykort, Steinar Friðþorsson, 10/10 Slesvig, frimärken, Göran Persson, 14/11 Isländska tandningsvarianter 1931–1948, Kaj Librand, 12/12 Sedvanligt Julmöte med stort jullotteri. Gamlestadens Medborgarhus på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

SFF 5/9 Stockholmia, Kjell Nilson, 19/9 Posthistoria Oscarsperioden, Per Gustafson, 3/10, 17/10 Isbrytare och Polarpost, Göran Liljeström, 7/11 Tre små bildspel, Bänkt Sagsjö, 21/11 Auktionskväll, 5/12 Sedvanlig Julavslutning. Gamlestans Medborgarhus.
Ungdomar kl. 18–19. Möte kl. 19, men vi har lokalen fr. 18

Halmstad 11/9 Auktion, minifö-redrag om utländska stämplar på ringtyp, tävling, 9/10 Föredrag om tysk lokalpost 1945/1946 och miniauktion, 16/10 Hallandsträff i Falkenberg kl. 18.00, 13/11 Badliv i Halmstad på vykort, miniauktion och tävling, 11/12 Auktion, diskussion om filatelins framtid och julbord. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad kl. 18

Helsingborg 2/9 Mikael Carlsson talar och visar Förordningar angående portoförändringar under åren 1855–1875, 7/10 Finn Nielsen visar Minnespoststämplar åren 1866–1982 från Helsingborg, 4/11 Åke Ohlsson, Vallåkra, gör en filatelistisk resa till olika öar i världshaven som har egen frimärksutgivning som Norfolk Island och Pitcairn Island, 9/11 Frimärkets Dag på stadsbiblioteket, 2/12 Sedvanlig julavslutning med tilltugg, frågesport, auktion med mera. Rolf S håller i detta. OBS! Ny möteslokal; Lybecksgatan 22, Råå kl. 18

Huddinge 3/9, 17/9, 1/10 15/10 Föredrag, 19/11 Halvårsmöte, 3/12 Julfest. Juniorerna träffas mötesdagarna ovan kl. 17.30–18.30.
Lokal: Kungsklippeskolans matsal (nära Stuvsta station) kl. 19

Hudiksvall 28/8 Säsongstart, 18/9 Tema vykort, 9/10 Basarpost, 30/10 Frågesport med Torbjörn, 20/11 Frimärksskola med Ulf: Frimärkspapper, 11/12 Avslutning, auktion. Östra Samlingssalen, Djupegatan 43, Hudiksvall kl. 18

Hultsfred-Vimmerby 3/9, 17/9, 1/10, 15/10, 29/10,12/11, 26/11, 10/12 Lite julmat. Verdandigatan 3 A, PRO-lokalen i Mariannelund kl. 19–21

Härnösand 9/9, 14/10, 11/11, 9/12. Vårstagatan 1 kl. 14

Skicka oss mötesprogram som ren text till info@sff.nu

Hässleholm 28/8, 25/9, 30/10, 27/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

Hörby 3/9, 1/10, 5/11, 3/12. ABF:s lokal, Tingsg 26 C kl. 18

Jönköping 24/9 Ingvar Lexbo, Tändsticksmuseets vänner: Etiketter som Varumärke, 22/10 Visning av auktionsobjekt från kl. 15.00, 26/11 Hans-Ove Aldenbrink, vinnare av Anton Freemans vandringspris, visar sin S.A. Andrée-samling. Restförsäljning av auktionsobjekt, 10/12 Julavslutning med fika och tävling. Varje möte: Lotteri, min pärla, auktion, cirkulation och fika. Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30

Kalmar 12/9 Miniauktion med mera, 10/10 Föredrag av Ulf Gamme. Ämne: Ulf som är 4:e generationens frimärkssamlare, berättar om sin morfar och morfars far som hade frimärksaffär i Kalmar vid sekelskiftet, 9/11 Frimärkets Dag kl. 10.00–16.00, 14/11 Miniauktion, 5/12 Auktion. Inlämning av objekt senast den 1 oktober, 12/12 Julavslutning med paketauktion med mera. Ta med paket till ett värde av 50 kronor.
IOGT-NTO huset, Trädgårdsgatan 12, kl. 18.00–20.30

Karlshamn Första måndagen i varje månad utom juni-augusti. Flottans Män, Näsviken kl. 18

Karlskrona 24/9 Årsmöte, 9/11 Frimärkets Dag. Onsdagsöppet från 15/8 med urvalssändningar, samlarbörs med mera kl. 13–20 varje vecka. Då inget annat anges i egen klubblokal Nya Skeppsbrogatan 3 Karlskrona.

Karlstad 18/9, 16/10, 20/11, 11/12. SKPF:s lokal, Vävaregatan 4 kl. 18.30

Kil 3/9, 1/10, 5/11, 3/12. Servicehuset Smeden kl. 17

Klippan 17/9 Jan Fält om ett udda samlingsområde, 8/10 Kenneth Fritz om Tyska lokalutgåvor 1945, 29/10 Höstauktion, 9/11 Frimärkets Dag, 19/11, 10/12 Avslutning. Sågen (Ängelholmsgatan 9) kl. 19

Kramfors 19/9, 17/10, 21/11, 19/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19, Kramfors. Samling från kl 17.30, möte kl. 18.30

Kristianstad 3/9, 1/10, 22/10, 12/11, 3/12.
ABF.s lokaler, 1 vån, Blekinge-vägen 6, Kristianstad (Samhall) kl. 18

Kungsbacka Månadsmöten: 24/9 Joel Yrlid: Kongokrisen 1960–1961, 29/10 Gunnar Dahlvig: Om att samla Open, 26/11 Kjell Nilson: Posten och kriget 1940–1948, 10/12 Avslutning - julbord. Ungdom/Seminarieafton: Varannan tisdag 20/8–10/12. Torsdag/Arbetsgruppen: Varje torsdag 15/8–5/12. Alla tisdagsaktiviteter med start kl. 18.00 och torsdagar kl. 09.00. Lokal: ABF-huset, Verkstadsgatan 14.

Laholm Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergslokalen kl. 18

Lidingö 19/9 Höststart, 3/10, 24/10, 7/11, 21/11, 12/12 Höstavslutning. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18

Lidköping Tredje tisdagen varje månad utom december då det är andra tisdagen. Auktion på alla möten. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3. Lidköping kl. 19. Bytesafton från kl. 18

Linköping Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälmsätersgatan 6D kl. 18 (mötesstart kl. 19)

Luleå 10/9 Säsongupptakt, 8/10 Extramötet i Gammelstad. Ett ofta välbesökt möte med bland annat auktioner, 12/11 Höstauktion, 10/12 Julmöte inklusive förtäring. Kungsgatan 28, Luleå kl. 19

Lund 17/9 Sven-Göran Larsson berättar om Steinbergbrevens kännetecken, auktion, 8/10 Mats Ingers berättar om Järnumdonationen till Postmuseum, auktion, 12/11 Ann-Marie Kehlmeier berättar om Kvinnor på frimärken, auktion. Anmälan till den 3/12, 3/12 Höstavslutning med liten måltid, lotteri och frågesport. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18, kl. 17.45–21.00. Lunds Pensionärers Frimärksklubb kl. 10–11.30: 11/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11, 20/11, 4/12

Malmö 28/8 Sven-Göran Larsson föredrag om Lund, 11/9 Mellanmöte, 18/9 Christer Mårtensson om Öveds kloster, 25/9 Besök av KPK, 9/10 Mellanmöte, 23/10 Lars-Olov Carlsson om Postiljonen, 6/11 Mellanmöte, 20/11 Storauktion, 13/12 Julfest (OBS! Fredag). Förhandsanmälan.
Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61. Bytestimmen börjar kl. 18 och mötet kl. 19

Marks FK Andra måndagen i varje månad (ej under sommarmånaderna). Kommunalhusvägen 3, Fritsla, Chickidés lokaler, kl. 19

Mjölby 9/9, 14/10, 11/11, 9/12 Julavslutning. ABF-lokalen, Kanikegatan 15, Mjölby kl. 19

Mora 2/9, 7/10, 4/11, 2/12. Auktion och kortare filateliföredrag varje gång. Mora Kulturhus kl. 18

Motala 3/9, 1/10, 5/11, 3/12. Framtidslokalen, Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19

Nacka-Värmdö 9/9, 23/9, 7/10, 21/10, 4/11, 18/11, 2/12, 16/12. Nacka Gymnasium, Griffelvägen 17, Nacka kl. 18

Norrköping 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 11/11, 25/11, 9/12 kl.14.00–16,00. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7

Norrtälje Vegagatan 15 B. Ingång från gaveln. Samling från kl. 18.30

Nossebro 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnvägsg. 5 kl. 19

Nybro 26/9, 31/10, 28/11, 12/12. Smålandsgatan 48 kl. 18. Ingång från källaren

Nässjö 12/9, 17/10, 21/11. Studieförbundet Vuxenskolan på Bäckgatan 4 B i Nässjö kl. 18.30

Olofström Andra tisdagen i varje månad utom juni-augusti. Folkhögskolan i Jämshög kl. 18.30

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19

Oskarshamn: 2:a och 4:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e onsdagen september-november och januari-april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Oxelösund Föreningsmöten: 5/9, 19/9, 3/10, 17/10, 30/10, 14/11, 28/11, 12/12 kl.19.00, Häftessektionen: 29/8, 12/9, 26/9, 10/10, 24/10, 7/11, 21/11, 5/12, 19/12 kl. 19.00. Ungdomsavdelningen: 2/9, 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 11/11, 25/11, 9/12 kl. 17.00. Möteslokal: Alstigen 10

Piteå 19/9, 17/10, 21/11, 19/12. (3:e torsdagen i varje månad sept-april). Samvaron, Hamnplan 4 kl. 18

Sandviken 25/9, 23/10, 20/11, 11/12. Valhalla kl. 18

Sjöbo 11/9 Om vykortskonstnären, Adina Sand: Bengt Bengtsson, 2/10 Värderingskväll, öppen för allmänheten, 23/10 Liggande Lejon: Göran Olsson, 9/11 Frimärkets Dag, 13/11 Oscariana: Christian Möller, 4/12 Höstavslutning. Fika och miniauktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18

Skara 11/9, 2/10, 23/10, 13/11 och 4/12. Frejan kl. 18.30

Skövde 3/9, 17/9 Auktion av klubbens material, 1/10 Klubbaktivitet, inlämning material till 29/10, 15/10 Föreläsning: Inflationstiden i Tyskland, Björn Gaarder 29/10 Inlämningsauktion, 5/11 Kvalitetsauktion, 12/11, 26/11, 10/12. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådmansg. 24 kl. 19

Sollefteå 3/9, 8/10, 5/11, 3/12. Hullsta Gård kl. 18.30

Sollentuna 4/9 Sten-Anders Smeds föreläser om Upplands krigare och dess äventyr hemma och borta, 18/9 Thorbjörn Persson berättar om vykortets historia (del 3). Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.00–20.00

Stenungsund 2/9 S, 16/9 H, 5/10 S, 21/10 H, 4/11 S, 18/11 H, 2/12 S H = Hasselbackevägen 38–48 kl. 14, S = Stenungskolan sal B1 kl. 18.30

STOCKHOLM
Hembygdsfilatelisterna 25/9, 30/10, 27/11. Postmuseum kl. 17

Islandssamlarna 12/9 Isländsk flygpost, 3/10, 7/11, 5/12 Julavslutning. Phileas lokal på Svartensg. 6 kl. 19

SPFK - Stockholms Pensionärers Frimärksklubb. Varje tisdag under januari-april och augusti-november. Timmermansgården, Timmermansgatan 46 på Södermalm i Stockholm kl. 9.30–11.30

StFF Stockholm 11/9, 25/9 Årsmöte, 9/10, 23/10 kl. 17.30, 6/11, 27/11, 11/12. Postmuseum på Lilla Nygatan 1 tr kl. 18.30

SMPS 4/9 Fynd från Stockholmia 2019, 4/12 Gemensamt möte med SSPD. OBS mötet börjar kl. 18.30. Postmuseum kl. 17.30–19

SSPD 11/9 Giselher Naglitsch.: Svensk Post-filateli, börjar med införandet av postkassaterminaler PKM, 9/10 Bo Eriksson: Posthistoria från Östhammars kommun 1736–1952, 23/11 Kl. 12.00–16.00. Posthistoriska Dagen, 4/12 Tillsammans med militärpostsamlarna. Postmuseum kl. 18.30

Mötesprogrammen mer utförligt finns p www.sff.nu/moten

Sundsvall 2/9, 7/10, 4/11, 2/12. Selånger SK:s klubbhus. Samling från 17.30 – möte 18.30.

Sunne 4/9, 2/10, 6/11, 4/12. Timotejvägen 8 kl. 18.30

Sölvesborg 17/9 Mitt samlande, 3/12 Medtag album, julservering. Kl. 17.45 hos medlem

Tingsryd 12/9, 14/11. Englanderska fastigheten klockan 18.30

Torshälla 8/9, 22/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12. Riktargatan 66 kl. 09.30

Tranemo Tredje tisdagen januari-maj. Ny lokal: Församlingshemmet, Boråsvägen 56, Länghem kl. 18.30

Traryd 10/9 Studiebesök kl. 17.00 på postterminalen i Alvesta. Anmälan till Jan M. 073–056 05 62, Verdandilokalen Södra Stationsgatan 25,

Trelleborgs FK Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

Trollhättan 11/ 9 Ekbergs hörna, 25/9 Handlarkväll – motiv – Kent Jungqvist, Alingsås, 9/10 Gamla Vänersborgs bilder, Gunnar Jarhed, Vänersborg, 19/10 Trollex handlarmässa. Folkets Hus Kulturhuset, 23/10 I emigranternas fotspår, Bengt Herman, Göteborg, 6/11 Framtidens Trollhättan, Håkan Falck, Trollhättans stad, 9/11 Frimärkets Dag, 20/11 Byteskväll, 23/11 Auktion, 27/11 Efterförsäljning, 6/12 Föreningen 80 år Folkets Hus Kulturhuset.
Kyrkans Hus, Drottninggatan 42 kl. 18.30–21.00. Veterangruppen: tisdagar kl. 10 Kaggetorpsgården.

Täby (Norrort) 9/9 Föredrag av Mikael Magnusson, Islandssamlarna, om att samla Danska Västindien, 23/9 Bytesdag med loppis och stor klubbauktion, 28–29/9 Ålandsträffen med övernattning i Mariehamn, 5/10 Föreningens 50-årsfirande, 7/10 Storauktion 1, 21/10 Föredrag av Reiner Lärka om tyska stater, 4/11 Föredrag av Arne Forssén om att samla svenska brev, 18/11 Storauktion 2, 2/12 Föredrag av Leif Nilsson Islandssamlarna, 16/12 Terminsavslutning med förtäring, lotteri. Auktion med utrop minst 50 kr. Viggbysalen, Söderv. 30 kl. 18.30

Ulricehamn 18/9 Luftpost; Stig-Arne Svensson, 16/10 Gustaf VI Adolf. Bandfrimärken: Daniel Wallman, 20/11 Inlämningsauktion, 18/12 Julmöte. Equmeniakyrkans kafeteria, Jägareg. 6 kl. 18

Umeå 19/9, 17/10, 21/11, 12/12. Ö Kyrkog. 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30.

Behöver ni föredragshållare till mötena?

Ibland kan det vara svårt att finna föredragshållare. På förbundets hemsida presenteras kring 15 sådana.
Adresser till dem hittar man på www.sff.nu/foredragshallare/

Mötesdagar till nr 6 till info@sff.nu senast 4/9

Uppsala 2/9, 23/9, 14/10, 4/11, 25/11, 16/12. Sensus i Kanikenhuset, Västra Ågatan 16, plan 5. Hiss finns i huset från gårdssidan källarplan upp till plan 5 kl. 18–21

Varberg 10/9 Evert Bengtsson talar om poste restante från sina resor i Afrika, 8/10 Hans Peterson Visar vykort och berättar om Getterös historia, 12/11 Jonas Erikson visar vykort: En återblick till Varberg i början av 1900-talet, 12/12 Här avslutar vi årets möten med en klubbauktion och ett litet julbord.
ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenomgång kl. 18, möte kl. 19

Vetlanda 10/9 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 24/9 Besök Frimärkscentrum, Växjö, 8/10 Månadsmöte, bytesafton, auktion,22/10 Föreläsare: John Fritz, Nässjö: Vykortens underbara värld, 5/11 Månadsmöte, 19/11 Föreläsare: Hans-Ove Aldenbrink, Bankeryd: Andrées luftfärd, 3/12, 17/12 Julavslutning med julbord. Stationsgatan 5 D, Vetlanda kl. 19. Vid auktion visning från kl. 18.30

Vindeln 1:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

Värnamo 26/9, 31/10, 28/11. Myntgatan 5 mitt emot Taxi kl. 18

Vällingby 9/9 Mitt samlande: Anitha Schäfer berättar om sitt samlande, 23/9 Thorbjörn Persson berättar om vykortets historia (del 2), 7/10 Staffan Lagergren föreläser om Broar i krig och fred. Trappans annex på Albert Aronsons torg 5 kl. 18

Västervik 11/9 Auktion, 9/10 Auktion, 13/11 Storauktion11/12 Jultallrik och liten auktion. Fonushuset, V. Kyrkog. 25 (in på gården) kl. 19

VÄSTERÅS
Västerås FF 10/9 Kvalité – del 6, planering inför Kulturnatten, 14/9 Kulturnatten, 8/10 Auktion och planering inför Frimärkets Dag, 9/11 Frimärkets Dag, 12/11 Kända personer på frimärken, 10/12 Julfest. Hotell Valsaren, kl. 19

Västerås ABB 16/9 Årsmöte, 21/10, 18/11, 16/12. IOGT kl. 19

Västerås FK 2/9 Årsmöte, 7/10, 4/11, 16/12. Hotell Valsaren kl. 19

Växjö 4/9 Direktinlämningsauktion, 2/10 Föredrag av Kjell Norling, 6/11 Föredrag av Göte Möller, 4/12 Storauktion, 9/12 Julmiddag. Mariakyrkan, Kungsvägen 117 kl. 18.30 eller Österleden 66 F gaveln kl. 18.30

Ystad 2/9, 7/10, 27/10 Auktion, 4/11, 9/12. Lancasterskolan, vid klostret, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 10/9, 8/10 Höstauktion, 12/11, 10/12. Åmålsgården kl. 18

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug.
Gärdesgatan 26 A kl. 18.30

Ängelholm 9/9 Information Ausåsdagen, 14/9 Ausåsdagen. OBS! Lördag, 14/10 Föredrag Information Frimärkets Dag, 9/11 Frimärkets Dag 25/11 Medlemsauktion 5–10 objekt, 16/12. Godtemplargården kl. 19

Örnsköldsvik 11/9, 9/10, 13/11 och 11/12. Ödbergska Gården, Skyttegatan 3 kl. 18.30–21.00.

Östersund 3/9, 18/9, 20–21/9 Regional träff i Sundsvall, 27–28/11 Regional träff i Vindeln, 1/10, 15/10, 29/19, 2/11, 9/11, 19/11, 26/11, 10/12. Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

FACIT®

Facit Special Classic 2020

Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Nyheter

- **Inbunden med hårt omslag**

Sverige
- Beräkning av antalet oanvända frimärken 1855-1877
- Ny katalogisering av Stockholms svarta lokalfrimärke: F6A och F6B
- Gustaf V i medaljong, regler för bedömning av ”starkt förskjutet påtryck” på provisorierna F97-F104
- Gustaf V i medaljong, plåtnummer och semaforlinje med semaforstreck
- Uppdateringar av vattenmärken och varianter F50-F104
- Nyanskorrigeringar av Oscar II, F54 och F59
- Nyansering av Tre Kronor-seriens frimärken F284-F317

Danmark
- Frimärken med reklammärke omarbetat

Slesvig
- Specialartikel ”The 1920 Schleswig Plebiscite Stamps”

Grönland
- Grönländska stämplar

Island
- Användningsperiod för kronstämplar efter sommaren 1903
- Tillägg till artikel från 2013 ”Í Gildi ’02-’03 overprint”

Finland
- Finska frimärken på försändelser, omarbetat

Med svensk och engelsk text

Fråga Din frimärkshandlare eller i Din lokala bokhandel.

Distributörer:

Collectia AB
Pramvägen 1
312 51 KNÄRED
0430-50743
info@collectia.se
www.collectia.se

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-144982
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

FACIT FÖRLAGS AB
info@facit.se, www.facit.se

Kalendarium

Auktioner

31/8	AC-träff i Vindeln med lådauktion
2/9	Göta Auktion Posthistoria
12–13/9	Rölli Auctions i Rothenburg
15/9	Frimärks-Netto i Helsingborg
20–21/9	Hellman Auctions i Naantali
21/9	Auktion vid regional träff i Sundsvall
27–28/9	Postiljonen i Malmö
27–28/9	Skanfil i Oslo
5/10	Solna Frimärkshandel
10/10	Normedia Auksjoner i Oslo
18–19/10	Engers Frimerker i Oslo
19/10	Tre Kronor i Karlstad
26/10	Jönköpings FF i Jönköping
8–9/11	Skanfil Moldenhauerauktion i Oslo
12/11	Bruun Rasmussen i Köpenhamn
15/11	Frimärks-Netto i Helsingborg
15–16/11	Kjell Germeten i Oslo
16/11	Nordhallands FF i Kungsbacka
23/11	Trollhättans FF i Trollhättan
7/12	Frimärkshuset i Stockholm

2020

3–4/4	Postiljonen Malmö
25–26/9	Postiljonen

Rapportera nya datum till oss
info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

7/11	Svensk frimärksutgivning
9/11	Frimärkets Dag

Utställningar

11–14/9	Autumn Stampex 2019 i London
3–6/10	Thübria 2019 i Greiz i Tyskland (N)
4–6/10	Hunfil 2019 i Budapest i Ungern
17–20/10	Plovdiv 2019 i Bulgarien (Fepa)
18–20/10	Övebria 2019 i Neustadt i Österrike (N)
18–20/10	Copenhagen 2019 i Köpenhamn (N)
5–11/11	Exfiln 2019 i Santander i Spanien (Fepa)
8–10/11	Multirale 2019 i Luxemburg (Fepa)
22–24/11	Ectp 2019 i Verona i Italien (Fepa)
28–30/11	Monacophil 2019 (Fepa)
6–8/12	Aeroex 2019 Adelaide Australien (N)

2020

13–16/2	Naposta 2010 i Haldensleben, Tyskland (N)
13–15/3	Canberra 2020 Australien (N)
19–22/3	Nya Zeeland 2020 Auckland (I)
28–29/3	Sfex 2020 i Helsingfors (N)
2–9/5	London 2020 i London i England (I)
7–9/5	Dmth i Essen i Tyskland - motiv (N)
25–29/6	Ostropa 2020 i Berlin i Tyskland (Fepa)
3–5/7	Estonia 2020 i Estland (N)
6–11/8	Indonesia 2020 (Fip)
4–6/9	Nordia 2020 i Malmö (No)
17–20/9	Balkanfil 2019 i Rumänien (Fepa)
2–4/10	Övebria 2010 i St. Pölten i Österrike (N)
7–10/10	Ankara 2020 (I)

Mässor / Evenemang

31/8	Frimärksmässa i Göteborg
31/8	AC-träff i Vindeln
7–8/9	Stamps i Svedala
11–14/9	Autumn Stamps i London
14/9	Samlarmässa i Ausås i Ängelholm
21/9	Regional träff Sundsvall. Auktion, mässa
29/9	Frivy i Huskvarna Folkets Park
5/10	Vykortsmässa i Valbo
13/10	Frimärks- och vykortsmäsäsa i Norrtälje
19/10	Samlarmässa Klippan - Ängelholmsgatan 9
26/10	Samlarmässa Eslöv – Ekenässkolans nya matsal
2/11	Samlarmässa i Olsbergs Arena i Eksjö
9/11	Frimärkets Dag över hela landet (även närliggande datum)

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

AuctionHouse international
Postiljonen
We value your collection
040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
stampauctions@postiljonen.se
www.postiljonen.com

Vi är ett av Norges ledande auktionsföretag
www.engers-frimerker.no

Här finns plats för fler

Auktioner

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

SKANFIL
Auksjoner as
Auksjoner
Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Butiker

SVERIGES FRIMÄRKS FÖRBUND HANDLARE
Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

www.contenta.se
Se vår prislista 1855–1915 med upp till 90% rabatt
Öppet: måndag – torsdag 10–17
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
KÖPER KONTANT!

www.philea.se
AB PHILEA
6 auktioner om året

UPPSALA FILATELI HB
Öppet vanligen: tisd/onsd/torsd 12–17
Se även: www.facebook.com/uppsalafilateli/
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807
dag.ekdahl@comhem.se KÖPER/SÄLJER

Internasjonella frimärks-auktioner i Oslo 2 ggr/år

✆ + 47 22 44 19 14
www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
Mimir
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Distanshandel

Upptäck oss!
Du också!
www.nordfilateli.se

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 0705–189230
Se webbutiken MYSTAMPS på Tradera

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
Mimir
www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Den här annonsplatsen kostar bara från 250 kr/nr!

samlamera!

FACIT stamps
Omfattande sortiment postfriskt Sverige - ständigt nya specialerbjudanden!
040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

Nyheter

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*
www.OnlinePhilately.com

Köp dina frimärken från ISLAND online!
Iceland Post
POSTPHIL

Här finns plats för fler, kontakta redaktionen!

posten
Köp norska frimärken online
posten.no/frimerkebutikken

www.norsten.com
Besök min websida och se mina specialofferter och prislistor.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel
Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kassett 640:-

DAVO

FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ
Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
Tel 0470-198 40
Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2018 till låga priser.

www.frantzideal.se
IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

sfu
Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present

Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på kansli@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO AUKTIONER
15:e udda månader
www.frimarksnetto.se
Butik i Helsingborgs centrum

SAFE
www.safealbum.se
Postorder & Butik
Tel 042-144982 / 216660
Bruksgatan 30
252 23 Helsingborg

samlamera!

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Postal
425:- inkl. frakt!
(ord. pris 500 kronor plus frakt)

FACIT Postal är en katalog som kommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplar och posthistoria
Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580
Ange Facit Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Stationsgatan 3, 568 30 Skillingaryd
Tel. 0370–70566 (må-ti 9.00–12.00)
e-post: kansli@sff.nu

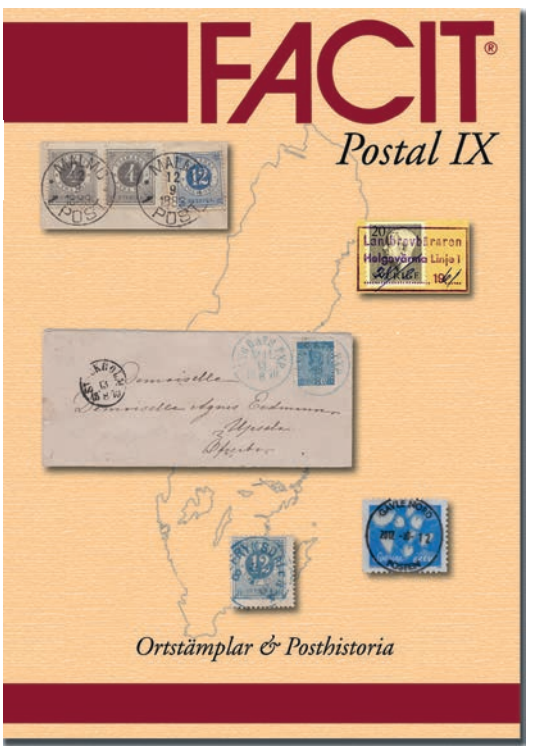

VÄLKOMMEN TILL
FRIMÄRKSMÄSSA

Försäljning av
frimärken, brev, vykort och tillbehör.

Dalheimers Hus, Slottsskogsg. 12, Gbg.

Öppet 10–15
Lördag 31 augusti

FRITT INTRÄDE!

Ett 20-tal handlare inkl. Sveriges Fil.förb.

Arrangör: Eva och Göran Fredrikson, Gbg, 0708-621187

FRIMÄRKS- OCH VYKORTSTRÄFF

Campus Åkroken, Hus M
2019-09-21 9^{00}-16^{00}
Handlare, Auktion, Föredrag, mm.
Fri entré! Se vår hemsida:
www.sundsvall-filateli.se

SÅGTANDAT

Klippans Filatelistklubb inbjuder till frimärks- och vykortsmässa den 19/10 2019 kl. 10–15 på Sågen, Ängelholmsgatan 9, Klippan
Bokning av bord mm: hantoftmats@gmail.com

VÄLKOMNA!

Offentlig auktion nr. 24
Lördagen den 5:e oktober

Storauktion med massor fina singel-objekt, samlingar och partier.

Beställ gratis katalog!
Du kan även bjuda online efter registrering på vår hemsida, fram till auktionens start!

SOLNA FRIMÄRKSHANDEL
Hannebergsgatan 20, 171 68 Solna, 08-27 17 72
www.solnastamps.se info@solnastamps.se

Auktion 91
19 oktober i Karlstad

Högfors

Tväråna

F 34-37 intyg

5 kr 1899

Rekordmånga objekt!
Brett ortstämpelavsnitt!
Bra singlar från Sverige och HV.
Kompletta/välbesatta samlingar från länder i Europa och HV.
Vykort, mynt och sedlar samt partier och spännande fyndlådor.

Beställ katalog idag och se fram emot en spännande och innehållsrik auktion!

TRE KRONOR

Christer Karlsson • 070-598 80 08
Rönnbärsvägen 17 • 711 33 Lindesberg
www.trekronor.dk • cktrekronor@telia.com

Föreningen på nätet: www.posthistoria.nu

VF auktion
www vf-auktion.dk
- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Svenska Vykortsföreningen

Allt om vykort!

Fyra tidningar och
Tolv nyhetsbrev per år

150 kr PG 467 48 88-5

Ange namn,
adress och mejl!

TRÄFFA OSS PÅ:
- FRIVY 2019, Huskvarna Folkets Park
29 september kl. 10-16

- Vår egen mässa i Valbo
5 oktober kl. 10-15
Äldreboendet Furugården, Groths väg 3

Hemsida: www.samlavykort.se
Facebook: www.facebook.com/Samlavykort
Mejl: info@samlavykort.se

En Riksförening inom SFF

FRIMÆRKEBUTIKKEN
www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Den 7–8 september är det dags för den stora frimärks- och vykortsmässan

Stamps in Svedala

OBS! Ny lokal: Aggarpshallen

Många handlare och postverk

www.sufs.se/sis

AC-träff i Vindeln med lådauktion
Lördagen 31 augusti
Ring för info: 070–626 13 80, Krister Jakobsson
E-post: jakobsson.vindeln@gmail.com
Hembygdsfilatelisterna Umeå-Skellefteå-Vindeln lokalföreningar

---

Ängelholms Filatelistförening lördagen 14 sept
Samlardag i Ausås kulturmärkta 1700-tals Prästgård vid kyrkan. Klockan 11-15. Utställning, frimärke, vykort och handlare. Mindre auktion kl.14. Vägbeskrivning: väg 112 från E4 Varalöv eller E6 Åstorp. Flera vägskyltar att välja till Ausås utmed vägen. Ingvar Greens unika fruktodling med 200 olika äppelsorter finns att beskåda. Välkomna!

TROLLHÄTTE-AUKTIONEN
23 november kl. 10.30
Nils Ericsonsgymnasiet
Visning från kl. 09.30
Beställ auktionskatalogen!
hogboda1@gmail.com eller 0730593562
Trollhättans Filatelistförening 80 år

Frimärksauktion i Jönköping
Lördag 26 oktober kl. 14.00
Visning från kl. 09.00.
2.700 st utrop.
Stora vykortspartier, järnvägsstationer, mycket ortstämplar och en massa fyndlådor med mera. Alla objekt avbildade på Samlamera från och med 10/9.
Katalog skickas per post eller via mejl.
info@junefil.se eller ring 070-695 88 88.
Auktionslistan finns på hemsidan www.junefil.se
Jönköpings Filatelist-Förening

FRIMÄRKS- & VYKORTS-MÄSSA

FRIVY 2019

FRIVY 2019

Söndag 29 september

10.00 – 16.00

HUSKVARNA FOLKETS PARK

(Skyltning till mässan från motorvägen – Fri parkering)

FRIMÄRKS- & VYKORTSHANDLARE FRÅN HELA SVERIGE

SERVERING – BYTESHÖRNA – VÄRDERING

Arrangör: Jönköpings Posthistoriska Förening
Info: Tel. 036–37 88 88, e-post: info@jkppf.se
Entré 20 kr, ungdom gratis

POSTTIDNING B
BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING
Svensk Filatelistisk Tidskrift
Stationsgatan 3 568 30 Skillingaryd

Internationell auktion

27-28 september

*Lyx***

Norska skeppstämplar

Facit nr. 2g, två kända

*Prakt ***

Facit nr. 33

*Ferslew ***

Norsk stämpel

Höjdpunkter:

”The Viola Collection” Finland ”Serpentines” del 2
Gregory Frantz Guldmedaljsamling ”Spetsbergen”
Sverige, fantastiskt utbud Prakt- och Lyxexemplar
Nordeuropeisk skeppspost
Omfattande poster från dödsbon
Myntauktion 26 september: ”Nissan” Guldmyntssamling

Specialvisning på Postmuseum i Stockholm 18 september

Se sidan 40-41 för fler rariteter!

Huvudpartner till:

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

NORDIA 2020

Postiljonen AB • Box 537 • 201 25 Malmö • Tel. 040-25 88 50 • Fax. 040-25 88 59
Tel. Stockholm 08-32 70 70 • Tel. Köpenhamn +45 33 91 52 00 • www.postiljonen.com • stampauctions@postiljonen.se